

БЕИНСА ДУНО

**ФИЛОСОФИЯ
НА
ТРЕПТЕНИЯТА**

Алфа Дар

БЕИНСА ДУНО
(Учителя Петър Дънов)

ФИЛОСОФИЯ НА ТРЕПТЕНИЯТА

Младежки окултен клас
Година 14 (1934 - 1935)
Том 2

© ALPHA-DAR, 2005

© Георги Куртев, „Великите свободни души“,
„Динамика“, корица

ISBN 954-8785-48-X

ФИЛОСОФИЯ НА ТРЕПТЕНИЯТА

„Добрата молитва“

Прочете се резюмето на миналата тема: „Същественият качества на свободата“.

Чете се темата: „Разлика между минерали и растения“.

Пишете върху темата: „Отличителните черти на грамадните животни“.

Ако изучавате малко окултна литература, ще си съставите по-ясно понятие за органическия и неорганическия свят. Учените хора сега вървят по правия път. А може би след хиляди години ще имат правилни схващания, но всичкото е в степента на трептенията. Херметическата философия обяснява така: Животът се появява само при известни трептения. Звукът се проявява при извесни трептения. Всичко в света трепти. От трептенията произтичат движенията. Всички неща, които имат трептения, имат свои движения. Степента на движението зависи от количеството на трептенията. Човешкият звук, човешкият глас е трептение. Човешкият звук, човешкият глас се изявява в нашето тяло. Кристалите имат ли звукове? (Това не може да знаем.) Човек, който има съзнание, човек, който изучава природата, знае, че не само растителното царство, но може би и минералите имат един живот, който не влиза в съзнанието на човека, който изучава природата. Това остава за бъдеще като една област за науч-

ни изследвания. То представя един затворен, непознат за тях свят. Какъв е животът на ангелите, човек не може да си представи. То е затворен свят за него. Човек може да си помисли, че ангелът е подобен на човека. Един художник ще тури на ангелите птичи крила. В какво отношение птичите крила ще дадат по-голямо свойство на ангелите? Птицата в едно отношение е по-умна, понеже си е създала крила да хвърка във въздуха. Крилата означават една специфична интелигентност.

Сега нас не ни интересува каква е разликата между минерали и растения. Съществува разлика между минералите и растенията според степента на техните вибрации. Именно органическият свят има по-силни вибрации отколкото кристалите. Това са степени. И тогава всички животни се нареждат според степента на своите вибрации. Това, което нас не ни интересува от този закон, е следното: херметическата философия представя трептенията като едно общо явление в природата. Изучаването на трептенията представя един от великите закони – третия херметически закон. Третият херметически закон е закон за трептенията в света. Херметическата философия обяснява всички състояния с трептения. За пример вие имате едно приятно или неприятно състояние в зависимост от трептенията. Вие сте зле разположени, особени трептения имате. Добре сте разположени, количеството на трептенията е друго. Когато човек е зле разположен, има по-слаби трептения. Когато е добре разположен, има по-висши трептения. Но за да може да осъзнаете това, трябва да се знае, че има и друг, четвърти закон – законът на полярността. Положителните и отрицателните сили в природата се намират на

полюсите. По-нисшите сили се групират в отрицателния пояс, а пък положителните сили се групират в положителния полюс. Или злото се групира в отрицателния полюс, а доброто се групира в положителния полюс. Следователно имате два полюса. От това гледище умът е единият полюс, а сърцето е другият полюс, волята е направление, резултат от тези два полюса, които действуват. В дадения случай онова, което човек мисли, и онова, което човек чувствава, ще определи какъв ще бъде физическият външен резултат, понеже волята се занимава с резултатите на нещата. Волята ще се появи само когато си намислил, пожелал си нещо и искаш да го придобиеш. За пример искаш да ядеш. Искаш да знаеш, дали твоето ядене е вкусно. Ще почнеш да ядеш. Но това, което може да ви ползува, е, да сменят едно ваше лошо състояние с едно добро състояние. Представете си, че в музиката имате тона *C*. Допуснете, че това е основният тон. Аз го наричам *C* в дадения случай. Изхождам от едно положение – основният тон, отдето започва човешкото съзнание, или основният тон, отдето започва първата човешка мисъл. Мисъл, която отличава мисълта на човека от мисълта на животното. И мислите на животните и те се отличават по своите трептения. Следователно *C* е вече преходен период. Сега философията на музиката. Казвате *C* или *до* е основа, от която човек се е повдигнал над животинското царство. Ако вземете един цилиндър и го турите в движение, най-първо този цилиндър се движи полека, няма да чуете никакъв шум – ако се движи бавно. Но ако постепенно усилите движението, ще чуете най-първо един звук, който ще бъде отначало неопределен и после, като усилвате повече, ще чуете

един ясен тон. Това е то вече светът на човека. Първият тон С показва човек, който е излязъл от животинското царство и слуша вече първия тон. Ако влезете в ангелския свят ще видите, че и те имат музика. Пак имате С, но трябва да изминете две октави. Такъв опит правят сега окултистите. Вие може да концентрирате вашето съзнание по закона на светлината. Например виждате обикновената дъга. Дълго може да правите опит, но някой от вас, ако е силен, може да го направи. Може да се концентрирате, но гледайте да не заспите, защото, щом човек почне да се концентрира, има опасност да заспи. И тогава опитът не може да стане. Ще се концентрирате и ще отдалечите всички тези впечатления, които отвличат вниманието. Да допуснем, че гледате дъгата, може да е ясен ден, когато правите опита. Ще си представите, че гледате дъгата и по едно време ще ослепеете, ще потъмнее всичко. Вие ще се намерите в мрак. Може да минат 10 – 20, 40 – 50 секунди, а може и от 1 до 3 минути. Колко секунди правят те? (От 60 до 180 секунди.) Повече от 180 секунди не трябва да минат. И веднага ще забележите, че у вас се пробужда една тъмна крас-ка и повече червена крас-ка, но не вече в тази дъга. Много хубава е тази червена крас-ка, много приятна. Вие се намирате вече в другия свят, в света на четвъртото измерение. И след това, като продължавате да се концентрирате, ще видите, че краските ще се наредят по същия ред. Червена, портокалова, жълта, зелена, ясносиня, тъмносиня, моравя. И след това пак ще се върнете назад. И пак трябва да е концентрирано съзнанието ви. Става обратният процес. Колко време ще ви вземе да направите такъв един опит? Как предполагате според вашата

философия, колко време ще ви вземе? Повече от 30 години в Европа правят опити и още нямат първия сполучлив опит. Не че е невъзможно, но има причини. Защото, ако не можеш да изолираш физическия свят от своето съзнание, всичко това препятства да се прояви туй, за което говоря. Но казвам, че е възможно. Някои от вас, имат пробудено съзнание. Ако вие може да минете от единия свят в другия, тогава мъчнотиите, които сега имате, няма да бъдат големи за вас – ако може да направите това.

Философията е следната: има смяна на състоянията. Да допуснем, че имате един банкер. Той има състояние на скъперничество. Скъперничеството има два полюса. Отрицателният полюс е скъперничеството, а вторият полюс кой е? Щедростта, нали? Вие може да превърнете скъперничеството в щедрост, защото щедростта притежава повече трептения. Следователно, ако отидете при един скъперник, може да измените неговото състояние. Ти най-първо трябва да си един щедър човек, за да измениш неговото състояние, да го направиш щедър. Щом измениш неговото умствено състояние, той ще стане щедър, ще даде дреха, злато и е готов да направи каквато и да е услуга. Но и обратното може да стане. Ако дойде един скъперник, той може да превърне състоянието на един щедър човек в скъперничество. Този закон е не само за скъперничеството. Например имате омраза. То е състояние. Има и обикновена човешка любов и то е състояние. Вие може да превърнете омразата в любов. Защото това са степени на трептения. Омразата, това е най-малката любов. А пък любовта е най-голямата любов. Под думата човешка любов разбирам

най-големите трептения, които човек може да прояви. Като се влюбиш, ти си проявил най-много трептения в степенята, на която си дошъл. Човешката любов в сегашната форма е граница на трептенията. В любовта имаш най-силните трептения. По някой път вие искате да ви обичат хората, нали така? Вие правили ли сте опит да смените едно състояние на омраза. Вие считате, че омразата е от едно естество, а любовта е от друго естество. Не, това са полюси. Омразата е отрицателният полюс на живота, а любовта е положителният полюс на живота. Висшият живот, Божественият живот използва едновременно и двете. За него няма разлика, но за хората това е цял въпрос. Имате студено и топло. Всъщност такива работи като студено и топло в природата не съществуват в абсолютен смисъл, това са степени на трептения. Студът има топлина и в топлината има студ. То е до количеството на трептенията. Сега този студ може да го превърнем в топлина. Как ще превръщаме студа в топлина? Това е първото изкуство, което правите. Например вие превръщате температурата в тази стая. Запалвате някакви си въглища, става разместване във въздуха и температурата расте, изменя се в цялата стая. Става малко по-приятно. Значи трябва да внесете нещо ново вътре. С тези въглища може да измените атмосферата. В омразата какво трябва да внесете, за да придобиете любовта? Под думата любов разбирам едно топло състояние. Любовта вие наричате топло състояние. Любовта има две състояния. Има студена и топла любов. Какво трябва да внесете сега? Тук, в стаята, внасяте въглища. А пък какво трябва да внесете в омразата? Най-първо разгледай омразата, ти мразиш човека. Защо го мразиш? Нека разгледаме

при какви условия се поражда омразата. (Мразят се лошите качества на човека.) Оставете тази философия. Сега въпросът е да разгледаме научно нещата. Какво е лошото в човека? (Това, което не е в хармония с доброто.) Конкретно, това е схоластическа философия. Няма наука в нея. Представи си, че ти мразиш някого, понеже вие и двамата сте чиновници или учители. Ти искаш да станеш директор, но един друг те изпревари и е взел директорството. Храниш едно горчиво чувство към него. Защо той става директор, а пък ти си обикновен учител. Да допуснем, че и двамата сте поети. Ти пишеш някое съчинение, има някаква си премия, обаче ти считаш, че заслужаваш премията, а пък той я е взел. И в тебе се заражда едно чувство на омраза. Питам: В дадения случай какво трябва да направиш, за да смениш това чувство? Да допуснем сега друго, нещо по-конкретно. Досега не разбирахте толкова, но сега ще ме разберете. Представете си, че вие сте един богат търговец. Имате 500 хиляди лева в банката, а пък дошъл един и ви взел парите насила. Какво ще се зароди във вас, като ви вземе парите? Ще се зароди непременно омраза. Ако имаш сила, ще го хванеш за гръчмула. И ще му дадеш да разбере, че така не се вземат пари. Ще го удариш, ще го търкулиш на земята и ще си вземеш парите. Но представете си, че този човек е въоръжен и казва: „Няма да мърдаш, дай насам парите.“ Но в теб се появява омраза. И всеки ден го срещаш и знаеш, че ти е взел 500 хиляди лева. Ти мислиш за начина, по който да си вземеш парите назад. По кой начин ще си вземеш парите? Кажете ми сега. Аз лесно разрешавам въпроса. Представете си, че този човек го хващат и го осъждат на 20 години за

друго някое престъпление. 20 години затвор. Ти отидеш и му кажеш: „Слушай, аз мога да те извадя от затвора, ако ми върнеш 500-те хиляди лева.“ (Такива хора прахосват парите.) Че ги прахосват, прахосват ги, но за да обясня работата. Ние задържаме работите. Един евангелски проповедник доказвал на хората по кой начин китът погълнал Йона и цял час аргументирал, докато най-послед доказал. И му казали: „Ти много измъчи Йона, докато го погълна китът.“ Този човек е чакал един час, за да го погълне китът. Йон бил глътнат веднъж. А пък този проповедник чакал цял час, докато китът погълне Йона. Тази е разликата.

В тебе ще се зароди омраза. Някой ще каже от християнско гледище: „Ти забрави парите.“ Не е въпрос да забравиш парите, но аз искам да изменя моята омраза в любов. Какво трябва да вложя в себе си, за да изменя омразата в любов? Ако тези пари стоят в моето съзнание, не мога да изменя състоянието си. Казват: „Обичай го.“ Но да кажем, че не мога да го обичам. Вижте, да ви кажа малко научно. Може да се разреши този въпрос. Представете си, че искате да пренесете огън от една стая в друга. С книга трябва да пренесете. Какво трябва да направите, за да не изгори книгата? (Ще си намокритے книгата.) Това сега са научни работи. Ако заявни този човек на полицията, то със стражари е много дълга работа. С години парите ще ги търсиш. Иман сега една присъда. В Индия ловци гонят някоя сърна да я убият. Тя се хвърлила в една лодка. Индусът спасява сърната и казва: „В тази сърна е скрит баща ми. Аз не давам да я убият.“ Ловецът казва: „Тази сърна е моя.“ Завеждат дело пред един английски съдия. И най-послед съдията взел сърната

за себе си. И който я гонил, и който я спасил, остава без нея. Сега какво ще стане? Някои подозират, че може би той е пуснал сърната, но може и да я заклал. Не се знае какво е направил. Съдията решава да вземе сърната. Някой път в тебе се заражда състояние на омраза. Как да си помогнеш? Иде ти някой път да убиеш някого, да направиш някоя голяма пакост. Как трябва да си помогнеш? По кой начин трябва да си помогнеш? (Ще храним чувство на любов към този, който е взел парите, за да се превърне омразата в любов.) Сега да ви представя въпроса малко по-конкретно. Представете си, че вие сте взели от някой човек 500 хиляди лева, доста голяма сума. Аз съм взел 500 хиляди лева, но той не иска да ме дава под съд, а ме мрази. Той ме мрази. Аз създавам омразата му към мене. Какво трябва да направя, за да премахна неговата омраза? (Ако искаме да превърнем омразата в любов, ще си послужим с топлината или с щедростта.) Но помнете, че щедростта не може да превърне омразата в любов. Ако искаш да повлияеш на другите, трябва непременно да създадеш състояние в себе си на щедрост, не привидно. И тогава може да повлияеш на скържавия човек. Някой път аз съм слушал вашите разисквания. Много се разгорещавате, като че светът вече се свършва. Казвам: На два полюса сте. На положителния полюс много се дава. А на отрицателния полюс се чува. Турците имат една поговорка. Като биели магарето по задницата, казвало: „Тъпан бие в долната махала.“ А пък като го бият по главата, казвало: „Тъпан бие и в нашата махала.“ Горната махала е положителният полюс. Само че, магарето, като го бият в долната махала, ще го бият и в горната махала. Човек в своята философия може по някой

път да преживее миналите си състояния, в своята мисъл може да мине състоянието на растение, на животно. Всеки ден може да се изменят състоянията на човека. За пример някой път дойдеш до безразличие в живота. В какво седи безразличието? Защото в омразата човек е поляризиран. Който мрази, той има два полюса. Който мрази, той търси пътя на любовта. Един мрази някого, за да намери пътя на любовта. Питам сега: Как да се смени омразата с любов? Кой е пътят от омразата към любовта? Вие казвате: „Ако мразите някого, трябва да бъдете много щедри към него.“ На нас не ни трябват пари. Само богатият може да бъде скържав. Сиромасът не може да бъде скържав. А пък все трябва да отварям тази каса. По кой начин може да я отварям? Да разчупим касата, закон има. Но трябва сам да си отвори сърцето. И сам да започне да дава. Какво трябва да правим?

Сега идат празнични дни. За да се помогне на хората, хората трябва да станат по-щедри. Имате ли някоя опитност? Как сте постъпили? Някои от вас имали ли сте някоя опитност или не сте мислили за това. Поне за себе си, когато сте били скържави, какво сте правили. Дойде някой при вас и ви иска 5 лева. Ти седиш, казваш: „Много са 5 лева.“ Даваш му 1 лев, а той иска 5 лева. Той казва: „Малко даваш.“ Ти му даваш 2 – 3 лева. Какво трябва да правиш, за да дадеш 5 лева и да се радваш, да не съжаляваш, че си ги дал. Какво трябва да правиш, за да се освободиш от това скържаво състояние? (Да се поставиш в неговото състояние.) Представете си, че вие сте един професор, искате да изучавате небето. Нямате една съвременна тръба. Значи, за да видите тези звезди, трябва да имате един телескоп. То е едно средство, за да

видите далечните звезди. И да си съставите едно понятие. В окултната наука това са пособия, които ни се дават и които може да използваме. Има една практическа страна в приложението. Можем да се отвлечем.

Интересна е разликата между минералите и растенията. Човек, който иска да продължи живота си, непременно трябва да изучава кристалите и растенията. Онези, които се занимават с възстановяването на дългия живот, трябва да изучават процесите на растенията, за да видят кои растения са дълговековни, кои живеят дълго време. Те знаят повече, отколкото човек знае. И минералите също. Човек трябва да се занимава с тези две царства. Онези, които се занимават с еликсира на живота, винаги са изучавали кристалите и растенията. Има и друго нещо, което са изучавали. Но и това са изучавали; за да може да се добие този, по-устойчивия живот, за да се измени едно състояние.

За следващия път ми кажете по кой начин може да се прояви щедростта в един скъперник. (Да мислим за добрите страни в него.) Съгласен съм. Един младеж отишъл при баба си и тя му дала три молитви, които да чете, когато дойде мечката. Той, като вървял по гората, като видял мечката, се уплашил, прочел първата молитва и мечката не спряла. Прочел втората молитва и третата, мечката пак не спряла. А четвъртата формула била той да се качи на дървото. Представете си, че ви пращам да направите един опит. Искам да направите един такъв опит, да ви дам една задача. В София пращам един беден човек да иска пари от един банкер и тогава пращам вас, с вашата мисъл да може да въздействувате, че той да ви даде без никакви гаранции. Вие да му кажете:

„вие сте добър човек, дайте тези пари без никакви гаранции“ и той да ги даде. Той да каже: „Когато можете, върнете ги.“ Вие ще се молите с три молитви, но не става. (Ако има любов, той ще даде.) Въпросът е до вас. Вие искате сега да направите един опит. Един скържав човек – как да изменим неговото състояние? Или да допуснем, че аз съм скържав човек, че имам едно скържаво състояние, как ще се справя с него. Аз знам, че една проява на скържавост всякога ще ми донесе много голяма загуба, защото помнете, че Бог благославя щедрите, туря скържавите хора на голямо изпитание. На тях дава, но ги туря на изпитание. Има един скържав богаташ. Но ще го турят на голямо изпитание, а пък щедрият богаташ дарява и го благославя. На скържавия богаташ му дава, но го туря на изпитание. Вие може да имате знание и да имате изпитание, а пък може да имате изпитание и да бъдете благословени. Единият е в прав път – низходящ, а пък другият е в прав път – възходящ. (Учителя отива при един брат и показва горната предна част на темето.) Тук е центърът на щедростта. (След това показва отстрани на главата зад ушите.) Скържавостта е тука. Когато този център над ушите е развит, човек не дава нищо. Когато и двата центъра са развити, енергиите минават отдолу нагоре. Разстоянието от единия център до другия е почти 90°. Ако този човек го турим в магнетичен сън – най-първо трябва да се тури този, скържавия човек в един магнетичен сън – ще го приспиш и тези енергии, кръвта от тука долу (от този център над ушите), по пътя ще я отбиеш и ще я прекараш горе, да действа в горния център. Няма да стане това за една минута, който е майстор може да направи това за една минута.

Може да го уплашиш и да му кажеш: „Скоро!“ Но това е механично. Той ще се уплаши, но центърът на страха е на друго място и, след като си отида аз, той може да каже много работи за мене. Но аз искам да постъпя по един органически начин, че той да е доволен. Като го убедя, че съм му направил добро, като е станал щедър, да каже: „Благодарен съм, че ми се отвори сърцето.“ А не да каже подир мене, че съм разбойник, че съм такъв, онакъв. Всичко да каже. Значи това е работа на опитен окултист. Че вие сте опитни окултисти. По-опитни от вас кои са? Най-първо трябва да изучавате себе си, вътрешните състояния и постепенно да правите смени. В старо време са правени опити по един начин, а сега по друг начин. В старо време само по закона на обобщението са работили, не са се спирали върху научните работи, а върху други работи. На скържавия ще измениш културата. Когато си щедър, културата му ще бъде различна. Ти си щедър, искаш да даваш, но казваш: „Зима иде, дърва трябва, брат имам, сестра имам, деца имам, пари трябва.“ А пък щедрият човек, той е свободен от всички тези посторонни влияния. Те са прави, на място са те някой път. Но човек, който иска да бъде щедър, той е свободен от тези посторонни влияния и ще даде място на щедростта в себе си. Ще пристъпиш към щедростта, след като направиш една смяна от скържавост към щедрост, след това ще превърнеш омразата в любов. Ако ти можеш да превърнеш омразата в любов, ще продължиш живота си. И по причина, че не можем да превърнем омразата в любов, животът ни се съкращава. Омразата винаги съкращава живота. Като мразиш, при резките промени, които сега имаме, трептенията са дисхармонични. Омразата

съкращава живота. И ако сменим тези трептения с хармонични, то е средство, за да продължим живота си. И не само това, но като смениш омразата в любов, ще подобриш и здравето си. Омразата е родила много болести. Щом измениш това състояние, непременно ще се прояви като резултат здравето. Аз ще ви представя от мое гледище, само за да обясня работите. Представете си един свят, дето с тия неща разполагат професорите. И като искаш да ти послужи, добре ще му слугуваш. Скържав си, има един професор, който сменя скържавостта с щедрост. Ще му слугуваш една година и той ще ти послужи. След това ще отидеш при друг професор. Неговата специалност е да знае как да сменя състоянието на омраза в любов.¹

Ако си направил добро, ще кажеш, че твоята щедрост е била положителна. Когато има правилна обмяна между скържавостта и щедростта, тогава е добре. Щедростта дава, а скържавостта приема. И после скържавостта ти даде. А щедростта трябва да приеме. Трябва да стане обмяна, за да се смени състоянието. Сега въпросът е малко по-сложен, малко по-мъчно става това. Да кажем, че вие сте тъжен.

Т Ъ Г А   Р А Д О С Т

Вие сте тъжен, нямате радост. Тъжете. Какво трябва да правите, за да станете радостен? Вие все казвате: „Нямам приятели, нямам майка, баща, брат, сестра.“ Тъжен сте. Но това не е наука. Причината за тъгата ви не е там. Причината за вашата тъга каква е? Ниски трепте-

---

¹ В оригиналния текст липсва страница. (б. р.)

ния имате, нищо повече. Вие имате една лъжлива идея в ума си. Тази идея ще я изхвърлите. Не че ще я изхвърлите като непотребна, но ще я турите в печката, ще я запалите, ще превърнете енергията на тъгата и ще стане тогава на радост. Представете си, че имате един подут цирей на врата си. Пожълтял е вече, узрял е като ябълка, като круша. Причинява ви болка, вие се мъчите. За да се освободите, какво трябва да направите? Ще трябва да изтече всичката тази маса, да се освободите и може да дойде едно облекчение; значи трябва да се извади нечистото, за да влезе чиста кръв на мястото на цирей. В тъгата има нещо нечисто. Най-първо имате една нечиста мисъл, която трябва да изхвърлите и веднага да турите на нейно място една съответна мисъл. Представете си, че вие сте тъжен ученик, вашите домашни не ви обичат. Майка ви, братята ви не ви обичат. Вие сте отпаднали, защото нямате тяхната любов. Идва един и ви носи чек от баща ви от 10 000 лева с едно любовно писмо. Засиява лицето ви. Питам сега: В такъв свят, в който вие живеете, има ли причина да сте тъжни? Кои са условията, които стават причина, като живеете в такъв свят, да сте тъжни? Щом кореспонденцията се яви, тя идва на сто години веднъж. (Защо радостите идват мъчно, а пък противоречията – бързо?) Това е вашето възпитание. Учителите, които са ви учили, не са ви учили да вземате верни тонове. Човек, ако иска да успява в материалните работи, трябва да вземе вярно тона *фа*. Да вземете вярно тона *фа*, това е мярка. Вие не сте правили опити. Скъса ви професорът – не може да вземете *фа* вярно. Щом издържите изпита, ще видите, че можете да вземете *фа* вярно. Музиката вземам като един метод за възстановя-

ване на естествените състояния, които природата е турила в нас. Това е най-красивият метод, защото вие трябва да придобиете естественото положение, което трябва да имат вашият ум, сърце и воля. И както сегашните певци пеят, те са чрезмерно нервни. Нервни и честолюбиви. Те не пеят, както трябва. Аз съм срещал много певци. Това не е пеене. Пианото свири едно, а пък той пее друго. Някъде съвпада, а някъде не съвпада. И затова в човека се усеща дисонанс и, след като е пълн, вие се усещате уморени. Тази публика и тя не разбира. Много мъчно може да се понрави един певец на публиката. Той като излезе пред публиката, трябва да намери фокуса. И ако намери фокуса, той ще концентрира песента само към него и оттам песента ще отиде към другите. И ако не намери фокуса, ще има подигравки и дюдюкане. Но това са практически работи, материални работи.

Най-първо проучете философията на трептенията. Ти си неразположен духом, по кой начин ще промениш това състояние? Трябва да повишиш трептенията си. Казваш: „По кой начин?“ Ако ви дам два опита, аз зная какъв ще бъде процентът. Ако ви кажа да си направите две касички и, имаш-нямаш, всеки ден да отделяте по един лев в касичките. Ще туриш всеки ден по един лев. Първият случай: Ако ви кажа общо да отделяте по един лев на ден и че на края на годината тази сума ще ви бъде полезна, вие ще туряте. Но ако ви кажа, че тази сума ще бъде за благотворителни работи, пак може да направите опита, но ще се зароди едно противоречие, ще си кажете: „Защо тези пари да не са за мене.“ Да допуснем, че като станете сутрин, искате да пеете. Изпеете един тон най-първо. Пусни един лев. Започни с *до*. Това е един лев.

Ре е два лева. *Ми* е три лева. *Фа* е четири лева. *Сол* е пет лева. *Ла* е шест лева. *Си* е седем лева. Седемте лева, тур ги. Ако се качиш на горната октава, ще се увеличи сумата, ще ги помножиш. Горно до колко ще бъде? 1 по 7 равно на 7. Едно зърно, като го държите в хамбара, не може да го помножите, всякога ще си остане такова. Не може да се увеличава житото в хамбара. Но ако го посеете на нивата, ще се помножи. До 30 пъти в повече. Ако житото го посеете в нивата и от едно даде 60 зърна, ще спечелите, ако го държите после в благоприятни условия в хамбара. Това е аргумент. Един доста силен аргумент, върху който може да работите. Някой път казвате, че имате много неблагоприятни условия. И може да приличате на едно житено зърно в хамбара. И няма да спечелите, ще останете такъв, какъвто сте. Пък може да имате най-благоприятни условия, но ако ги използвате разумно, ще имате печалба. Значи излязъл си от неблагоприятните условия на хамбара. И ще те турят в най-неблагоприятни условия, за да спечелиш. И Христос казва: „Ако житното зърно не падне на земята, остава само.“ Няма по-страшно нещо от самотията, ако човек не иска да остане сам. Следователно, ако човек не иска да остане самотен, той трябва да излезе от най-хубавото състояние. Най-хубавото състояние, това е омразата. Ти, като мразиш, всякога сам оставаш. Онези, които не разбират развитието на литературата, романистите, които не разбират този закон, казват: „Трябва да мразите.“ Ти ще мразиш, колкото искаш, те са най-хубавите условия, но ти си сам и никой не може да те обича. А при любовта ти си посят в земята и след време ще имаш плод: 30, 60, 100. Така се разбира законът. Ти някой път трябва да

излезеш из благоприятните условия и да влезеш в любовта, която има разумност. Ако няма да влезеш в любовта, това не е любов. Пък ако останеш в най-добрите условия на живота, тогава оставащ сам, но плод няма. В омразата може да седиш, но сам ще бъдеш, там ще имаш най-голямата скука. Ще кажеш: „Сам съм!“ По никой начин не можеш да излезеш от скуката. Понеже всичко имаш, непременно трябва да влезеш в областта на любовта, а там има скръб. Вие искате да минете от едно състояние на омраза в състояние на любов. Те са несъвместими, те са от едно и също състояние, но от два полюса: от единия полюс нещата изтичат, а от другия полюс се възприемат. Та, като дойде любовта в омразата, тя я обира. И както е казал Христос, като влезе любовта в омразата, тя я обира. Силният хване слабия и го обира. Тогава, като дойде любовта, ще събере богатството и навън го оставя. Той, като остане сам, казва: „Обраха ме.“ Любовта се върне като натоварена камила и отдето мине всичко раздава и пак го наблюдава и го утешава. Казва му: „Нищо, ще забогатееш пак.“ Само че този, който мрази, никога не вярва, че любовта го обрала, и никога не може да убедиш онзи, който обича, че любовта му е дала. Постарайте се тези хора да ги убедите, че който ги обича, той ги е обрал. И онзи, който обича, не може да го убедиш никога, че който го обича му, е направил нещо. Кажете на омразата, тя никога няма да повярва, че любовта ѝ е направила пакост. Защото омразата има за идеал любовта. Като я види, трепери ѝ сърцето и казва: „Като теб искам да стана.“ Любовта казва: „Ще ти покажа един начин, ако ме слушаш.“

Сега ние влизаме във философски неща, които са

верни. Има един спор в приложението на законите на обикновения живот, в ограничения живот. При сегашните условия трябва да изучавате, като влезете в обществото между хората, как действувa този механичен закон. Аз бих ви казал, има един метод, но не смея, защото вие ще издържите толкоз на обещанието си, колкото пчелата може да издържи на обещанието си, че като ѝ покаже меда, тя няма да повика другите. Бъдете уверени, че тя всичко ще каже на другите. И всичкия мед ще вдигнат от мястото.

Сега философията седи в следното: Трябва да се запознаете с изменението на трептенията. Силата седи в това, всеки ден да увеличавате трептенията. Имате омраза, да смените омразата. Имате една крива мисъл, да смените кривата мисъл. Щом измените състоянието на кривата мисъл, вие ще измените мисълта. Право мислете. Има един пример, ще ви го приведа. Пътувал Христос с учениците си. Като минали през едно място, вижда едно конско петало – в Римската империя било – и казва на апостол Петър: „Вземи това петало.“ Петър казва: „Не искам с петала да се занимавам.“ Христос се обръща и, без да види Петър, взема петалото със себе си. Минават на едно място и вижда един кон, натоварен с череши. Той дава петалото на коняра и конярят му дава половин кило череши. Христос върви и пуца по една череша по пътя. Апостол Петър се навежда и взема черешите. Докато му пускал череши, той се навеждал повече от 20 – 30 пъти да взема череши. Та казвам: Има един закон – ако вие не искате да вдигнете крака си, природата по един изкуствен начин ще ви накара 20 – 30 пъти да се наведете. Вие имате едно състояние и казва-

те: „Не мога да направя нищо.“ Може не само веднъж, но 30 пъти може. Ако има една череша, тя привлича. Петалото ще привлече черешите. Има нещо хубаво.

Та първото нещо, Христос казва: „Като станете, гледайте да внесете поне една мисъл да повиши състоянието ви, защото, ако не се повиши състоянието ви, дарбите, които има човек, не може да се проявят. Защото всички дарби, които човек има, се проявяват при красиви състояния.

Да ви дам един опит за една седмица: Когато от класа да срещнете, да си кажете най-хубавата дума, един поздрав. Като срещнеш някого, да му кажеш едно изречение, че да го насърчиш. Всеки, когато срещнете, ще му кажете изречението и ще си заминете. За една седмица, като се срещате през деня, да има нещо да си кажете. Ще си кажете и ще си заминете. Всеки един, каквото е казал, да го запише. Може да е от една дума, две думи, десет думи. Нали може да го направите? За някои, които обичате, лесно е да се спрете. Но някой път не обичате някого. Там е сега опитът. Ще се спрете с някой, когото не обичате. (Учителя се обръща към една сестра.) Ти какво ще направиш, като срещнеш някого, когото не обичаш? (Нямам никой, когото да не обичам.) То е хубаво. Ти като срещнеш някого, само веднъж през деня ще му кажеш, втори път, като го срещнеш, ще си вдигнеш ръката. Пък ако искаш, може и да не му казваш, може да се отбиеш някъде. Но ще пишеш в тетрадката, ще бъдеш тъй искрен. Не може да му кажеш тъй. Да бъде човек последователен, то не е насилие. Защото другояче ще се насили. Веднага ще се спрете, ако може да надделее на себе си. Може да кажеш: „Сега ще му кажа.“

Но тогава ще пишете: „При изключителни условия се намирам.“ Каквото ти е казал, той ще си запише. Всеки може да запише онова, което той е казал. Всеки за своите думи ще държи. Аз ви го давам като свободна тема, един опит. Опит е това. Ще срещнеш някой, ще кажеш: „Чакай, има нещо важно.“ Какво би казал? (Учителя се обръща към една сестра.) Представи си, че ти срещнеш някого, какво ще кажеш? (То е според лицето, което ще срещна. На всички еднакво няма да кажа.) Хайде да видим сега, кой какво ще каже. Аз, ако съм на ваше място, ето какво бих казал. Като срещна някого, ще извадя едно бонбонче, една ябълка, една круша, една мандарина или нещо, което да фрапира. Някой може да носи една кутия локум. Като я извадите, дайте едно локумче. Какво ще кажете? Всички като носите по една кутия локум, всеки когото срещнете, давайте, няма противоречие. Сега вие се плашите, може да не срещнете никого. Аз мога да ви туря в друга форма, дето всички може да го направите. Много лесен е въпросът. То е вече втората фаза. Да кажем, срещате някого, мислено му изпращате една мисъл и си заминавате, без да го спирате. А сега, понеже е на физическото поле, ще го спрете. Ще кажете: „Нещо хубаво да ти кажа.“ Срещнете го и казвате: „Всеки, който добре яде, здрав бива, сбогом! – Който работи, богат става.“ Срещнете друг: „Който учи, учен става.“ Кажете каквото и да е.

Сега къде е мъчнотията според вас? (Няма мъчнотия.) Ако някой счита, че може да го направи, свободен е. По свободен избор. Ще кажете две-три думи, някъде един поздрав. Кажете тъй: „Днешният ден слънцето за тебе изгря. Другояче звездите ще изгреят за тебе.“ Кажи

му: „Днес всичко е разцъфнало, израсло, тъй че бъдете щедри.“ В света съществува един закон. Един човек ще помисли нещо, а друг ще го направи. Защото общото е важно. Каквото намислим ние, вече други го правят. Божествените работи са така – каквото намислиш в твоя ум. Може би ти си първият, който даваш един стимул на хората да направят нещо. Може да е една дума, но твоята дума може да произведе един преврат. Ти не знаеш защо и за какво. Целта ти е вярна. Затуй казвам: Важно е да се прилага. Човек като се колебае в себе си, той се неутрализира и тогава мисълта може да стане бездейна. Но щом прилагаш каквото и да е, ако не се раздвоява умът ти, тази мисъл се реализира. Срецаш някого, кажи: „Поет си ти, напиши най-хубавата книга.“ На друг кажи: „Може да станеш голям банкер, да помагаш на бедните студенти.“ Вие сега се чудите какво да кажете. Мислите дали от Писанието или от другаде да вземете някой стих. Турете нещо от себе си.

Сега въпросът остава неразрешен. Поляризиране има на мисловния център. Двойни са центровете. И в музикалния център има смяна. Някой път центровете не работят. Ако разбирате законите, тогава ще работите. Някой път се опиташ, опиташ се и не можеш да събудиш музикалното си чувство. Туй, което е в тебе, естествено да се смени. Мнозина от вас имате неща в зародиш, но трябва дълго време да работите, да събудите мисловните центрове.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината. В Истината е скрит животът!

10 лекция от Учителя,
държана на 14 декември 1934 г., София, Изгрев.

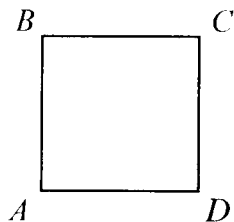
ЕСТЕСТВЕНО РАЗПОЛОЖЕНИЕ

„Отче наш“

Чете се темата: „Естествени размери на свободата“.

Още една тема имате: „Отличителните черти на гръбначните животни.“

Какво трябва да се разбира под думите естествени размери на свободата. Ако някой математик иска да докаже, че 4 е равно на 1, ще повярвате ли в това? Няма да повярвате, но той може да докаже, че 4 е равно на 1. За да се докаже, че 4 е равно на 1, тук се крият вече две различни идеи. Възможно ли е 1 да е равно на 4? Имате четири точки. Какво образуват? Границите на какво са? Значи образуват един квадрат (фиг. 1). Четирите ръба образуват един квадрат. Тогава може да ви докажа, че 6 е равно на 1. Ако турите 6 плоскости, какво ще образуват? Един куб. Значи шестте плоскости са граници на куба.

Фиг. 1

Казвам: За умрелия човек има само едно положение – да лежи на гърба си, а за живия човек има много положения – той и на гърба си може да лежи, и по корем може да лежи, и на страната си може да лежи – на всички страни може да лежи, и прав може да бъде. Падане и ставане има. Всички положения може да има. Тогава ония тела, които се отличават с малки промени, как ги

наричаме? Всички искате да бъдете щастливи, да бъдете здрави, да бъдете умни. Това са идеи. Да бъдете добри – то е нещо много неопределено. – „Стани добър човек“. – Или че си дал един лев някому, какво добро има в даването на един лев? Казвате: „Добро му направил, даде му един лев да си купи хляб.“ Добре, с един лев се купува малко хляб. Въздух може ли да купи? Ако някой каже, че му дадох пари да си купи въздух, ще повярвате ли? Може. Как? В големите градове, където въздухът е нечист, събират въздуха в особени батерии и го пунцат в къщи. Сега хората в Париж и Лондон, богатите хора, събират планински въздух в ред батерии и го носят в къщи. Като го пренесат, ще дишат планински въздух в стаите си. Тогава, когато някой ми каже, че някой направил добро, казвам: Той си има една батерия, с която пренесъл доброто отнякъде.

Каква беше основната мисъл? Донуснете сега, че един човек е доволен, а друг недоволен. Доволството и недоволството какво съставят? Тогава откъде започват движенията? Да кажем, един недоволен излиза от дома си и отива вън от мястото на недоволството. Докъде отива? До мястото на доволството. Тогава сиромашията е един подтик, една изходна точка. Изхождаш от сиромашията и се движиш към богатството. Значи изхождаш от две идеи, които едновременно занимават ума ти. Считааш, че сиромашията е нещо лошо. Казваш: „Не се живее със сиромашия.“ Някой път сиромашията е необходима, за да стане човек щастлив. При обикновените разисквания, при които няма сложни разглеждания на въпроса, животът изглежда парадоксален. Та кому сиромашията е допринесла нещо. Но представете си, че вас

ви викат на едно богато угощение. Представете си, че в един български дом сте повикани, дето са направили баница, но брашното не е било хубаво, маслото, сиренето не са били хубави. На пръв поглед вие се полакомите и после заболявате, стане ви тежко на стомаха, на корема, започва да ви боли, искате да станете сиромаси, да повърнете навън всичко това, да дойдете до първото положение. След като се освободите от богатството, казвате: „Слава Богу, едва се освободих от голямото нещастие.“ Това се случва с хората, които имат съзнание. Някой взел две хиляди лева, има голямо богатство. Като вземе туй богатство, не може вече да спи, мъчи го туй богатство. Аз съм ви привеждал онзи пример за един религиозен човек, след като ходил на събрание – вечерно време в Америка имат такива съживителни събрания, – гледа един богаташ, който като си броил парите, оставил, забравил на прозореца торбата със златни долари. Този религиозен човек си казал: „Този човек има много пари, той забравил тази торба заради мене.“ Взел торбата, носи я и мисли, че работите му са уредени. Казва си: „Какво от това, че съм взел торбата?“ На другата сутрин става да се моли. Като рече да се моли, молитвата му отива до торбата и се връща назад. Той си казва: „То ще мине, аз още не съм свикнал с парите.“ На другата сутрин, като станал да се моли, пак парите пред него. Цяла седмица наред, като рече да се моли, торбата все пред него. Казва: „Тази торба ме спъва, не я искам.“ Взе-ма торбата и отива при богаташа. Казва му: „Видях, че си оставил торбата на прозореца, взех я. Намислих да ти я върна, защото, като река да се моля, торбата е пред мен, не ми пуца молитвата да иде горе, затова вземи си

торбата, за да мога да се моля както трябва.“ Значи торбата стана едно препятствие за неговата свобода. За да придобие свободата си, той трябва да върне торбата. Та казвам: Често свободата е опасна, ограничението е по-лесно. Свободен си да задигнеш торбата, но тази свобода те ограничава, произвежда известни пертурбации в съзнанието, значи ограничава те. Върни торбата назад, за да придобиеш първата свобода. Значи свободата не е от нейното естество.

Каква граница има свободата? Казвам тогава: Страхливият, който бяга, е свободен да бяга, смелият седи, не бяга. Питам: Кой е свободен – който бяга, или който не бяга? Единият казва: „Господ ми е дал крака, свободен съм да бягам, може да бягам.“ Другият казва: „Аз съм свободен да стоя на едно място.“ Единият усеща, че има опасност, другият, който не е в състояние да съзнае, остава на място. И единият е свободен, и другият е свободен. Единият е свободен в бягането, другият е свободен в стоенето. Значи при известни условия за предпочитане е да си свободен в бягането, а при други условия – да си свободен в седенето. Не всякога трябва да приемаме, че човек е свободен да прави, каквото иска. Това е едно разбиране на свободата. Човек е свободен да прави туй, което не иска; свободен е да прави и това, което иска. Свободен си да правиш това, което не искаш. Защото при самовъзпитанието си трябва да вложиш нещо; някой път ще жертваш нещо от себе си, даваш яденето си. Имаш известно благо, даваш го на друг. Лишаваш се, но туй лишение е свобода в тебе. А пък в някои отношения отиваш при някого да го обереш, обираш другия.

Та свободен е онзи, който прави, каквото иска; сво-

боден е и онзи, който не прави, каквото иска. Защото, ако човек всякога прави това, което иска, той става роб на своите желания. И ако прави всякога това, което не иска, той пък става роб на други състояния – от страх може да направи нещо; може да направиш нещо от някаква идея, че ще спечелиш нещо. Та в дадения случай човек трябва да върви по пътищата на разумния живот. Да знае човек кога трябва да се ограничи и кога не трябва.

Имате тогава свободата AD . Пак се движите между две точки A и D . Тази свобода е съвсем ограничена. Между две точки правата линия може да се простре. Като се движите по една права линия, с какво ще я измерите? Най-късото разстояние между две точки е правата линия. Тогава имате свобода на една плоскост. Сега за да любите, за да може да любите, вие се движите по границата на една плоскост. Вие се движите в един видим свят. Как ще престъпите тази свобода? AD е успоредно на BC . Как ще ги представите. Аз не зная тази работа как да я представя, я ми кажете как се представя? Две същества, които са свободни. AD е успоредно на BC . Имате вече съотношение. BC и AD са свободни. Тези точки в дадения случай, когато нямат отношение на пресичане, са свободни. Две същества, които са свободни, същевременно ограничават други две същества. Когато две същества са свободни, за да се проявят, трябва да имат непременно други две същества. Изобщо тяхната свобода образува ограничение. Но туй ограничение е препятствие. Това са случаи, възможности за опознаване. Всяко едно ограничение е точка или условие за опознаване. Ограничаваш ли един човек, ти се опознаваш с него. Срееще те един приятел и те спира. Любовта огра-

ничава хората. За пример, ти си тръгнал, срещне те любовта някъде, ограничава те. Какво загубва човек в това ограничение? Ще разгледате свободата. Вие турите едно намаляване на движението. Да допуснем, че вие вървите като някой кон, пътувате в пространството. Тогава какво ще се ползвате? Следователно силата на свободата седи в нейното ограничаване. Щом в разумния живот ние разбираме ограничението, то е висша сила, която ограничава туй, към което се стремим да се реализира по-добре. Следователно, за всяка една среща, щом се говори за ограничение, подразбираме една по-висша сила, която ограничава човека. Ти вземаш друго направление.

За пример, като влезеш в света на плоскостта с две измерения, всякога, когато се говори за ограничение, естествените ограничения подразбират едни по-висши същества, които ограничават човека и ти нямаш избор да вземеш друго направление; ти влизаш свободно в света. Това е по-добре, отколкото да влезеш в един свят на правата линия. В света на плоскостта имаш много по-големи възможности на своето развитие, отколкото ако би живял в продължението на правата линия. Казваш: „Това е право, това не е право.“ Всичко е право, ако го разбираш; всичко е криво, ако не го разбираш.

Вие казвате, че човек трябва да има един приятел. Аз съм съгласен с вас. Какво разбирате под думата приятел? Хората говорят за една идея. Тази идея е права само при едно условие. В едноизмерния свят един приятел трябва да имаш. Ти там не може да имаш двама приятели. *A* и *D*. *A* е единственият приятел на *D*, *D* е единственият приятел на *A*. Щом влезете в квадрата, вие вече имате трима души приятели. Всеки един в квадрата има

по трима души приятели. *A* има приятел *D* и *B* е негов приятел. И двамата негови приятели *BC* вървят успоредно с него. В *D*, в дадения случай, има една възможност да се пресекат. Този върви в друго направление. И този негов приятел един ден ще тръгне в тази посока. Забележете, че *D* не може да върви в тази посока с *C*. Засега това е само вътрешна възможност, затова някой път са преплетени във вашия ум, във вашите чувства. Вие не може да обясните туй преплитане. Какво преплитане става. По някой път ви мъчи някое състояние, мъчи ви някое желание. Вие се усещате ограничени, притесени от неразбирането на онзи закон, който работи в естеството ви. Природата иска да ви застави да мислите малко по-сериозно. Сега какво разбирате под думата приятел? В дадения случай тия двама приятели са ограничени в един свят. Те са граници на онази реалност. Ние вземаме правата линия, която може да стане мярка за измерване на всички промени във физическия свят. Правата линия е почти като мярка. Право трябва да вървиш. Значи този приятел има същите качества като теб. Но ще се различите само по своето положение. По какво ще се различите? Вие имате две ръце, нали? По какво се отличава лявата ръка от дясната? Различават се по това, че с лявата ръка вземаш, а с дясната даваш. В природата е така, но ръцете показват, че от едно място трябва да вземаш. Лявата ръка това са катодните лъчи. Катодът е място, дето трябва да възприемаш. Катодът е негативната страна. Понеже сега изучавате какво нещо е негативното. Ние мислим, че негативните сили са лоши. То не е така. Туй зависи от пътя, по който идат силите, дето може да се проявят. Значи в дясната страна е онзи, мъжкия, прин-

цип – това са неприявените сили. Какво нещо представя ръката? Засега знаем какво нещо е лявата ръка. Ние човека го познаваме по неговата лява ръка, която взема. В лявата ръка са винаги наследствените черти, а в дясната ръка е туй, което се обработва сега. Туй, което сега изработваме, се отпечатва на дясната ръка, а туй, което сме изработили в миналото от ред поколения, се изразява в лявата ръка. Ако изследвате линиите и строежа на ръката, ще видите, че има много линии и знаци, които ги няма в лявата ръка, а ги има в дясната ръка. Някъде наследствените черти са по-хубави, другаде дясната ръка има по-хубави очертания. За пример отбележете отношението на първия и третия пръст. Отношението между първия и третия пръст показва музикалността на човека. За да бъде гениален музикант, непременно третият пръст трябва да бъде много дълъг. Първият пръст трябва да бъде поне половин до един сантиметър по-къс, за да бъде човек музикален. После дължината на третия пръст показва обич към изкуството, обич към хубавото, обич към природата. Сега, разбира се, може да се направи възражение. Този човек, на когото третият пръст е дълъг, той може да направи оценка, може да не е такъв музикант, да се проявява, но той цени, има такова разбиране. Не че другите, на които пръстите не са дълги, не са знаменити. Тези, на които пръстите са по-дълги, по на добър път са.

После в математиката има известни съотношения. Късите пръсти на един човек са свързани с неговото обобщение. Човек с къси пръсти подробности не го интересуват, той се интересува от целокупността. Той като види къщата казва: „Хубава е тази къща.“ Не се интере-

сува от подробностите как е направена къщата. Казва: „Голяма е.“ Той се интересува от голямата къща. А пък този с дългите пръсти, ще иска да види къщата, навсякъде да влезе да я разгледа. Някои хора с дълги пръсти обръщат внимание на дребните работи, на подробностите. Този с късите пръсти обръща внимание на големите работи, на хубавите книги. В дадения случай пръстите са един резултат на човека, който е работил в миналото. Когато той е работил в една посока, пръстите са образувани по един начин, когато е работил в друга посока, е работил по друг начин. Не само това, но и работата на ума се отразява. Ако този ум е работил по философия, веднага пръстите ще вземат съответен оттенък. Който е работил в едно направление, ако е търговец, ако е архитект или какъвто и да е, професията му се отразява на пръстите, но трябва много тънки наблюдения, за да се види на кое място в света е работил. Не само това. Ако човек дълго време е обръщал внимание само на физическия живот в ред поколения – 10, 20, 40 поколения се е занимавал само с ядене – пръстите на този човек в основата са дебели. Масивните пръсти показват една хубава стомашна система; после апетитът е развит. Онези, които не са се занимавали с ядене, техните пръсти в основата са тънки, стомашната им система е деликатна. Това е резултат. То е отразено не само в пръстите, но то е отразено и в лицето, и във всички области. Всички съвременни хора се спират върху резултатите от миналото, от европейската култура. Всички са недоволни от резултатите на сегашната култура. Какво трябва да се прави? По един или друг начин трябва да се излезе от лошите резултати. Не разбирате основния за-

кон, по който може да се променят резултатите. Да кажем, някой човек е по-честолюбив, личните му чувства са по-развити, като кибрит е. Като го бутнеш малко някъде, той се докачи. Работил е някъде. Като погледнем главата на този, който се докача и на този, който не се докача, кой печели? Някой път е хубаво да си честолюбив. Аз съм гледал малките деца, като се разправят. Едното е честолюбиво и другото е честолюбиво, при ушите са развити главите им. Едното казва: „Я ме удари веднъж.“ Като го удари, казва: „Я ме удари още веднъж!“ Като го удари пак, почне да плаче, казва: „Като дойдеш в нашата махала, ще ти дам да разбереш.“ Какво ще направи? Ще го набие пак. Но това се дължи на честолюбието. Сега и с възрастните, и с децата, които са умни, същото е. Едното, като го погледне кръвнишки, и другото го погледне. Показва ябълката и почне да му говори. Спре се, тръгнат пак. Онзи и той погледне.

Трябва да освободим врага си. Срещаш съдбата си. Някой път ние се оплакваме от съдбата. Срещнеш съдбата като един човек, който е намислил да те набие. Вие казвате, че законите са неизменни за човека. За онзи, който не знае, законите са неизменни. Там, дето има много закони, то може да бъде ограничение. Има и други закони. Имате закона на теготението. Според закона на теготението, всички тела падат. Но ти вземаш един камък и го хвърлиш нагоре. Въпреки този закон, ти може да вземеш едно тяло и да го хвърлиш, дето искаш. Не че ти нарушаваш равновесието. Законът си е закон. Но туй ни най-малко не подразбира, че телата трябва да останат в една и съща посока. Защо? Защото телата в природата, тъй както разбират, всички тела падат към

един център. В пространството всичките тела се движат в разни посоки. Някъде виждате две тела вървят успоредно, след това виждаш едно тяло се движи в една посока, друго в друга посока. Ти виждаш, че в този водовъртеж има закони, които управляват туй движение. Има съразмерност на движението. Няма никакво стълкновение. Тъй щото нашите мисли, нашите чувства и нашите постъпки могат да се турят в разни направления. Но трябва да има едно съответствие между тия закони, които направляват целия живот. В дадения случай *AD* кога трябва да се ограничи. Някой път искате да бъдете свободни. Казвате: „Изгубих свободата си.“ Какво разбирате под думите „изгубих свободата си“? Когато богатият изгуби свободата си, изгубва свободата на своето действие. Ученият, щом изгуби свободата си, изгубва свободата на своето действие. Здравият, като загуби свободата си, загубва свободата на своето движение. Много пъти болният, който изгубва свободата на здравето си, печели нещо. При всяка болест, след като е бил ограничен, след като е боледувал 2, 3, 4, 5 месеца, след като се е върнало здравето, вече има една печалба. Нещо ново е влязло, някакви нови схващания за живота. Някой богаташ е осиромашал и отново става богат. Той вече има една опитност много по-голяма от първата. Та всяка загуба на свободата на действие, то е една възможност да придобиете свободата в една нова форма, с една нова придобивка. Да допуснем, че вие сте изгубили свободата си. Вие сте длъжни да работите за вашите родители. Какво загубва човек? Може ли да схванете, че, като си загубил тази свобода, не си могъл да придобиеш нова свобода. Ти не си могъл да продължиш своето образование. Тогава

човек се утешава, че е направил услуга на домашните си. Има и други причини, които не допринасят нищо, които са спънали човека.

Сега как бих ви обяснил правенето на добро? Направиш едно добро, но всякога доброто ще те ограничи. Може ли да е добро това, което те ограничава? Всяко нещо има две ограничения в света. Ти носиш едното ограничение, което не става по волята на Бога. Ти губиш. А има едно ограничение, в което ти печелиш. Пък има едно ограничение, в което съжбяляваш, че си се ограничил. В другото ограничение се радваш, че си се ограничил. Добре е туй. В даден случай при известни условия човек може да не се ограничи. Ето, вземете закона на любовта. Вие може да бъдете ограничени. Най-голямото ограничение става в любовта. Няма друга сила, която тъй много да ограничава, както любовта. Но там, като искат да те освободят, ти не искаш да те освободят. Един човек, който се е влюбил, не иска да го освободят. Опитвали ли сте да освободите човек, който се е влюбил. Сега разберайте, влюбване има във всички – в един кон, в скъпоценни камъни, влюбване има в шапка, в книги, в обувца, в балтон. Какво трябва да разбирате под влюбване?

Каква беше първата тема от която излязохме? – 4 равно на 1. Четирите прави линии съставят един квадрат. Казваме, те са равни, те съставят границите. Четирите, това са границите на едно число. Едно число, в което има четири възможности. В това отношение онези, които са изучавали кабалата, определят отношенията на човека в дадения случай. Казваме: 2, 4, 8 са четни числа. Трябва да ги преведете в геометрическа форма, да видите в 2 какво се крие, в 4 какво се крие и какво се

крие в 8. Имате числата 6 и 7 или 3 и 9. Човек има 5 пръста, 2 очи, 2 уши, 2 ноздри, но има една уста. Значи има три двойни и единица отдолу. Но вътре устата има две отверстия – едното за стомаха, другото за дробовите. С едното ухо вземаме нещо, а с другото предаваме. С едното ухо слушате. А като слушате с лявото ухо, ангажирано е повече сърцето ви. Ако слушате повече с дясното ухо, ангажиран е повече вашият ум. Човек дълго време трябва да се възпитава. Има изключения в подсъзнанието ви. В подсъзнанието и в съзнанието ви стават известни движения; вънка от този уд вие мислите. Някой път мислите чрез дясното си ухо. Но човек някой път има много обвивки. Правили ли сте опит с някои животни, по-нискостоящи животни, като жабите. Като се тури известна киселина на гърба на жабата, не сте ли забелязали с кой крак иска да я премахне. Някой път парализират единия крак и не може на ум да ѝ дойде да употреби другия крак, за да я премахне. Човек трябва да върви не праволинейно, но по най-малкото съпротивление. На човек е турено едно препятствие. Но в тия препятствия има ред причини, които са накарали или лявата ръка да работи, или дясната ръка да работи.

Казвам: При самонаблюдението трябва да имате една основа на самовъзпитание. Природата постоянно учи. Представете си, че ви дадат малко сух хляб, неща, които не са влажни, за да ги дъвчете дълго време. С дъвкането ще дойде слюнката, за да направи този хляб мек. Ако не го намажете, той не може да влезе. Трябва дълго време да прекарате хляба в устата си, за да ви бъде полезен. Ако слюнката не дойде, работите не вървят.

Да допуснем, че вие в живота имате известни мъч-

нотии, искате да постигнете нещо. Имате корав хляб, трябва да дъвчете, да дойде слюнката, да се намаже малко и пак ще го дъвчете. Какъв е законът на дъвкането, за храносмилането? Има едно състояние за работите отвън. Някои хора бързат да свършат работа. Много хора бързат да се наядат. Казват: „Нямам време.“ Но после години страдат. Имаш достатъчно време, ти не бързай да ядеш яденето си. Ти седни като чорбаджия. Казваш: „Нямам време.“ Как нямаш време? Сега ако не дадеш това време, след време ще го дадеш. В природата съществува един закон. Природата е определила човек като яде, колко време да употреби. Определено е. Ако той пристъпи нейните закони, тя ще го застави в края на краищата да намери време отнякъде. Ами че ти лежиш два-три месеца. Ти десет години си бързал в яденето, разболееш се, имаш свободно време, а сега нямаш време. Искаш да направиш едно нещо. Въпросът е в правилното разрешение на един въпрос, а не в бързането. Не мисли, че губиш времето си, защото природата ще те накара да наваксаш изгубеното. Онова, което си спечелил, тя ще те накара да го прахосаш. А онова, което си прахосал, ще те накара да го наваксаш. Та бъдете внимателни, с нея не си играйте.

Разбира се, това са отвлечени работи. Казвате: „Така е наредено на човека, съдбата му е била такава.“ На умния човек, понеже много помощници има, все умни хора му уреждат работите. Глупавите хора, понеже всички слушатели са все глупави, само току ги матахарат. Глупавият между глупавите не може да живее. Трябва да гледате да вървите в онзи път на добрите служители в света. Има едни служащи, в света има едно заведение на

забавление. Природата има едно учреждение, като влезеш в този апартамент, там са всички шегаджии. Те ще те водят в една банка, в друга банка. Американците често правят такива шеги. Много българи, които са ходили в Америка, някой път са се изненадвали. Един ден гледа, получи един чек от 25 хиляди долара в една банка. Той е недействителен. Той никъде не може да го осребри. Като го даде, погледнат го, усмихнат се и казват: „Излъгали са те.“ В природата има два вида чекове. Едните, с които можеш да вземеш всичко, а другите, които никой не осребрява. Кой ли не е останал разочарован от чековете си?

Та аз съм представял този пример. Един виден евангелски проповедник отишъл в един квартал, дето живеели богаташи, и видял там една затворена църква. Той казал, че иска да покаже дали има дарба. Работил два месеца и си тръгнал. Очаквал някой поне да му благодари. Но никой не се явил при неговото тръгване. Отишъл на пристанището и по едно време гледа, че се приближава към него един човек. Той си казал: „Иде да благодари.“ Но като се приближил до него, човекът му казал: „Трябва да си платите за електричеството на салона.“ Питам: Какви са били побудителните причини на този проповедник?

Та всичките разочарования, които претърпявате в живота, не са нищо друго освен нарушение на естествените закони в природата. Всичките страдания, които идат, не са нищо друго освен малка корекция. Понеже, ако не коригираме една погрешка, за в бъдеще в ред други състояния животът ще стане много по-тежък. Та всякога, когато се случи една малка корекция, вие не съжалявайте. По-добре е сега да дойде корекцията, отколкото отпосле.

Ако попитате какво трябва да правите, за да ви върви напред, може да ви кажа. Пейте, нищо повече. – „Ама сега ние не можем да пеем.“ Колкото можеш, ще пееш. После, каква песен трябва да избереш? Да допуснем сега, че аз ви кажа да пеете. Да оставим вече онези песни, които са пети. С каква дума ще започнете? Понеже думата е основата за сегашната музика. При разни условия, разни песни са създадени. Но, да кажем, да създадем една песен, да ни тръгне напред. Каква песен трябва да направите? Представи си, че тебе те заболи корем. Ти искаш да пееш, но твоят корем те измъчва. Как ще пееш на стомаха, на стомахчето? Щом човек го заболи корема, той трябва да тури върху него ръцете си като две батерии и да се лекува. Ако му туриш ръцете си и му пееш, по-лесно може да се трансформира тази енергия. В сегашния свят музиката не е турена като средство, като правило за поправяне на погрешките. Музиката, това е едно естествено положение. Каквото и да е това естествено положение на човешката мисъл, по пътя на мисълта ти ще дойдеш до света на музиката. За да бъде мисълта ти естествена, ти трябва да дойдеш до областта на музиката. Здравословното състояние, то е музиката. Щом пееш, ти си вътрешно здрав. Щом ти вътрешно можеш да пееш, правилно можеш да мислиш, можеш да чувстваш. Останеш ли без музика, този музикален стремеж има едно естествено положение на мисълта ти. Затова може да не пеете, но мислете за музиката. Да мислиш, значи да слушаш не само когато ти пееш, но и когато другите пеят. Вслушвайте се всякога. Когато чуете да пеят, дето и да минавате, вслушвайте се. Изискват се две-три секунди – вслушай се с едното ухо или с другото. Ако така

постъпвате, ще си създадете един навик. Един извор шуми – вслушайте се, един музикален тон има. Аз да ви дам едно правило: Вслушвайте се в какъвто и да е шум, има ли нещо музикално. При всяко едно движение, при всеки един звук, вслушвайте се. През празното време вие може да си създадете един хубав навик. Аз обръщам вниманието ви на този музикален свят. Ще намерите естествено положение. Музиката е естествено положение на човешката мисъл, здравословно състояние.

Сега да ви дам един пример. Представете си, че ви трябва един художник, да ви нарисува. Във вас има желание този художник да ви нарисува тъй, както той мисли. Ако този художник може да ви нарисува, той изпъква с уважение във вашата картина. Природата обича да я нарисувате такава, каквата е. Ако не можете да я нарисувате, ще намерите онези, които могат да я нарисуват. Природата ви заставя някой път и казва: „Нарисувай ме, каквато съм.“ Ти ще седнеш в този даден момент и, природата като ти каже да я нарисуваш, ти ще нарисуваш основните ѝ черти, очите, и тя като намери, че си я нарисувал такава, каквата е, ще я зарадваш. Вие казвате: „Какво мога аз да направя?“ Ще нарисуваш природата. После тя ще постави въпроса в умствено отношение, ще каже: „Я определи как ме схващаш.“ Сега вие казвате: „Може ли човек да рисува природата?“ Може. Как не. Всеки един от вас не е нищо друго освен един художник, който рисува природата. От това зависи вашето щастие. Вашето бъдеще зависи от това вие да нарисувате природата. Ако я нарисувате добре, вашето бъдеще е определено; ако не я нарисувате добре, спъвате своето бъдеще. Нарисувате ли я добре, тя ви повдига, насърчава, ще

ви даде сила, мощ, всичко. А щом не я нарисувате, ще дойде обезсърчението. Щом се обезсърчиш, не си добър художник.

Сега ще ви попитам: На кой език трябва да ви говоря. Вземете английски език – не е правилен, български език – не е правилен. Защото на английски език туй, което умира, на български значи живее. Как е възможно на един език да кажем една дума, която значи смърт, а на друг да значи да замине. Думата трябва да има едно значение, да няма две значения. Каква дума тогава трябва да употребим?

Та сега се изисква да научите езика на природата. Винаги, каквато и работа да вършите, не я вършете в едно възбудено състояние, при едно горчиво чувство. Всякога се постарайте да имате едно добро разположение. То е говор на природата. Да имате разположение. Не да кажете: „Не съм доволен.“ Да имате едно добро разположение да мислите, да имате едно добро разположение да чувствате и да постъпвате. Като имате добро разположение, говорът ви е правилен. Ако нямате туй добро разположение, говорът ви не е правилен. При всяка една работа, каквато и да е, човек трябва да има едно естествено разположение. Човек никога не трябва да го губи. Всякога трябва да има една мярка. Разположение аз наричам мярката, с която се мерят нещата. То не е разположение, което произтича от яденето. След като се наяде човек, усеща се разположен. Или след като е получил пари. Аз говоря за разположение, което предшества парите. Има разположение, което се явява след резултата. За него аз не говоря. Аз говоря за едно разположение, което всякога предшества резултата. Следо-

вателно онзи, на когото разположението предшества резултата, всякога може да бъде богат и богатството му никой не може да вземе. А онзи, разположението на когото се явява след резултата, то е временно. При временните работи разположението отпосле иде. Трябва да знаеш. Трябва да знаеш туй, което си, да остане, то е важно. И ще дойде време, когато туй, което имаш, трябва да го дадеш.

Туй е философия. Приложението остава. Сега знаете ли какъв е основният тон на здравето? Трябва да се правят опити. Намерете един болен човек да пее и, като оздравее, пак да пее. Ще забележите каква разлика има. Помислете известно време какъв е основният тон на здравето. Здравето спада към мажорните гами. Кой тон ще турите?

Тогава изпейте думата разположи се. Тя има четири гласни. Я изпейте да видим. Как ще изпееш „разположи се“ на един човек да те разбере. Как ще започнете – нагоре или надолу? (Нагоре.) Колко да го дигнем? Трябва да го дигнете, знаете ли защо? Защото с най-малкия подтик много малко ще ти коствува. Малко разположение. Аз не искам много от тебе, малко да си разположен. Малко е естествено разположение – нищо няма да ти коствува.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината. В Истината е скрит животът.

15 лекция от Учителя,
държана на 21 декември 1934 г., София, Изгрев.

ПОГРЕШКА И СПЪНКА

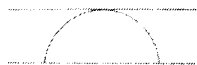
Отче наш.

Чете се резюмето: „Естествените рамки на свободата“. Чете се темата: „Отличителните черти на гръбначните животни“. За тема ще имате: „Разликата между птиците и рибите“.

Може ли да намерите някаква побудителна причина за създаването на гръбначните животни? Какви са били побудителните причини? Може ли човек да създаде нещо, което го няма в себе си? Предсавете си, че вас ви фотографират. Да кажем, след хиляда години имате такава картина – както сте седели тук, фотографирани. И може ли да се зададе темата кои са били побудителните причини, за да се фотографирате, да се съберете? Как бихте разбирали темата? Съвсем други обстоятелства са били тогава. Вие сте забравили. Този път на гръбначните животни е вашият път, по който сте минали. Пътят на рибите е вашият път, по който някога сте минали. Трябва да се докаже. Доказателството е вашето съществуване. Разбирате, че вие съществувате, съществуват тези форми. Ако вие не съществувате, и тези форми нямаше да съществуват. Значи цялата природа пред вас или въвн от вас, това е вашият минал живот. Животът е история, която вие сте писали някога. Сега се чудите на онова, което сте писали. Не може да си го обясните. „Който сам пише, сам не може да го чете“ – казват турците.

Тогава вие задавате въпроса: „Защо Господ създаде света така?“ Защо Господ създаде света така? – Това е една много неопределена идея, макар че то е нашият път. Някой може да зададе въпроса: Какво му трябва на Господа да се занимава с такива работи, да прави глисти. За какво му трябва на Господа да прави риби, защо ще му трябват те? Или защо са му на Господа да прави тия коне, волове, четвероноги? Някой би задал този въпрос. Даването на дрехите се оправдава с живота на човека. Бащата създава дрехите на сина. Той прави дрехите по единствената причина – заради сина. Ако питате защо са създадени всичките костюми, това са формите, които са необходими за неговите деца. Всичките животни, това са костюмите, в които неговите синове са се обличали, като са расли. Те са живите костюми, които са останали като изложение. В животните вие проучвате вашите минали костюми. Сега каква е ползата от костюмите? Кое ги е задържало? Защо са задържани старите дрехи? Или аз ще ви попитам друго: Каква нужда имате от старите навици? Можете ли ми каза един стар навик, от който нямате нужда и го проявявате? – Ще ви приведа един пример, един стар навик. Знаете какво казва Христос: „Ако те ударят от едната страна, обърни и другата!“ Вярно ли е? – Вярно. Така казва Христос. Тогава един се обръща и удря една плесница на друг. Последният го ритва. Първият му удря една плесница, онзи пак го ритва. Пита: „Защо риташ? – Защото няма писан закон за това. Законът е: Ако те ударят от едната страна, обърни и другата, но трябва да знаеш, че с всеки удар идва един ритник. Туй е, което наричат последствие, карма. Кармата е обратният процес на краката. Туй, което няма

закон, ще се провери. Имате тия неволни движения. Пуснете един кон, ще ритне, или ако имате една такава

Фиг. 1

пружина, която се крепи при известни условия (фиг. 1), тя непременно ще направи реакция и ще заеме своето първоначално положение. Сега може да ви се даде такава тема: „Ползата от изучаването на миналото“. Каква полза има да се изучава миналото? Миналото – разбираме това, което е станало. Има две положения в миналото: някои неща са станали добре, някои неща не са станали добре. Настоящото е, което става сега, което може добре да стане и може зле да стане. Бъдещето е, което не е станало, а може да стане и може да не стане. Думата „става“ е малко двусмислена. Тя има едно значение – сбъдва се, има и съвсем друго значение – изпълва. Може да допуснем от научно гледище да се обясни един сложен въпрос – човешкото развитие е един сложен въпрос, както появяването на всички животни, които съществуват. Не е лесно.

Да допуснем, че имате една точка (фиг. 2). Това е само за обяснение. Тази точка в органическия свят я наричат клетка. Най-първо ние имаме

A • • B

D • • C

Фиг. 2

външната форма. Трябва да знаем какви са вътрешните стремежи. В геометрията възприемате тази точка като силов център; има известно напрежение, известен подтик. Тази точка се предполага, че може да се движи по една посока. Нещо тук не е ясно. После правата линия е най-късото разстояние между две точки.

Имаме права линия AB . Пита се: Защо се проявява правата линия? – То е необходимост. То е една необходимост, за излизане на тази силова линия от една посока в друга посока. Щом A дойде в B , тя назад не може да се върне. Тя ще влезе в друга посока, точно перпендикулярна на себе си. Тя ще дойде в точката C . Щом дойде в точката C , назад не може да се върне, тогава взема точно перпендикулярна посока, взема друго положение, дойде в точка D . Щом дойде в D , вземе перпендикулярно положение. Следователно имате четвърто движение, образува се цял квадрат. Правата линия е движение на точката A към B , от B към C , от C към D и от D към A и се образува квадратът. И тогава при първата възможност AB е пътят, който става граница на квадрата. Ние може да кажем, че квадратът не е нищо друго, освен ред прави линии, които са съединени. Но тази точка не се спира там. След като изходи този квадрат, тя не може да се върне. Щом дойде втори път в точката A , невъзможно е вече да се върне пак в този път. Следователно тя пак ще вземе едно перпендикулярно движение, ще образува едно тяло, ще образува три измерения. Перспективно как ще покажете, че се движи в перпендикулярна посока? Накъде ще се движи?

Туй, което вие виждате, тези животни, тези форми не са нищо друго, а материалите, които влизат в самия градеж. Човекът е сбор. Човешкото тяло е сбор от всичките животни, които съществуват на земята. Животните, които съществуват вън от човека, това е човекът, разложен на своите части. Животните са части на човека, изложени в природата. Това, което виждате, е човекът, разложен на своите части. Тия части, събрани в

един човек, всичките животни, външният свят, събран в един човек, съставляват човешкия организъм. Неорганическите форми, това са материалите, от които е съградена сегашната форма на човека. Разбира се, ние, като говорим за човека, нямаме предвид само сегашния. Защото вие знаете само тия хора, които виждате, не знаете цялото човечество. Цялото човечество не е на Земята. Аз говоря за човечеството, което населява не само Земята, но и човечеството, което населява и другите светове. То е нещо велико. По някой път ние се чудим защо е създаден един червей. Не може без него, той е материал. Някоя малка буболечица, някое насекомо или птица, това са материали, които са били необходими, понеже постоянно става градеж на по-възвишени форми. Аз ви привеждам този пример не да обясня някаква философия, но човек не трябва да презира тия малки форми. Ако рече да ритне някоя малка форма, той рита себе си. Няма какво да рита. По някой път съм виждал котката хване опашката си, пък като не знае, че е нейна, мисли я за някой външен предмет, стисне я. Като стисне, измъйка. Като стисне няколко пъти, тя разбира, че има някаква връзка. Като стисне, заболи я. Вие сте забравили. Не разбирате защо природата е създала така. По някой път не може да си представите какво отношение имате с нея. Срещнете някой човек, казвате: „Мен не ме интересува.“ Но вие не разбирате въпроса. Всеки човек за вас е още по-важен. Всичко е важно. За който разбира, всичко е важно. Само че вие, като се срещнете, като се съберете, трябва да разбирате вашите отношения. За пример в музиката може да имате *до*, може да имате *ре* или *ми* и т. н. Ако имате *до* цяла нота, това са отношения, пътища,

степени. Какво показва *до* в дадения случай? Кой е най-ниският тон в музиката? Как го наричате? Който има 32 или 16 трептения? Музикален тон, основен тон аз наричам този, който не може да е ни по-горе, ни по-долу. Той е основен тон. Този основен тон създава всичките тонове. Той е основен тон в музиката. Философски аз разбирам, че той е като семе. Като го посееш, той ражда дървото. Развива се музиката. Под основен тон разбирам тоя, който съдържа всичките тонове в себе си.

Нали имате в природата такива примери? Вземете дъгата, от колко цвята е тя? – Седем цвята. Във физиката казват, че ако ги съберете тези седем цвята, всичките образуват белия цвят. Значи, белият цвят е създаден от тия цветове. Туй, което ние наричаме бяло, съдържа в себе си другите цветове. Белият цвят е основен цвят на червения, портокаловия и т. н. Сега по-нататък не ни трябва.

Ако речете да разсъждавате, ще стане като с един английски философ. Мисля, че се нарича доктор Браун, в Бостънския университет. Държи той лекция на студентите, говори за човека, разграничава го тъй, че най-после се обърква. Той вече не може да разбере каква е разликата между студентите и него. Казва: „Аз сам се обърках. Аз Браун ли съм или не съм Браун? Обърках се, ще ме извините, ще прекратя лекцията. Този въпрос, както съм го развил, става едно объркване, не може да се обясни.“ Казвам сега: По някой път и вие може да се объркате. Объркаш се. Изгубиш своята мисъл, изгубиш своите отношения, които съществуват, намериш се на тъмно. Умът ти не работи, има едно объркване, в което хората могат да загубят своето присъствие. Психологи-

чески вие трябва да изучавате този закон. Често губите връзка, по някой път вие не може да се познаете. За пример аз съм слушал много пъти някой кротък човек, някое малко дете, говори кротко, но като се разгневи, казва: „Ще те убия!“ И другото казва: „Ще те убия!“ Може да го убие. Но в дадения случай туй дете не може да направи това. Отде иде това понятие, та то тропа с крак? След малко прегърне го, казва: „Аз само исках да те сплаша.“

Сега ще ви запитам: Може ли яйцето самò себе си да счупи? – Не. Друг може да го счупи, но то самò никога не се чупи. Може ли яйцето да е виновно, че е счупено? У човека има една погрешка, която не е негова. Туй е оправданието на човека. Има само едно оправдание. Има само една погрешка, която става, но която не е негова. Туй, което става с него, той го предава. Но философията е: защо става тази погрешка? Ако яйцето само по себе си не може да се счупи, има друг да го счупи. Възможността, че може да се счупи, е погрешката. Ако вие посеее семето в земята, то ще изникне. Следователно изникването не е нищо друго, освен една възможност да се направи една погрешка. В тази погрешка има растене. Следователно защо трябва да правим погрешки? – За да растем. Това е, ако искаш философски да разсъждаваш. Някой казва: „Аз направих една погрешка.“ – Ти си се преместил от *A* в *B*. Ще благодариш на тази погрешка. Направиш втора погрешка – преместиш се от *B* в *C*. Направиш трета погрешка – преместиш се от *C* в *D*. Направиш четвърта погрешка – преместиш се от *D* в друга посока. Погрешката, това е път, по който трябва да вървиш. Има една погрешка, за която човек не е отго-

ворен. Благодарете, че е така, защото, ако тази погрешка я нямаше в човека, нямаше да има и растене. (Как трябва да гледаме на спънките?) – Спънките са резултат на черупките на счупеното яйце. Погрешката е в счупването на яйцето, а спънката е в черупката на счупеното яйце; от невнимание ти ще се спънеш. Туй, което засега ви смущава, то е една хубава идея. Тя е съществувала, посветените са я знаели. Вас ви смущава, че имате една погрешка, питате: „Защо тя съществува?“ – Вие не сте отговорни за нея. Направиш една погрешка, казваш: „Аз не съм виноват.“ Не си ти виноват, а те съдят за нея. И в туй съдение има растеж. Тя е само една погрешка, не две. И тя е обоснована на това, че яйцето само не може да се счупи. Вие искате да знаете коя е погрешката. – Погрешката, в която вие растете. Погрешката, в която вие не растете, е опасна. Що е една спънка? – Туй, което спъва растенето, то е спънка. Духовно не се спъвайте! Спъването е от вас. Спъването е от вас, погрешката е от другите. Всяка спънка е ваша, основната погрешка не е ваша. Сега аз ви давам тая максима, за да можете да турите равновесие. Много пъти вие се намирате в затруднено положение, казвате: „Защо стана така, не можеше ли другояче?“ – Не може. Има неща, които трябва да станат, защото, ако не станат, лошо ще бъде. Ако стане, ще бъде погрешка, ако не стане, ще бъде лошо. Ако стане тази погрешка, ще има растене; ако не стане, ще има спъване. Злото в света аз обяснявам така: то е процес на гниене, дето нещата не стават. Правете разлика сега. Злото е процес, дето погрешка не става, а става гниене. Доброто е процес, дето погрешка става, но растене има, няма гниене. Тъй щото тази максима се

явява между две противоречия. Малкото противоречие е за предпочитане. Погрешката е за предпочитане пред гниенето. Доброто е за предпочитане пред злото, защото в злото няма растене, има гниене. Когато ние разглеждаме злото, то се оправдава дотолкова, доколкото то дава материал за доброто, за растене в доброто. Тогава злото е намясто. Когато казваме, че злото е намясто, то е, когато злото дава материал на доброто в процеса на растенето, на съграждането. Тогава казваме, че злото е намясто. Значи, злото може да се превърне в добро. Доброто може да се гради. От тия гниещи материали се образуват всичките спънки в живота. Да излезеш от едно безизходно положение, то е наука, да използваш процеса, в който има растене. Процесът, в който растенето е спряло, от него трябва да се пазите. Трябва да се пазите да не спре вашето растене.

Има една философия, която като разбере човек, му става неприятно. То е философията на падането. Като ядеш една храна, която е подходяща, след като я ядеш, усещаш едно удоволствие. Във вкуса усещаш вътрешно подновяване. Казвате: „Много хубаво ядене!“ Щом като ядеш и яденето не е намясто, съжаляваш, че си ял. Ако яденето е хубаво, тази философия е разбрана. Ако яденето не е хубаво, философията не е разбрана. Има една разбрана философия в живота, пък има и една философия неразбрана. Представете си сега следното положение, че на тази височина един петел се покачва и пее. Неговият глас се чува надалеч. Другият е под него. Този, който е долу, неговият глас не се чува. Каква е разликата между тия два петела? По какво се различават? – Всеки, който се качи на високо място, неговият глас се чува.

Питам сега: Кое е по-важно – почвата или семето? Семето ли е било създадено за почвата или почвата за семето? (Почвата за семето.) Вие ли сте създадени за света или светът е създаден за вас? Този свят да грешите ли е създаден или да правите добро? Трябва да се реши въпросът, научно трябва да се гледа. Защото, ако светът е създаден заради нас, той е едно условие, в което ние може да растем. Тогава другото положение – да грешите ли в света или да правите добро? Две положения има: или да грешите, или да правите добро. Кое трябва да се направи по-напред, погрешката ли? След като се направи погрешката, престъплението ще дойде. Черупката, която остава, на нея ще се спъне някой, ще си пукне главата. Ще те хванат, ще хванат яйцето, което не е направило погрешката. Ще кажеш: „Защо останаха тия спънки? На този човек му се пукна главата. На мен наум не ми идва да пукна главата. Пукна му се главата, блъсна се. Мен ме блъсна някой. Здрав бях едно време, а сега, както виждате, съм разделен на две части.“ Добре, защо светът е създаден? – Светът е създаден, за да грешим. Светът е създаден, за да направим само една погрешка, не много. Другото е развиване на погрешката. Ще забележите, че в този психологичен процес има най-първо усилване. Разгневиш се, усилва се гневът, махаш ръце, казваш: Аз ще направя това, аз ще направя онова. Дойдеш до върха. Най-после става една смяна, помислиш, помислиш, после започваш да слизаш надолу. Казваш: „Хайде да се примиря с този човек.“ Значи процесът започва. Като слезеш на същия уровень, пак ще придобиеш същото състояние. Имаш едно възходящо състояние, после като една пружина дойдеш в първона-

чалното положение. Дойдеш до естествения развой на нещата. И в доброто е така. И доброто върви по същия закон. Ти вървиш по пътя на доброто, качваш се, качваш се, кажеш: „Аз ли ще оправя света?“ – И слизаш пак. Може да работиш и в доброто, може да мислиш, стигнеш до върха и дойде обратният процес. След туй кажеш: „Друго да направя.“

По какво се отличава доброто? Не мислете, че вие като се качите на върха като този петел, тогава ще направите добро. Доброто трябва да го направиш в основата. Погрешка е то. В самата погрешка е спънката. Защото след като ти пукнат главата, ще идеш при един лекар, ще платиш стотина лева да ти я превърже. Този лекар се е молил отдавна друг да те бие, за да направиш едно добро. Защото, ако главата ти не беше пукната, нямаше да видиш този лекар, добро нямаше да направиш. Дойде някой до една спънка, от която си блъска главата – пука си главата. Ти си с превързана глава, идеш при лекаря, ще платиш двеста лева, ще благодариш, че ти превързал главата, ще направиш добро, без да знаеш. Пък и той е направил добро, без да иска. Защото, ако той нямаше нужда, щеше да каже: „Аз ли ще се занимавам с неговата глава, да я превръзвам?“ Но понеже има нужда, ще ти превърже главата. После ще каже: „Аз му превързах главата, превързах я за двеста лева.“ Та казвам сега: Трябва едно пресяване. Житото се отвява и пресява. Трябва да се отвеят нещата и да се пресеят, да се турят в житницата чисти неща. Имате една чудесна философия.

По някой път в музиката има пеене. Някой не може да вземе верен тон – или *фа*, или *ми* не може да вземе вярно. Много мъчно е да направиш едно различие между

си в първата гама и *си* във втората гама или *ла* в първата гама, или във втората октава, или в третата, или в четвъртата, или в петата, шестата, седмата, единадесетата, дванадесетата. В музиката се познава колко е ограничено вашето съзнание. Някои от вас искате много работи да свършите. Вижте какво е разстоянието от едното *си* до другото *си*. Такава е работата, която може да свършите. Не се самозаблуждавайте, че големите работи, които може да свършите, другояче трябва да ги разглеждате. Една работа колко хиляди години може да преживее. Работата е, че може да напишеш една книга, но след две-три години се забравя. Това е една работа, която служи за благо на човека. Ние говорим, това са забавления. Някой казва: „Аз искам да направя нещо.“ Тогава, когато някой от вас се намира при големи мъчнотии, гледайте колко октави може да вземете. Ясно ще вземете. Не само ясно, но мек да е тонът. Някой път някои вземат вярно, но много кресливо. За всеки един креслив тон има спънка.

Добрите певци правят погрешки, обикновените певци се спъват. Че ти ако не може да вземеш основния тон, какъв певец си? Щом можеш да вземеш основен тон, това е най-хубавото състояние, което си имал в живота. Най-хубавото, което в живота си имал, то е основният тон *до*. Аз го наричам основния тон. Най-хубавото състояние, което някога си имал, което не излиза от ума ти, най-хубавото състояние, че за него сънуваш, ставаш с него и в младини, и в старини, и в един живот, и в друг живот все за него мислиш, – то е основният тон, то е музикален тон. По някой път ние говорим за живота, но животът е свързан с малките работи, с хубавите работи,

за които човек почита нещо хубаво, което мъчно може да се опита.

Сега едно е приятно. Направената погрешка да не ви смуцава. В живота вие ще се пазите от спънки. Така се обяснява онази максима, която е дадена в свещените книги, че всичко работи за добро, за основната причина. Първият човек направи една погрешка. Защо я направи? – За да има растеж. Първият човек направи една погрешка, сегашните поколения се спъват. Там е работата. Злото не е в погрешката, злото е в спънките вътре, които срещаш. Казва: „Това защо е, онова защо е, друго-яче не може ли?“ Ако сега ви попитам каква буква искате да ви напиша, ако попитам всинца каква буква искате да ви напиша, колко мнения може да има? Може да има толкоз много мнения и те ще се различават. Но все таки в българския език може да има толкова мнения, колкото букви има в българската азбука. Има 32 букви, вие сте тук повече от тридесет души. Най-малко двама души ще пожелаят същото нещо, без да искат. Според вас коя буква е най-важна в българския език? (А.) Защо? Че евреите нямат А. На евреите всичките им букви са съгласни. Гласните ги няма, гласните букви се подразбират, 22 букви имат, но са все съгласни. Алеф от тях не е гласна. Евреите без гласни букви могат. Българите имат гласни А, О, И, Е, У, Ю, Я, Ъ. Кои букви са важни – гласните или съгласните? На български език ще кажете Иван. Кажете три гласни и две съгласни. В еврейския език имате четири съгласни. Гласните у тях се подразбират. Това са второстепенни работи, дреболии, мода в писмената реч. Вие имате името Иван на български, на френски Жан, на английски Джон, на турски как

е. Има един закон на човешката мисъл, който вие трябва да имате предвид. Правилно трябва да се мисли, защото има една мисъл, един път, който не е правилен. И в мисленето хората имат толкова дефекти, колкото в ходенето. Има някои хора, които не могат да ходят правилно. Ако някой човек ходи с левия си крак и постоянно завърта, какво бихте казали? – Има дефекти в човешката мисъл, в човешките чувства; какво бихте казали? – Всяка мисъл не върви в една правилна посока. Хиляди години тази човешка мисъл вървяла по известна посока, та е огънала човешкия нос. Човешкият нос е добил тази форма (фиг. 3). Преди хиляди години носът е бил изпъкнал. Какво движение оказала човешката мисъл върху човешкия нос? Има закони, по който човешката история може да се чете по човешкото лице – в какво направление е вървяла човешката мисъл в различните епохи. Това е един начин за изследване. Ако една ваша мисъл не е права, тя един ден ще окаже влияние върху вашия организъм. Вашият организъм един ден ще окаже влияние върху окръжаващата среда. Във вашия живот вие сами може да се спънете. За пример в мнозина от вас има неестествено любопитство. Говорят двама души, вие идете, дадете ухо. Какво ще чуете? Когато двама души се разговарят, каква тайна може да има? Абсолютно никаква тайна няма. Те са толкова обикновени работи, че трябва да ги знаете! Аз ще ви дам сто лева, ако можете да кажете нещо, което да е тайна. Аз ще ви дам двеста лева, ако можете да кажете нещо, което да е тайна, нещо, което да не е било. Казват: „Нашата тайна!“ Всеки я знае. Казва: „Ще ти

Фиг. 3

кажа нещо. Много те обичам!“ Че каква тайна има в това? – Няма никаква тайна. Имаше един наш приятел Граблашев, който държал сказка и един господин му казал: „Ще ви кажа една тайна.“ Отива до ухото му и му казва: „Страшен вагабонтин си!“ Няма скрити работи, няма тайни работи. Като няма скрити работи и ги знаете, защо, като минавате, пак давате ухо?

Един извор от високо извира и кряска, друг извор от ниско извира, почти никакъв шум не прави. Каква е разликата между този, който кряска, и този, който никакъв шум не вдига? Вие край кой извор бихте отишли – при този, който дига шум, или при онзи, тихия? Туй, което в тайно се казва, то е тихият извор. Реката, която дига шум, ни плаши. До тихата река се приближаваме повече.

Кое е основното нещо, което ще остане и което може да приложите. Ще кажете: „Трябва да се правят погрешки.“ Има една погрешка, за която човек не е отговорен. Това е тайната. Единственото нещо, което не знаем, е, че тази погрешка е направена; тя ни интересува. Сега може да има много преводи. Ще кажем, че това е погрешката. Има една погрешка във вас, за която вие не сте виноват. Защо вие направихте тази погрешка? Вие нямате предвид погрешката, самата погрешка е скрита, това са последствията. Да кажем, кармически нещо се случи, но може тази погрешка да е станала преди хиляда години, сега имаме резултата. Това не е философия. Някой казва: „Няма погрешка.“ Вие имате резултата. Погрешката е станала преди хиляди години, сега имате резултата. Вие наричате спънка, дето постъпката е направена, но грешката не е станала сега, тя е станала в

далечното минало. Благодарение на тази погрешка вие сте човек, вие сте дошли до това положение. Тази погрешка ви е подигнала. Ако тази погрешка не беше се случила, вие нямаше да съществувате. Самото ваше появяване в света се дължи на тази погрешка. Ако не беше направена тази погрешка, нямаше ли да бъде по-добре? – Не. Ако ви дам едно златно яйце, което да не се счупи и ви дам едно кокоше яйце, кое яйце е за предпочитане – кокошето или златното? – Кокошето. Кокошето яйце може да го изядете, да ви ползува нещо. Защо хората обичат повече златното яйце? Помнете едно нещо: всички купени яйца се развалят. Най-хубавите яйца никога не се купуват. Всяко яйце, което веднъж е купено, то се разваля. За пример вие се страхувате от вашата погрешка. Баща ви ако не беше направил хиляди престъпления, вие не щяхте да бъдете живи. Бащата, който изял хиляди кокошки, прасенца, агънца, и дядо ти, и пралядо ти направили хиляди престъпления, за да дойдете вие да живеете. Вие сте причина за всички престъпления. Това е за разсъждение само. Наполовина е вярно. Привидно така се обяснява. Аз поставям въпроса така.

Ако човек е създал хиляда монети, отлял ги е, има ли право да ги похарчи? – Той има право. Туй, което е създал, може да го харчи. Нарисува една картина, втора, трета, четвърта, пета, девета, има ли право да ги продава? Има право. Какво престъпление има, че ги продава? Тази картина, която си продал, няма да плачеш за нея. Сега де е престъплението? Казваш: „Аз направих престъпление.“ Кой човек е направил престъпление? Престъплението седи в това, когато не правиш погрешки. Че ти ако не си направил погрешка, ще направиш

престъпление. Ако извадиш от касата пари и ти олекне, това е погрешка. Казва: „Баща ми направил голяма погрешка, раздаде парите на хората, пък на нас не ни остави.“ Ако остави парите за синовете, хората ще кажат: „На нас не остави, остави само на синовете си.“ Така и едните те обвиняват, и другите те обвиняват. Де е правото? Ако направиш добро на ближните, съдят те хората; ако направиш добро на обществото, съдят те синовете. Де е виновен човек? Какво трябва да прави? – Трябва да правите погрешки и да се избави. Човек трябва да прави погрешки в света на две страни. Половината са за ближните, половината за синовете, а за него нищо. Ако остави за себе си, ще направи една погрешка. Сто лева за сина, сто лева за ближните и сто за себе си.

Хората не знаят как да правят погрешки. Да направиш една погрешка, в която има растене. Да ви дам един пример от една погрешка. Седи едно момче дебне, иска да открадне нещо, да вземе нещо. Иде един, удря му една плесница. Това е погрешка намясто. Защото след няколко минути там става експлозия – туй дете щеше да бъде убито. Онзи удря плесница намясто. Казва: „Ти искаш да откраднеш, искаш да вземеш нещо, не си избрал момента“. Удря му плесницата. Някой ще каже: „Защо му удря плесницата.“ Тази плесница е намясто. Всички страдания в живота не са нищо друго освен плесници. Ти седиш, захласнал си се нанякъде, някоя кола ще дойде, ще те прегази – дойде някоя плесница. Ти като не разбираш, смущаваш се. След време ще кажеш: „Тази плесница беше намясто.“ Но и побутването е пак погрешка. Ако ти си една царска дъщеря с копринена рокля, като те побутнат, оставят едно леке (петно). Не е ли това една

погрешка? Но може това малко леке на дрехата да спаси един живот. Дали погрешката е голяма или малка, е безразлично. Всяко нещо, което може да привлича вашето внимание в дадения случай, може да е погрешка, може да е спънка. Някой път смятаме, че някой човек ни е обидил, направил нещо, ти ще обсъдиш въпроса, погрешка ли е това или спънка. Ако е спънка, ще я отмахнеш, ти си се отклонил от този път, ако е погрешка, ще благодариш. Аз ви говоря за спънките. Всяка погрешка е процес на растене.

Аз ви говоря на един разбран език. Вие казвате: „Защо са погрешките в света?“ Ние говорим на един разбран език. Ние не можем да разберем света без погрешки. Как ще си представите един безпогрешен свят? Как ще си представите един свят без форми? – Той е непонятен за вас. Светът на формите е свят на погрешки. Защото във всяка форма има една погрешка. Всяка форма има възможност да се измени. Постоянно човек се мени в своя характер. Това е погрешка. Дойде един човек в къщата ти, ти си доволен от него. Ти виждаш някой богат човек, привличаш се от него, там е твоята погрешка. Видиш някой сиромаш, искаш да се махне от тебе, това е погрешка в твоето съзнание. Ти не разбираш закона на растенето. Богатият те привлича, това е една погрешка, сиромашът те отблъсква, това е една погрешка. Богатият ще те подигне, но и сиромашът ще те подигне. Ти и в единия, и в другия случай растеш. Защото в единия случай се пазиш от сиромашията, в другия случай се привличаш от богатството. Богатият привлича, сиромашът отблъсква. Този, който те привлича, и този, който те отблъсква, и двамата мислят добре. Ти може да

се спънеш в сиромашията, може да се спънеш в богатството. Това е друг въпрос. Или може да не си доволен от някого. Това е спънка. Трябва да разбереш защо не си доволен. Казваш: „Аз не обичам този човек.“ Това е една спънка. Трябва да се обясни философски защо не го обичаш. Да определиш спънката. Тогава може да се образува естествено разумно отношение между вас. Сега, понеже вие туряте спънката за погрешка, в това е психологически всичката спънка. Спънката е станала, защото не може човек да прогресира. За пример вие искате да бъдете добри. Но другояче трябва да поставите въпроса. Вие искате да бъдете добри, но и без това вие сте добри. Не искате да бъдете добри, искате да се понаравите някому. Вие мислите за някой човек, за някой господар, за майка, за баща, искате да се понаравите на баща си, на майка си, да бъдете добри. За баща ви, който ви е родил, сега ли ще станете добри. Вие носите доброто в себе си. Ако мислите така, то е една спънка. Щом искате да се наравите на баща ви, това е една спънка. Ако искате да изпълните волята на баща си, това е една погрешка. Защото щом изпълниш волята на баща си, ти се ограничаваш. Това е една погрешка, но в тази погрешка ти ще израстеш и ще влезеш в положението на баща си. Искаш да изпълниш волята на баща си. Той казва: „Вземи колата, иди на нивата да работиш!“ Ти искаш да отидеш на театър, то е едно забавление. Трябва да впрегнеш воловете, целият ден на нивата ще работиш и там ще научиш толкова много. Като идеш на другото място, ти ще бъдеш разочарован. Там ти ще видиш толкова хора, хубаво облечени, по-хубаво от тебе, ще видиш по-учени от тебе, по-силни от тебе, ти ще останеш десето колело.

На нивата като идеш, ти ще заповядваш на воловете, на ралото, ще сееш на земята.

Казваш: „Философия е това.“ Като те накара баща ти да идеш на нивата, погрешка е, но погрешка за твое-то растене. Другото, което ти искаш, ще те спъне. Сега по-ясно ли е? – Малко по-ясно. Туй, което освобождава човека от окръжаващата среда, това са спънките. Погрешките са едно благо, а спънките? – Трябва да правите едно различие. Аз турям греха като една спънка. Според мен доброто е една погрешка. Следователно от погрешките произтича доброто. От спънките излиза злото. Тази мисъл не я приемайте, разгледайте я. От това, което запомните, направете едно разсъждение, второ, трето, сравнете с живота, докато тя ви легне, да може да работите с нея. Тя е като един инструмент. Вие трябва да правите опити да свирите, да пишете, докато дойдат условията. Другояче, колкото и да е хубав един инструмент, колкото и да е хубаво перото, с което не може да пишете, безпредметно е това перо.

Инструментът, с който може да свириш, една идея, която разбираш и която може да приложиш в живота си, там е целта. Сама по себе си идеята е цел, но ти не може да се ползуваш от нея. Та по този начин ще имате по-малко страдания, по-малко неразбрани страдания. А когато аз говоря за страданията, те трябва да се осмислят, да знаем защо страдаме – от погрешки ли страдаме или от спънки. При всяко страдание има ли растеж в живота или не. Това е важното. Някои казват тъй: „От мене нищо няма да стане.“ Казвам: Този човек се спъва. Казва: „Макар да правя погрешки, аз ще изправа всичките“. Този човек прави погрешки, но той расте. Човек,

който не се обезсърчава, съзнава, че прави погрешки, не се спъва, той расте. Човек, който расте, той е на правата посока. Друг казва: „От тебе нищо не може да стане“. Ти се спъваш. Когато съзнаваш, че си направил една погрешка, ти растеш, от тебе нещо ще стане. Щом правите погрешки и има растене, ще стане нещо от вас. А щом правите по възможност по-малко погрешки, вие се спъвате. По възможност с по-малко спъване. Погрешката е една необходимост в живота. Ядеш, това е една погрешка. Спиш, това е една погрешка. Ставаш, това е една погрешка. Работиш, това е една погрешка. Мислиш, това е една погрешка. Обичаш, това е една погрешка. Мразиш, това е една погрешка. Риташ, това е една погрешка. Разни погрешки има. Това са резултати. Спиш, погрешка е. Учител ставаш, погрешка е. Ставаш чиновник, погрешка е. Отиваш да пееш, погрешка е. Не искаш да пееш, спъваш се. Не искаш да спиш, спъваш се. В погрешките има растеж. Това е хубавото в природата. Погрешките са от природата, спънките са от нас. Погрешките са от природата – една необходимост. Тя тика към една погрешка, за да растеш. Спънката е от нас, ние ще се спънем. Всичко седи в изправянето на спънките. Погрешката сама по себе си ще се изправи. Ние искаме да изправим погрешките. Погрешката е непоправима, а спънките са поправими. Затуй възпитанието седи в изправянето на спънките. Защото погрешката е от природата, неизбежна е.

Погрешката от природата ще дойде, спъването иде от тебе. Погрешката е един неизбежен процес на растене. Туй, което е от тебе, може да го поправиш, а за погрешката ще кажеш: „Божя работа е.“ Ние сега говорим

за нас. Това е за наше добро. Спънката, тя е наша. Спънката трябва да се поправи. Човек сам се спъва от своето немислене. Човек, като мисли криво, се спъва. От недоволството, от кривото разбиране, хиляди неща има, от които човек може да се спъне.

Следователно радвайте се, когато природата ви е турила в пътя на погрешките. Пазете се, когато влезете в пътя на спънките. Тия положения ще ги проверите, ще намерите, че са верни.

Кажете сега тази лекция погрешка ли е или спънка? Погрешка е, че ви говоря два часа. Аз съзнавам, че е погрешка, понеже много време взе. Два часа да говориш за една погрешка е много, но тя не е спънка. Сега не желая да се спъвате, защото някои от вас може да се спънат. Ако се спъвате, да се поправите.

Това, което ви говоря днес, няма да го разправяте до десет дни. Ще го проверите, да не би да направите една спънка. Като ви питат, ще кажете: „Каза ни десет дни да мълчим.“ Ако говорите, след като излезете от тук, ще направите една спънка и вие ще се спънете, и другите ще спънете. Ако мълчите, ще направите една погрешка. Искам десет дена да мълчите, да направите една погрешка, отколкото да говорите и да направите една спънка.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

16 лекция от Учителя,
държана на 4 януари 1935 г., София, Изгрев.

ЕСТЕСТВЕНИ ПОЛОЖЕНИЯ

„Добрата молитва“

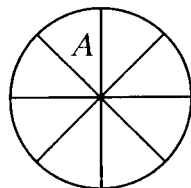
Пишете по темата: „Понятията добро и зло“.

Човек еднакво се привлича от доброто и злото. Както гледа и двете, приятно му е. Даже един добър човек е склонен да направи някой път една пакост. Приятно му е. Допада на човека някой път и доброто, и злото да направи. Щом злото се отхвърля, то е за крайните последствия. Може да си послужите – те са двама пътници, които тръгват. Единият оставя пътя си, отбива се наскреде път, а другият продължава да пътува. Злото наскреде пътя оставя човека, досреде пътя носи, после го оставя.

Каква тема имате? – („Разликата между рибите и птиците“) Онези, които са естественици, да четат.

Значи изкуството за плаването го създадоха рибите. Хвъркането го създадоха птиците, лазенето – влечугите, ходенето – четвероногите. Човекът какво създаде? Ако човек се намира в условията на рибите, какво трябва да прави? Човек е преминал през тия условия. Туй, което човек е преминал в миналото, го минава в друга форма. Някой път той прави погрешки, понеже се връща назад, в някои стари форми, които не са му потребни сега. За пример рибите дъвчат ли храната си? Изобщо у тях е едно усилие; с малко вода поглъщат храната си. Когато човек се храни, той дъвче и после приема, гълта храната. Навикът на рибите иска гълтане. Често ние минаваме

туй, което се създава в света. Кои са били причините? Защо трябваше органическият свят да минава от формата на рибите в друга форма? Можеха ли рибите да минат по друг път от този, по който са минали? Някои риби още са в същото положение. Да допуснем, че външният кръг (фиг. 1), това са възможностите, чрез които този център може да се прояви, да прояви силите си.

Фиг. 1

От сегашно гледище да допуснем, че това са силовите линии, които излизат от общия център и се изявяват в окръжността, която е първата възможност, и те не може да идат по-далеч. За пример вземете пчелите, какви са килиите им? Шестоъгълни. Защо? Понеже в граденето на килиите с най-малки разходи се получава една най-подходяща форма. Ако бяха турили малки кръгчета, щяха да останат празнини. А сега всичко туй е запълнено.

При сегашните условия, при които човек се намира, в тия, преходните форми, дали са риби или птици, този път, по който сега светът върви, то е губене на време. Ние сме заети с ежедневиия живот за прехраната си.

Вие казвате: „Човек трябва да намери прехраната, да намери някое занятие.“ Но това е едно микроскопическо усилие. Колко енергия се изисква, за да намери? Вземете едно месоядно животно и едно тревопасно. Кое харчи по-голяма енергия? Месоядните в намирането на храната си иждивяват повече енергия: дебнене, мислене, стратегия, търсене. А пък и в яденето, при асимилирането на храната месоядните иждивяват повече енергия. Тревопасните намират своята храна с по-малко усилия,

но при дъвкането на храната се изисква един по-дълъг процес. Сега ако вземете въпроса: какво са ви допринесли месоядните животни и какво са ви допринесли тревопасните? Онези, които не разбират закона, казват, че не са допринесли нищо. В тази борба между тревопасните и месоядните животни какво са научили едните и другите? За пример месоядните развиха своите зъби, дадоха им една особена форма, а тревопасните ги развиха по друг начин. После тревопасните мислеха за самозащитата си и какво образуваха? Най-първо те туриха на краката си и в главата си защита. Едно тревопасно как ще се защити? Обикновено тревопасните се защитават с главата си и с краката си, а в краен случай те прибегват до начините, с които си служат месоядните животни. Даже децата по някой път си служат с методите на някои животни. Удари с ръката. Ръката на човека, това са задните крака на коня. Ръцете са устроени по-другояче. Интересно е как са минали задните крака на коня напред. Краката на човека са като предните крака на коня, ръцете на човека са като задните крака на коня. И човек си служи със задните крака на коня. Затуй той, като дойде, както коня, току изведнъж ритне, удари с краката. Те са нямали никаква връзка повидимому. Кой са били онези причини, които заставили природата, и после какви са били нейните съображения. Може да предполагате. Вземете развитието на един автомобил или аероплан, или обикновена кола, то е цяла история. Какви са били подбудителните причини? Та колата не е създадена изведнъж. Хиляди умове са работили върху тази кола и всеки е внесъл едно нововъведение вътре, за да имаме една модерна кола. Ако речем да изучим типа на колата, едва ли

ще намерим каква е била първоначалната кола. Онази, която първоначално направили, била кола с две колелета.

Питам сега защо човек се спира върху своята храна, а не мисли за други работи. Има два начина за мислене. Вземете човека, в който има нещо, което не му причинява никаква болка; забравиш го и не мислиш за него. Но ако влезе един трън в ръката ти, ти постоянно мислиш. Накъдето ходиш, все за него мислиш. Значи само ония неща, които се намират в краен контраст с човека, които са в противоречие с насоката на неговото движение, те предизвикват неговия ум да мисли., те го заставят да мисли. По някой път, ако имате някой приятел, който не знае как да ви направи или едно добро, или едно зло, вие го забравяте. Какъв е произходът на приятелството? То си има произход. Вземете понятието добро. Имате един приятел, който е добър, и един, който е лош, и двамата са ви приятели. Имам един приятел, който е много добър, но е и лош. Другият обратното. Сега, добрият приятел по какво се отличава? Вие, ако искате да бъдете добри, по какво ще се отличавате. Представете си, искате да се покажете, че сте добър. Вземете, послужете си с едно сравнение. Вие искате да се представите с най-хубавите си дрехи, да облечете най-хубавите си дрехи. Да допуснем, че тия най-хубави дрехи са доброто, а пък искате по някой път да се облечете в най-лошите дрехи. Да допуснем, че най-лошите дрехи, това е злото. Най-хубавите дрехи в празничен ден се обличат, а най-лошите – в ежедневната работа. Всеки ден вие вървите, облечени в изцапано палто, закърпено. Питам сега каква е разликата между доброто и злото или каква е разликата между хубавите дрехи и ежедневните дрехи? Разликата седи в това,

че празничните дрехи са по-хигиенични, а ежедневните не са така хигиенични, понеже с тях работите. Има една опасност с тези дрехи да си създадете някоя неприятност. Следователно тях често трябва да ги перете. Като съблечете тези дрехи, трябва да ги оперете. Културните хора перат. Но некултурните народи по колко пъти си перат на месеца или в годината? Вие още не сте проучили. Някои от вас даже не си перат. Като турите риза на гърба си, някой път вие, като се облечете в някоя идея, не я събличате, да я оперете. Защо? Дрехите се нуждаят от пране. Добре. Като ви кажат, че сте добри и най-после ви омръзне, не искате да слушате, даже не искате да ви кажат, че сте добри. Някой път ви е приятно, но някой път, като ви кажат, че сте много добри, стане ви тягостно, станете раздразнителни. – „Аз съм изгубил смисъла, какво нещо е добрината.“ – Ами ако някой ви срещне на пътя и ви каже: „Вие сте много добър човек, може ли да ми услужите? Да ми помогнете, да вземете от моя товар?“ Ти, като не се откажеш от доброто, ще вземеш от товара. Казва: „Ти си много добър!“ Но тогава вземаш пет крини и носиш. Таман оставиш, дойде друг и казва: „Ти си много добър!“ И пак вземаш да носиш. И най-после казваш: „Оставете, не съм толкова добър. Тази работа не е практична.“ Сегашната култура, сегашните хора се отказват да бъдат добри. Ако срещнете един културен човек, който е свършил четири факултета, и му кажете „ти си много добър“, дали ще ви носи? Даже един пакет да носи той ще счита за обида. Казва: „Как така вие смеете да ме спирате на пътя, да нарушавате свободата ми!“ Сега е въпрос за свобода. Не е въпрос за добро.

Коя е основната идея на сегашната култура? Всеки

търси свободата. В какво седи свободата? Да няма никой на пътя ти. Където искаш да минеш, никой да не те спъва и, каквото искаш да направиш, никой да не те спъва да го направиш – без да правят въпрос за това. За пример пишеш нещо или говориш нещо, да си кажеш каквото искаш. Сега вие, като ме срещнете, всички сте заняти, имате разни стимули. Не мислите за едно и също. Някои от вас, които сте учители, мислите: „Времето е студено като се връщам, какво ли ще бъде времето?“ Някои от вас пари нямате. Аз тука ви изнасям лекция, пък вие въглища нямате. Казвате: „Ако продължи тази зима, въглища нямам, има да се трепери.“ Аз ви развивам теорията каква е разликата между доброто и злото. Казвате: „Остави доброто и злото, аз зъзна.“ Ако хората бяха мислили правилно, тия въпроси щяха да бъдат разрешени. Сега въпросите са останали неразрешени. Сегашните въпроси, които трябваше по-рано да се разрешат, са останали неразрешени. Хората са изостанали ученици в своето занятие. И сега идват на поправителен изпит. На матура ще ги турят и трябва да повторят въпросите. Всички държите матура. Студеното време, това е матура вече. Ти си станал беден човек, това е матура, трябва да учиш. Или си станал богат. Това ни най-малко не е за твоето щастие. Станал си силен или учен човек. Изпитваш се. Тия неща можеш лесно да ги изгубиш. Ученият човек лесно може да изгуби наученото. Някъде някой го удари по главата и изгуби паметта. Може 20 – 30 години да е работил, да е учил. Един удар и всичко потъмнее, изгуби учението. Не че учението се изгубва. Силният човек с един удар може да изгуби своята сила. При една криза човек може да изгуби богатството.

Казвам ви, в дългия път на туй човешко развитие са създадени известни способности. Нашите способности са създадени при известни условия, други способности, други чувства са създадени при други условия. Да кажем, човек има едни морални чувства. Произходът на моралните чувства какъв е? Морални чувства у животните има ли? У човека едва сега се зараждат. Тя е една нова област, в която човек влиза и трябва да се приспособи. Вземете за едно просто обяснение способността на човека да пее. Трябва му една среда. Някой път искате да пеете, но се стеснявате. От какво произтича стеснителността? Първо, страхувате се, че няма да можете да пеете. Едно животинско чувство се появява. Второ, появява се във вас едно чувство на тщеславие, че ще ви сочат за невежа, и трето, че не сте подготвени. Първо трябва да имате разположение. Този, на когото ще пеете, трябва да ви обича, да не ви критикува. Да знаете, че ще оцени пеенето. При какви условия човек може да пее? По някой път, понеже човекът е ленив, не иска да пее, природата го е заставила чрез страдание. Страданието не е нищо друго, освен метод за пеене. Като започнеш да страдаш, ще започнеш да пееш по минорната гама, ще започнеш да страдаш, на опера ще пееш, с движения. После, на операта, ще направиш хубави движения, ще издадеш един звук, втори, трети. Ще направиш оперни движения. Опера в природата има. Например болният, който е слаб, лежи на гърба си. Опера е това. Природата е заставила сега разумните хора, които са дошли до един метод – не искат да страдат. Те искат доброволно да пеят. Ще бъде много интересно, ако някой път употребите музиката, за да се опита какво е вашето настроение.

Направете тази маневра, тя е следната. Искаш да пееш за себе си. Представи си, че пееш пред една публика, и веднага ще се спънеш. Като си представиш, че пееш пред голяма публика, веднага ще се зароди едно стеснение. Казваш: „Тази работа не е за мене да пея пред тия хора.“ Най-първо започнете да пеете за себе си, да видим как бихте пiali. Аз бих ви дал една песен. С коя песен бихте започнали? Не мислете, че има някои основни песни. С каква песен бихте започнали да пеете? Ако пеете религиозно, вие сте религиозно настроени, ако пеете обществена песен за герои, вие сте войнствено настроени. Ако искате богат да станете, тогава ще пеете пред богати, и те имат песни. Ходил е Стоян на търговия, как е спечелил парите. Или ако сте млади, как на хорото ще идете. Но всъщност с каква песен бихте започнали? Вие сте учител, с каква песен започват вашите деца? Коя е най-обикновената песен. Най-достъпната песен на децата коя е? По някой път тия, лошите състояния, които се зараждат в човека, не са нищо друго освен набрана енергия в човешкия мозък, в човешките центрове. По някой път човек не знае как да се освободи от тия набрани енергии и те създават голямо напрежение, произвеждат тия, болезнените, състояния. Чувстваш, че не си разположен. То е една енергия, от която не можеш да се освободиш. То е товар вътре. Трябва човек да знае как да освободи мозъка си в даден случай. Има известни енергии, които образуват изстудяване. Има други, които образуват повишаване на температурата. Затуй по някой път вие усещате изстиване, като че нещо ви свива; има известни енергии. Искате да направите нещо, стягате се отвътре.

Та при сегашното си развитие трябва много добре да разбирате състоянието на вашия мозък. Всичката съвременна философия и окултната наука са науки за човешкия мозък – да знаете как да разполагате с енергиите, които природата ви дава. Всяка една енергия може да ви причини страдание. Страдание на този организъм, който имате. Допуснете, че са се набрали излишни страхове, излишна страхова енергия, а пък други има, които нямат туй чувство за предпазливост. Има хора, у които туй чувство за предпазливост е слабо развито, и те попадат в много страдания. Онзи, който е страхлив, той е внимателен, вижда опасността, взема предвид. Минава отнякъде, ще погледне, ще разгледа пътя си. Онзи, у когото страхът не е развит, върви безразборно. Та единият страда повече. Онзи, невнимателният, страда повече. Онзи, у когото осторожността е силно развита, той ще ходи между хората, ще ги види, ще разгледа пътя, а пък онзи, у когото туй чувство не е развито, ще разкъшка хората. Който е такъв, той ще мушне някого. Този мушне, онзи мушне. Казвам: Тия хора не са разумни. У тях чувството осторожност не е развито. И този център на причинността, и той не е развит. След туй у вас се ражда друго чувство. За пример у вас се заражда едно чувство да бягате, да се изолирате, да влезете в себе си. Казвате: „Самичък искам да бъда.“ Обикновено детето, след като направи погрешка, иска да се скрие. Исква да се скрие в плевнята и там ще седи 3 – 4 часа да мисли. Скрива се, мисли какво да прави, как да излезе из трудното положение. Ако е крал ябълки, ще ги скрие в сламата, ще излезе навън, ще размишлява. Но това е специфично. Щом човек се намери в някоя голяма мъчнотия, той се изо-

лира, ще помисли дълго време. Защо се изолира? Изолирането произтича от факта, че човек е направил една погрешка. То произтича от онзи закон – ако имате едно въздухообразно тяло и го превърнете в течно, после в твърдо тяло, веднага неговата тежест се увеличава. Следователно туй тяло постепенно се стреми да завземе малко пространство, да се отдели, да бъде инертно. Вие след като направите погрешка, ставате инертни. И вследствие на този закон искате да се уедините. Туй уединение не произтича от вас. Във вашето съзнание има известни сили, които ви тласкат в известна посока, към единственото място, дето искате да застанете. След като седите там, един, два часа, един или десет дена, пак добивате първото разположение. Щом като станете радостен, радостта е разширение, искате да влезете между хората. Щом изгубите разположението, богатството си, вие искате да идете някъде, никой да не ви вижда. Щом излезете от високото положение, веднага искате да се ориентирате в новото положение.

Това е моралният крах, който сега претърпявате. Всеки път вие претърпявате по един морален крах. Как обяснявате един морален крах, как обяснявате един социален крах? Един министър, когато го снемат, в какво седи погрешката? Този министър не е бил умен човек. Той искал да управлява. Тези, които управлявал, го снемат долу, поставят друг на неговото място. Та всеки ден вас ви снемат от министерския пост, правят ви обикновен гражданин и турят друго на вашето място. Туй положение вие наричате крах. Сега аз се интересувам как вие възвръщате вашия министерски пост. След като сте го изгубили, мен ме интересува как ще възвърнете

министерския пост. Имате ли някаква система за гласуване? По кой начин постъпвате? Резолюция има ли? По някой път има гласоподаване. После във вашата система на гласоподаване има ли лъжа? В държавата има някои, които полъгват избирателите. Правили ли сте сметка, колко от вашите избиратели са честни. Да бяхте се освободили от несъзнателната лъжа! Защото има и една съзнателна лъжа, има една самосъзнателна лъжа и една подсъзнателна лъжа. Три вида лъжи има. Подсъзнателната лъжа е останала от миналото. Съзнателната е наследство от животните, а самосъзнателната е у човека. Ако можете да се освободите от лъжата, 99 на сто от сегашните нещастия, които имате, ще изчезнат. Толкова естествено. За пример ти обичаш някого и намериш една бяла лъжа, да се покажеш, че не го обичаш. Лъжа е туй. Той седи и мисли. Че обичта, туй е едно благородно чувство. Друг пък лъже, иска да се покаже, че много обича. Там е другата лъжа. Единият се крие да не се издаде, че обича, а другият лъже, иска да се покаже, че много обича. И в единия, и в другия случай има лъжа. Ти обичаш най-първо едного и не знаеш защо го обичаш. Ти, за да обичаш някого, трябва да знаеш защо трябва да го обичаш. Казвате: Еди от какво си изхождам. – Аз оставям това. Има една психология, тя е доста трудна. Защо го обичам? Аз вземам въпроса другояче. Обичам една ябълка по единствената причина, че между мене и ябълката има влечение, обичаме се, привличаме се. И тя ме обича. Най-първо тази ябълка е парфюмирана. Усещам, че има една хубава миризма за обонянието ми, привлича ме, както една дама, която е наръсена с козметически парфюми. Най-първо, като минаваш, ябълката

те привлича, като мирише. След туй – с нейният цвят и, най-после, има нещо друго – вкусът. Усещаш, че тази ябълка трябва да е сладка. Искаш да я пипнеш, да я хванеш. Като погледнеш, хванеш ябълката, има нещо, което те привлича. Обичта е същото нещо. Ти, като обичаш, искаш да вземеш нещо. Ти не може да обичаш някого и да не вземеш нещо от него. Всеки човек, когото обичаш и не можеш да вземеш, ти ще престанеш да го обичаш. Нищо повече. Ти ще кажеш: „Аз мога да обичам идейно.“ Че този, когото вие обичате, искате най-първо да е малко топличък. Ако той е малко студеничък като лед, неприятно ви е като го бутнете. Като го бутнете, той трябва да ви погледне, да се поусмихне, една малка светлинка ви дава. Онзи когото обичате, в психологическо отношение от него излиза една топлина, която е приятна. Ти искаш да те лъхне от него една малка светлинка. Ти се намиращ в тъмна нощ и, като те лъхне тази светлинка, тя е вече приятна, има защо да обичаш. Обичта не е празна работа. Да обичаш и да те обичат, така хората взаимнообразно се освобождават от тягостите на живота. Да се обичат хората, това значи да се освободят от тягостите на живота взаимнообразно. Срещате едного, когото обичате, той носи два килограма ябълки. Вземате единия килограм, туряте го на рамото си, носите го, дойдете до къщата му, давате му ги. Услуга нали правите така? Или след като го обичате, той носи две палта на рамото си, вие вземате едното палто, искате да му услужите. Хората взаимно си услужват. Този, когото обичате, като види ви обременен, казва: „Какво ти е?“ И веднага в него се заражда желание да ви помогне. Казва: „Ще се уреди тази работа.“ Значи законът на

обичта в своя първоначален произход и в своето първоначално проявление, е взаимно помагане, взаимно освобождаване от тягостите на живота. Обичаш ли някого, ти ще можеш да му помогнеш и ще ти помогнат. Този закон и в умствено отношение се прилага. Двама учени хора, и те го прилагат. В морално отношение – същата работа е. Повдигат се хората. В морално отношение има три вида въпроси за разрешаване, големи спънки има.

Какъв беше основният въпрос? Отде започнахме? Защо природата не е турила едно квадратно слънце, а е турила валчесто? Какви са нейните съображения? Де е турила кръглата форма? Една идеална кръгла форма е окото. Другите форми я наподобяват. Окото, което е свързано със слънцето, има същата форма, както слънцето. Тази форма е най-износната, най-практичната, с най-малки разноси. Всички кръгли тела имат по-малки съпротивления, по-малко съпротивление имат и по-мъчно се справят с мъчнотиите в живота. Но как е създадено човешкото лице? Ако беше създадено кръгло, например, кои са причините, защо очите не са изпъкнали навън, а малко са вдлъбнати, защо? Защо е това различие между носа и очите? Защо природата не е запълнила тия работи? Носът е навън като месечинката. Много дълбоки въпроси. И после, тъй както са наредени, имате най-първо зрението, после иде обонянието, после иде вкуса. Най-първо иде зрението, слушането, обонянието, вкуса и осезанието.

Казвам: При сегашните условия, като оставите закона на еволюцията и как са се развивали формите, вие трябва да се занимавате с тия енергии, които се набират в човешкия ум. По някой път ви мъчи нещо, трябва да

знаете как да се освободите. Съвременните окултни науки ни дават научните методи за онова правилно освобождаване от ненужните енергии, които измъчват човека. Може да те измъчва една мисъл, едно чувство, една неспода в живота. Мъчиш се за нищо и никакво. Според вас коя е най-малката мъчнотия, която мъчи човека? Лично във вашия живот, коя мъчнотия считате за най-малката? Че нямате една диамантена карфичка. От вашето гледище какви са първите признаци, когато имате един приятел. По какво познавате, че той има приятелство. По какво познавате дали някой приятел ви е приятел? Вие казвате: „Аз чувствавам.“ Туй, което вие чувствувате, не показва приятелство. Кой е белегът на приятелството? Труден въпрос е. Понеже вие искате да имате един приятел, и вие трябва да бъдете приятел някому. Коя е отличителната черта на един приятел? (Добре разположен и безкористен да бъде човек. – Готовност да помага винаги.) Право е, но това е едно неестествено положение, което човек има към някого. Естествено положение е, в което няма никакво препятствие. Това е естествено положение. В лицето на един свой приятел ти никога няма да усещаш стеснение. За да ти бъде приятел, не трябва да има стеснение нито в ума, нито в сърцето; не се стесняваш. В присъствието на приятел да нямаш стеснение ни в ума, ни в сърцето, да не се заражда никаква отрицателна мисъл. Щом се заражда каквато и да е малка отрицателна мисъл във вашето съзнание или във вашето подсъзнание, той не може да ви бъде приятел. Истинският приятел не дава никакво отражение нито в подсъзнанието, нито в съзнанието и самосъзнанието. Вашият приятел седи в най-хубавата област, богато ода-

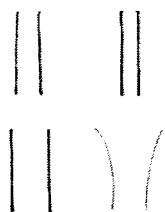
рен, богат с всичко. Затуй всеки търси такъв приятел, но рядко се намира. Някой път има приятели, които мязат на някоя биволска кола или на конска кола без пружини. Като слезеш, заболят те краката, не са от удобните превозни средства. Но чувството на приятелство, то е отношение между двама души – отношение между двама, трима, четирима.

Сега от какво произтича лъжата? Произходът на лъжата какъв е? Лъжата винаги представя това, което нямаш, че го имаш. Започнеш да лъжеш. Та и в природата има маскиране. Някои насекоми има, които вземат позата на някой лист, на някой стрък. Така се приспособяват. Правят го, защото имат врагове. За да заблудят външните врагове, вземат разни форми, за да се избавят. Туй е атавизъм от миналото. По някой път човек се преструва. Казва: „Не го нося отсега. От милиони години аз го зная.“ Сега къде трябва да се преструва човек? Ти се преструваш пред един свой приятел. Или че го обичаш, или че не го обичаш. Най-първо трябва да се научиш един ден да ходиш без никакви преструвки. Да имате една поза на светия, да няма преструвки. (Учителя показва разни положения.) Дайте едно положение, дето да няма преструвки. Някой седи и, като го наблюдавате, виждате, че е заинтересован. Детективът ще те опитва дали говориш право, лекарят ще те опитва дали си с ума си, дали умът ти е намясто.

Но казвам: Създайте си едно естествено положение. В дадения случай ето какво аз подразбирам под естествено положение. Аз имам да давам на един човек. За да взема естествената поза, аз трябва най-първо да мисля. На този човек дълго време съм задържал парите. Ще

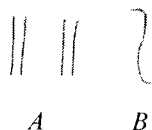
мисля да му върна парите, да му дам лихва. Всичко туй едновременно мисля. Естественото положение е туй. Този човек ми е дал 5 хиляди лева, обещал съм преди месеци да ги върна. Ако мисля да го изиграя, лицето ми ще мине през разни фази, според вътрешните мисли и чувствавания, докато дойде до едно естествено положение. Когато аз имам всичката добра воля да му се издължа, без да го ощета в нещо, когато имам разположение в себе си, това е признателното, естественото положение. Ще видя, че имам в лицето си един елемент. По някой път вие казвате: „Не мога да видя човека в естествена форма. Кога ще го видя?“ Казва: „Той мяза на ангел.“ Вие виждате човека и пак се изгубва туй изражение, един момент, когато той има хубаво, естествено изражение на доброто вътре. След туй идват пак ония фази като вълни. Хубаво е по някой път да си ги създадете. – Не да ги създадете, но да дойдете в естественото положение, което природата изисква от вас. Ще отмахнете страха, ще отмахнете користолюбието. Ще отмахнете високомерието, ще отмахнете честолюбието, ще отмахнете раздражението, дразненето. Много работи трябва да се отмахнат и да остане онова естествено положение, в което е човек. Ако искате да се подмладявате, туй трябва да знаете. Всеки един от вас, който иска да се подмладява, трябва да разбира този закон. Защото тия, вътрешните, постоянни напрежения, тия постоянни страхове, когато ти се безпокоиш, те се отразяват в лицето. Користолюбието се отразява, страхът се отразява, гневът се отразява и най-после цялото външно лице става израз на твоя вътрешен живот. Ако човек не се оправи, той трябва да се прости с живота. Да дойде пак и наново да започне. Та

вие трябва да бъдете художници, да имате един модел, който всяка сутрин трябва да рисувате. Сутрин като станете, трябва да имате един идеален човек, който не се намира в никакво противоречие с живота. Да се стремите във вашето съзнание да го нарисувате приблизително. Вие да го нарисувате на книга, не да бъдете като него. Да се опитате. А като се опитате да нарисувате неговите черти, вие ще се възпитате. Първото нещо – да нарисувате една черта за добрият живот. Ти, ако искаш да станеш добър, най-първо се научи, постарай се да нарисуваш една черта на доброто или една черта на справед-

Фиг. 1

ливостта. Кой хора вие наричате справедливи и честни хора? Успоредните линии, това са честните линии в света. И когато вие ги рисувате, колкото по-хубаво можете да ги нарисувате, имате линии и същевременно нещо честно (фиг. 1). Във втория случай правата линия има едно малко отклонение. Ще забележите, че тази крива линия, като дойде в началото, тя е почти изправена. Защо горната част е малко вляво? Ако вземете да я нарисувате така (фиг. 2 – А) или някой път

Фиг. 2

ако тази линия е завита или вземе такова направление (фиг. 2 – В)? Защото в природата всяко чувствуйване, всяка мисъл се определя от известен брой трептения – хармонични или дисхармонични. Законът на графологията е закон на хармонията, закон на хармоничните трептения.

Когато трептенията са по-хармонични, те се предават и тогава външните линии, които ние рисуваме, ще бъдат

по-правилно определени. За всяка една умствена или чувствена проява съществува определен път по известни линии. Ако един човек е твърд, има твърдост в себе си, като решава, ако сте при него, ще забележите, че става свиване на неговите устни. Най-първо, държи устата си свободна. Щом има мъчнотии, устата започват да се прилепват. Ще забележите тогава, че устните се стискат. От стискането на устните той е изгубил тази полярност, загубил е смисъла на живота. На устните трябва да им е дадена свобода, то е една плоскост, от която се възприемат известни енергии. Бърните са възприематели на известни енергии в природата. Ако устните ти съвсем са стиснати, то не е здравословно. Ако бърните ти са малко дебели, една опасност има. Но ако станат чрезмерно тънки, друга опасност има. Има значение какви са ти бърните. Каква е горната бърна и каква е долната бърна. Те не трябва да губят своята естествена широчина, която природата им е дала. После забележете веждите какви са. Хора, които влизат в обективния свят, техните вежди са станали дебели и груби. Те вярват в грубата материя. На някои веждите са тънки. Тънките вежди се отнасят към субективния живот. Човек с тънки вежди трябва да намери приятел с по-дебели вежди. Единият работи във външния свят, а другият ще говори за вътрешния живот и тогава има хармония. Ако двама се съберат с дебели вежди, тази работа не върви. Ако и двамата се съберат с тънки устни, работата не върви. Трябва често да оставяте устните си свободни, да не ги стискате. Човек има едно здравословно състояние. Устните трябва да се намират в едно естествено положение. Ти не туряй волята си да стиска устата. Не си свивай устата. А пък вие сте

накарали вашата уста да работи за усиляването на волята ви и сте си развалили устните. Като дойде до волята, свийте си ръката, не свивайте устните. Аз забелязвам някой седи, свива устните си от време на време като машина. То не е естествено положение. За да си починете, оставете устните едва допрени и пазете съзнанието. Устните едва да се докосват. Но като че съзнанието е вътре, в горната и в долната бърна. Да контролирате вашата мускулна система. Когато устата се намира в такова състояние, вие ще почивате. Ще оставате вечер спокойни, няма да ги стискате. Няма и да ги отваряте. Ти мислиш някакъв „долап“. Това са такива фалшиви, патологични състояния, от които трябва да се освободите. Ще държите очите си в едно весело положение, като че имате придобивка, радвате се. За да имаш хубаво разположение на очите, ще гледаш света и ще се радваш на доброто, което е в хората, което са придобили. Виждаш някой хубаво облечен, радваш се, че този човек е много хубаво облечен. Ти, като видиш някого, свиеш се. Всяко едно положение да ти е приятно. За да имаш обществена полза, ти трябва да се радваш на известни блага. Като видиш, че някой човек е пострадал, не казвай „горкичкият човек“, но кажи „за добро е“. Той е герой, че страда. Счупил му се кракът, кажи: „За добро е.“ Виж хубавото. Ти веднага влизаш в едно положение, което е неестествено. Ти го съжаляваш, но пакостиш на себе си. Ти виж хубавото и, като видиш хубавото, може да му помогнеш. Един ден той ти казва: „Аз съм ти благодарен, ти ми даде хубав урок.“ Този човек върви с изкълчения крак, разположен е. Аз съм неразположен, кракът ми е здрав. Един ден ще му занеса подарък. Та

вие някой път седите и наблюдавате кой доде е стигнал. Наблюдавате като детективи. Казвам: Един американец измислил уред – хваща лъжата с уреда. Банкови чиновници фалшифицирали някакви документи. Като турят уреда, те започват да се изповядват. И така хващат лъжата, кой е крал.

Та казвам: Ще турите уреда. Срещнеш някого, трепне ти. Трепнало сърцето. Уплашил се той. То е една лъжа в подсъзнанието. Защо те е страх? Или пък срещнеш го, той е силен и веднага ще направи нещо. Най-първо тури едно естествено положение. Аз трябва да се радвам на ръката, че е здрава, че в дадения случай може да ви помогна. Но трябва да имам едно естествено положение към ръката. Към всеки човек вие трябва да имате едно естествено положение. За пример вие често трябва да дойдете да се извините. Срещнеш една сестра: „Ще ме извиниш, че като те срещнах, не те погледнах.“ Ти като срещнеш някого, нямаш топли чувства. Казвате: „Какво е топлото чувство?“ Топлото чувство, то е най-благородното. Ако имаш едно топло чувство, то ще се възвърне. Срещнеш един човек, длъжен си да го погледнеш, както трябва. То е един момент. Може би една десета от секундата. Но да бъдеш верен на онова, което носиш в себе си. Ти срещнеш един човек и кажеш: „Този човек отде дойде на пътя ми?“ Ти си развалиш работата за целия ден. Че вие вземете известни работи от слънцето. Слънцето, като срещне най-големия грешник, сви-ва ли си очите? Не. Погледне го то, поусмихне се малко и казва: „Това е един от големите герои.“ Излезе някой праведник, слънцето му се усмихне. Той и на болния се усмихва. На всички слънцето се усмихва. Оплаква се

той. Слънцето казва: „Няма нищо, тази работа ще мине.“ На праведния то казва: „Върви по този път на героя.“ На лъжеца слънцето какво казва? Какво мислите, че ще каже на един лъжец? То казва: „Кажи само, че лъжеш. Отвори си сърцето.“ По някой път сегашните хора проповядват, че трябва да бъдем добри, но друга една лъжа има. Проповядва един проповедник, маха си ръката. Че това е цяла лъжа. Светът така не се оправя. Най-първо трябва да каже: „Слушай братко, аз да ви кажа. Аз съм проповядвал, но много „долапи“ съм образувал. Да ви кажа, как се проповядва.“ Той ще каже: „Аз сам не се харесвам.“ – Една проповед, без да увеличава нищо. Най-първо той иска да говори красноречиво, иска да го одобряват. Дайте на хората хляб да се наядат и всеки да е доволен, всеки да изпълнява хубаво своята длъжност. И като ядат, да ти е приятно, като ги гледаш. Ето едно естествено положение. Ако аз бих говорил една изправителна проповед, щях да започна темата си тъй: „Почитаемо събрание, днес ще се постарая да ви говоря с най-малките преструвки, с най-малко лъжи.“ Така ще кажа. Сега ще кажете, че проповедникът не е бил сериозен, че това направил, онова направил. Че всички бяхме несериозни. Някъде бяхме сериозни, защото условията изискват, а другаде несериозни. Човек трябва да бъде искрен. В дадения случай наричам искрен човек този, в когото Божествената енергия изтича по нормалния път, така че всички да се ползват еднакво. Има нещо, което трябва да излезе от него навън, да го даде, че всички да се ползват от изтеклото от него. А не да се затегне, да образува една система и да каже, че не трябва да излиза, че не трябва да похарчи това и онова. Това са „долапи“.

Какво е долап? Най-първо ще туриш кафето вътре и ще кажеш: „Туй кафе е за вас.“ Ще туриш този „долап“ на огъня, ще започнеш да го въртиш. Ще го въртиш, ще опечеш кафето, то ще почернее, то ще почне да цъпри. Кафето говори. След туй ще го смелиш, ще направиш едно кафе и най-послед той ще ти гадае по кафето.

Всякога се старайте да имате едно естествено положение. Хубаво нещо е. Човек, за да се възпита, нужно е това естествено положение. Това съставя един най-интересен модел за самовъзпитанието. То е здравословно състояние. Подмладяването при развиване на човешките способности зависи от онова разположение на духа на човека. Нас за актьори ни бива, но до естествения живот още не сме дошли. На сцената играем много добре, но в обикновения живот не ни бива.

Казвам: Ако днес хората биха се представили такива, каквито са, всички щяха да се скарат. Не, нямаше да се скарат, но щяха да се подобрят. (Учителя се обръща към една сестра.) Направи две движения – едното движение да показва, че моите чувства не са такива, каквито трябва да бъдат, че трябва да направя нещо, за да се поправят. Някой път човек прави известни движения. Всички неверни движения в света са движения за лекуване, за рехабилитиране, за поправяне на много погрешки. Много от движенията, които на нас ни се виждат безсмислени, по някой път са лечебни средства.

Казвам: Изисква се да си държите естествено бърните, да не ги стискате, да бъдете по-свободни. Потребна е хигиена на устата. Знайте, че те са една област, дето се възприемат почти най-фините чувства на живота. Ако искате, в обикновения живот чрез бърните си ще прие-

мете най-фините чувствувания, ако са в естествено положение. Но ако са в неестествено положение, не можете да възприемете. Тези чувства трябва да влезат, трябва да ги възприемате. Трябва да мине едно отражение. Най-първо бърните ви трябва да останат естествени. Устата на хората трябва да придобият едно естествено изражение. Кой е първоначалният израз отвън? Вие не сте наблюдавали. По някой път човек мяза на стар дядо, кисел, току търси виновник наоколо – в майка си, в баща си, в обществото. То е тъй, но важната причина е неговото разбиране. Кажи: „Слушай, дядо, тази работа няма да я бъде тъй. Да се опретнеш да работиш. Ще хвърлиш патериците, всичко туй.“ Да допуснем, че вие понякога сте навели глава, въздишате. Погледнете надолу, нагоре, срещне ви някой човек, поглежда ви главата, поглежда ви краката и той има вече едно понятие за вас. Той изхожда от центъра в дадения случай. Най-първо трябва да знаете, че актьорите са облечени с разни костюми и не се познават на сцената. Ще изхвърлите костюмите и ще влезете в естествения живот. Понякога са потребни, разбира се, и костюми. Ще влезете в някоя аудитория, професор има там, не може да се смеете. Все ще вземете една сериозна поза. Аз съм бил в Америка и съм наблюдавал. Някой път ще намериш аудитория, дето публиката е взела естествено положение. Всяко едно събрание е едно училище за психологическо наблюдение. Ще видиш всякакви хора, чешити от всичките цивилизации: древна, предисторическа, историческа и сегашна. Като погледнеш, ти ще видиш неща много интересни, разни пози, и като излезе проповедникът, ще знаете какъв е жрецът. Защото известно чувство на страх се развива аномално

и вие ще харчите известна енергия, излишно, за нищо и никакво. Вие днес ще се уплашите 500 пъти. Няма нищо, но що ще харчиш толкова енергия. Ние говорим, че светът е разумен, че има закони. А ти 500 пъти се уплашиш на ден, то е харчене на известна енергия. След туй излишно харчене, какво ще ви бъде яденето? Някъде ние харчим излишна енергия, безпокоим се за нищо и никакво, или правим някъде чрезмерни усилия. Някъде правим усилия безразборно. В цялото възпитание има безразборност.

Коя е основната мисъл? За някого казвате, че е много сприхав. (Към една сестра.) Понеже ти си по-близо до месечината, по-верно отражение ще дадеш на слънчевата енергия, по-отзивчива си. Ти си един инструмент, който казва: „Зън.“ Тя е един инструмент. Като я бутнеш, казва: „Зън.“ Отзвук има. Казвате: „Много сприхав отзвук.“ Майстор трябва да бута, някой брат, но без преструвка.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината, в Истината е скрит животът.

13 лекция от Учителя,
държана на 11 януари 1935 г., София, Изгрев.

ОБЕКТИВНИ И СУБЕКТИВНИ РАЗСЪЖДЕНИЯ

„Отче наш“

Чете се резюмето на темите: „Разликата между птиците и рибите“.

Четоха се темите: „Понятията добро и зло“.

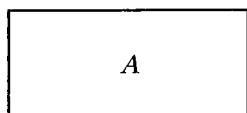
Пишете следващия път върху темата: „Отличителните черти на грозотата и хубостта“.

Обективни и субективни разсъждения.

Нещата в света се създават при известни условия. При какви условия се създават скъпоценните камъни, диамантът. Диамантът при обикновени условия не може да бъде създаден. Значи какво се изисква, за да се създаде диамантът. Голяма топлина и налягане. При какви условия се е явило доброто? Доброто се е явило при известни условия. Трябва да разсъждаваш. Вие вземате като дадени числата 1, 2 и т. н. Как ще определите свойствата на 1, 2, 3, 4, 5, 6. Нека всеки определи за числата 1, 2, 3, 4. При какви условия се е явило четири, или числото 3, или 2, или 1? Вие ще ги вземете в тази форма, в която сега съществуват. И оттам ще проследите техния произход.

Сега представете си, че имате един съд, да кажем А (фиг. 1). Ако в този съд наливате вода и ако тази вода е чиста, тя няма да има никакви утайки. Но ако във водата има известни твърди вещества, какво ще стане с тях.

Къде ще паднат? Ще се утаят на дъното. Значи най-тежките вещества падат на дъното, леките ще бъдат по средата, а пък най-леките горе.

Фиг. 1

Ако турите пясък и налеее вода, какво ще стане? А ако налеее спирт? Нещата се утаяват. Кое се утаява – по-рядкото или по-гъстото. В тинестата вода водата ли се утаява или тинята? Водата ли

напуска тинята или тинята водата? Кое пада? По-тежкото, нали? При дадени условия тежките частици, които са във водата, постепенно падат на дъното и се утаяват. Фактите са разпокъсани. Ще кажете: „Нас какво ни интересува сега, че водата се утаява.“ То е цяла наука. Има четири неща, които трябва да ви занимават: Светлината, въздухът, водата и храната. Тези четири неща никога не трябва да излизат от ума ви. Не да мислите за тях, но вие трябва да разбирате техните закони. Ако вие не разбирате законите на светлината, винаги ще се спъвате. Ако не разбирате законите на въздуха, винаги ще се задушавате. Ако не разбирате законите на водата, винаги ще съхнете. И ако не разбирате законите на храната, нищо повече. Ако някой от вас би казал, че без светлина може, без въздух може, аз бих желал да направя един опит. Някой може да каже, че и без вода може. Не може. Казвам: Когато едно вещество се утаява, къде се утаява то? Най-първо ние виждаме, че водата се повдига във въздуха във вид на пара. Когато тези пари станат на капчици, постоянно се утаяват от високите пластове на въздуха и водата постоянно пада във вид на капки. Сега ако въздухът не съществуваше, а водата беше съществувала, водата

би ли се вдигнала горе в пространството? Не би се вдигнала. Но да допуснем, ако нямаше твърдо вещество, каквато е сега нашата земя, то къде би се събрала водата? Следователно твърдата материя е като основа за събиране на водата. Каква е основата на въздуха? Въздухът на какво се крепи? По аналогия ще кажете, че въздухът се крепи върху водата. Ако водата се крепи върху твърдата почва, то въздухът крепи ли се върху водата? Твърдото, течното, въздухообразното и светлообразното състояние, това са форми на едно и също вещество. Някой може да ви каже сега: „Твърдата почва, това е замръзнала вода.“ Какво трябва да разбираме под думите замръзнала вода. Според сегашните разбирания, според сегашната наука от какво е направен въздухът? (От кислород и азот.) А водата е съединение на кислород и водород. А пък твърдата почва, твърдото вещество? Когато се разглежда този въпрос има една щекотлива страна. Вие като че се намирате в едно състояние, както когато се събират много певци на едно място. Преди да са се опознали, всеки певец го е страх да стане да пее, защото може да го критикуват. Не иска да си създаде неприятност. Ако той е уверен 100 на 100, че ще пее добре, ще стане. Но ако има малък дефект, ще чака да станат другите. А като пеят първият, вторият и т. н., ще дойде разположение да пее. По-рано казва: „Не съм разположен да пея.“ Не че не е разположен, но го е страх. Неразположението показва страх. Когато казват „аз нямам вдъхновение“, то е страх.“ Страхът парализира всичките неща. При това неразположение той казва: „Среда нямам, вдъхновение нямам.“ Това са разни имена на страха. В дъното е страхът. Вас ви е страх. Защо ви е страх? Страх

ви е от мечка, защо? Какво прави мечката? Страх ви е от нейните лапи и зъби. От какво ви е страх при змията? От нейната отрова. От какво ви е страх при човека? Страх ви е от някои писатели да не би да напишат нещо във вестниците срещу вас. Страх ви е да не каже някой обидни работи за вас. Страх ви е от силния, защото може да ви набие, да ви счупи ръката. За силния юнак е лесно да ви счупи крак, да ви разтърси.

Казвате: „Добро и зло.“ Допуснете, че някой ви попита: „Какво нещо е обективно добро и обективно зло? Съществуват ли те?“ Някои от вас ще кажат, че съществуват, а други ще кажат, че не съществуват. Как е възможно това, което не съществува, да се говори за него. Злото и доброто имат отношение към човека, към разумното в света. Разумните същества са разделени на два лагера. Едните се занимават с рядката материя, с най-фината материя, която е възможна в битието. А пък другите се занимават с най-гъстата материя, която учените хора на земята изучават. А пък други се занимават с една гъста материя, която учените хора на земята не познават. Злото е най-гъстата материя. В тази материя нашата светлина е като смола. Аз ще ви дам сега тези контрасти. Злото е най-гъстата материя. По-гъста материя няма в света. А пък по-рядка материя, по-фина материя от доброто няма. Да бъде нещо по-определено, по-конкретно. Казва се в Писанието: „В който ден ядете от този плод, ще умрете“. Щом тази гъста материя влезе във вас, ще разруши вашето устройство. Това е истина. Ако ви дадат една доза отрова, какво ще стане с вас. Сега гъстата материя е тази, в която въздух не може да проникне. Водата може да проникне в твърдата почва, в

твърдата материя. Въздухът може да проникне във водата, а пък светлината прониква във въздуха. Те се проникват едни други. Така че, ако вие сте умен човек, вие може да извадите вашата вода от твърдата почва. Може да извадите въздуха и светлината от твърдата почва, а пък ако сте глупав, при тази твърда почва ще умрете като един светия. Хората ще ви считат за светия, а пък вие сте умрели от недоимък на ума. Разбира се сегашното съзнание, което съществува в света, то е произволно. Количеството на водата, която съществува на Земята, не е произволно количество. И тежестта на нашата Земя не е произволно количество. Въздухът и той не е произволно количество. И светлината, която постоянно иде към Земята, и тя не е произволно количество. Те са определени количества. Сега този предмет не ви интересува, понеже в дадения случай вас ви интересува друг въпрос, по-съществен за вас. Аз разсъждавам. Вас може да ви интересува твърдата почва. Може да ви интересува въздухът. Може да ви интересува светлината. Ако някой се интересува от светлината, ще видите, че постоянно е пред огледалото. Маже се, кичи се. Щом се интересува от водата, постоянно е в банята, ще се мие, ще се чисти. Щом го интересува твърдата почва, турил си е крака и седи на някой стол. Вие учите сега свойствата на твърдата почва. Твърдата почва е устойчива. Като седнеш на нея, не можеш да потънеш, утайва се. Що е утайка? Веществото от някой планински връх е слязло и се е наслоило долу. Значи от горе е слязло към ниското. Една утайка отгоре надолу може ли да отиде? Сега интересно е, кое е онова във вас, което ви заставя да разсъждавате, кой е центърът, около който вие се въртите.

Щом срещнете едно разумно същество ще видите, дали носи разумно число или не.

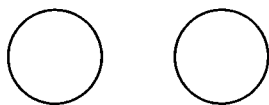
Това щастливо чело ли е?

Фиг. 2

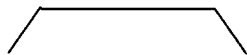
Това щастливо чело ли е?

Фиг. 3

Това щастливо чело ли е?

Фиг. 4

Съществуват известни числа в природата, които са нанесени на човешкото лице. Числата 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 – всички са нанесени. Това е странно, нали? Как се пише думата „зло“ на български?

Като разложим това, ще имаме следното (фиг. 5). Тук са трите букви з, л и о. Значи този човек има крака, но няма ръце. Човек без ръце. Злото е човек с крака, може да рита, но не може да работи. Значи липсва му нещо разумно. Ръцете всякога представят разумното в човека. Човек се

Фиг. 5

отличава от животните по своите ръце. У животните има четири крака. А у човека има ръце, които изразяват неговата воля. В злото, както е на български, ръцете ги няма, а има само краката (фиг. 6). Следователно злият човек винаги има стремеж към добрия. Злият ще подири добрия човек, за да има на разположение неговите ръце. Един зъл човек, като намери добрия, какво ли няма да

направи, само да го вземе на своя страна. И да се възползува от ръцете му. И всичките хора искат да подчиняват другите, те да заповядват, а другите да вършат. Питам тогава: Когато вие искате да заповядате други да направят нещо, вие добри ли сте или лоши? Вие искате да заповядвате, казвате: „Направете това!“ Сега да разложим думата добро. Това не е абсолютна истина, това са относителни неща. Да се намерим на думи, на разговори.

Фиг. 6

Доброто, това е човек с ръце (фиг. 7). Съзнателен човек, който разбира вече законите. Доброто е онзи метод, чрез който човек може да прояви своята воля във

Фиг. 7

висшите светове. И добрият човек, при каквито и условия да го поставиш, той може да излезе от най-мъчните условия. Добрият човек е онзи, който може да излезе от най-лошите условия. А пък лош

човек е, който не може да използва и най-добрите условия. Той е лош. Лошият човек и като го турят при най-добрите условия, не може да ги използва. Някому искаш да напишеш: „Искам да бъдеш добър.“ Ще напишеш тази фигура. Той ще се посмее и ще каже: „Детински работи.“ Може някой художник да направи от това цяла картина. Някой учен човек ще се хване за корема от това и ще се смее, а един художник от това може да нарисува една отлична картина. Ще мислят другите ден, два, ще кажат: „Какво ли иска да каже?“ След десетина години мислене ще кажат, че е много дълбока работа.

Когато знаеш как да го направиш, е дълбока работа, а пък когато не знаеш как да го направиш, става плитка. Разбраните работи са онези, с които в даден случай можеш да направиш един малък опит. Вие всинца сте имали опитност. Някой път седиш, искаш да отидеш някъде. Имаш желание да отидеш, но в тебе има нещо, което ти противодейства. Едно ти казва отвътре: Стани, тръгни еди-къде си. Станеш, погледнеш времето, облаци, вятър. Не че външните неща те спират, но казваш, че вътре нещо те спира да не ходиш. Един казва: „Ходи.“ А друг казва: „Спри.“ Спираш се и си казваш: „Няма да отида сега.“ След като решиш да отидеш някъде и отложиш, кое е правото положение: да отидеш или да отложиш?

Аз говоря сега за един нормален свят. Според мен има състояния здравословни, има състояния болезнени, различават се. Здравословните състояния на живота представят една област, а нездравословните – друга област. Здравословните състояния представят една широка област, нездравословните състояния са болезнени. За пример, ако сте болен и лежите на едно легло, при вас ще дойдат лекари, сестри, ще се обхождат много добре с вас, но все таки в тая болница вие нямате условия. Ако седите в една болница десет години, какво ще научите? И там ще научите нещо. Ако десет години учите в университета или в една колегия, това, което учите там, и това, което ще научите за десет години в болницата, ще си приличат ли. Злото е болница. Да си лош, ти си в болница. А като си добър, ти си в училището. Та казвам: Изучавайте здравословните процеси. В човека има два процеса. Единият процес е болезнен. Болезненият про-

цес всеки ден се случва. Ти вървиш, удариш си крака. Това е болезнен процес. Дойде комара и те ухапе. Това е болезнен процес. Мухата кацне някъде, това е болезнен процес, волът те мушне с рогата, това е болезнен процес. Някой учител ще ви скъса в училище, това е болезнен процес. Турят ви една ниска белжка, това е болезнен процес. Не ви приемат някъде, това е болезнен процес. В живота отделяйте болезнените процеси от здравословните. Не ви приемат някъде, в болница сте. Турили са ви слаба бележка, в болница сте, оплаквате се от живота си, в болница сте. Не сте причината вие за това. Погрешката е във вас, а причината не е във вас. Причината е в баща ви, в майка ви, а погрешката е във вас. Да обясня малко въпроса. Представете си, че вашият баща ви е дал тежък предмет да го занесете на работа. Той ви казва, че желязото е малко остро, да внимавате, да не го изтървете. Той става причина сега за вас. Казва да го занесете някъде. Но по невнимание от ваша страна това желязо пада на вашия крак и какво става? Вие казвате: „Ако баща ми не беше турил това желязо на гърба ми, нямаше да ударя крака си.“ Не казвате: „Ако аз бях внимавал.“ Това показва, че като отидеш при баща си, той ще ти каже, че си бил крайно невнимателен. Той ще ти каже: „Аз ти казах да го носиш внимателно.“ Вие може да носите злото на гърба си, без да ви причини някоя вреда. А може да носите злото и да ви причини голяма вреда. Можете да носите в торбата си една замръзнала кобра и да я бутате колкото искате. Няма опасност. Но ако тази кобра я стоплите малко, вие ще ѝ направите добро, но вече има опасност. Всички вие искате да направите добро на злото. Щом направите добро на злото, то ще прояви

своето естество към вас. Ще си причините зло. Кобрата ще покаже как може да ви ухапе и ще ви ухапе. Ще се свърши работата. Когато имате едно неприязнено чувство, вие сте направили едно несъзнателно добро. Когато имате една несполука в живота, вие сте направили едно несъзнателно добро. Някой път не сте имали опитност, искате да направите добро някому. Някой път бащата иска да бие малкото дете, което стои зад майка си. И бащата ту от едната страна, ту от другата страна го гони с тоягата. Някой път удари и майката. Та и вие, като искате да направите добро някому, този баща като иска да даде морал на сина си, то може тази тояга да падне върху защитника на доброто.

Всякога, когато имате неразположение, то е удар отнякъде, понеже сте искали да направите добро някому. Ударът, който щеше да падне върху злия човек, пада върху вас. Злото в света е, че майката крие зад гърба си детето. Тогаз нито майката, нито детето се научават. Това дете е страхливо. Не трябва да се крие. От него нищо няма да стане. Детето, което се крие зад гърба на майка си, от него нищо няма да стане. Самият син трябва да каже: „Татко, съгреших.“ Ако ти не искаш майка ти да те пази, баща ти няма да те удари много. Ще удари един път, два пъти, до десет пъти. И след като го удари десет пъти, синът ще каже: „Много ме удари.“ Ще започне да се разкайва. Като се крие синът, бащата казва: „Този страхливец няма да стане човек.“ Майката крие сина си зад гърба и се върти.

Не крийте вашите погрешки зад гърба си. Извади тази погрешка и я тури отпред. Остави бащата да я бие. Погрешката е вашият син. Нека бъде налагана. Майка-

та е сърцето, бащата е умът в дадения случай. Когато сърцето не работи съобразно с ума, то се раждат противоречия, от които идат всички неразположения. Имаш вътрешна борба между ума и сърцето, а с ума действуваш. Ако сърцето ти го прави, то умът трябва да бъде съгласен. И когато умът иска нещо добро, то сърцето трябва да го подкрепи. Имаш едно желание, което е право. Умът трябва да го подкрепи. Щом е право, ти с ума си го подкрепи. Макар това желание да струва милиони. Но ако желанието ти не е право, ти нищо не харчи за него. То е закон вътре в природата. Когато имаш едно право желание, ти за да го постигнеш, природата ще ти даде милиони. Природата не е никога против хубавите желания, които имаш. И ако ти противодействува, то желанията не са хубави. Или някой път тя се възмуцава от нашата страхливост. Тя не иска да бъдем страхливи. Аз харесвам природата. Природата е най-добрата майка. Като отидеш при нея, тя те държи и бащата удря. Природата не позволява да се криеш, няма криене. Детето кое е? То е човешката воля. Тя трябва да бъде пердашена. Погрешките не са в човешкото сърце, нито в ума, а в човешката воля. Погрешката на сърцето е в това, че някой път защитава човешката погрешка на волята. Някой път ние с нашето сърце защитаваме волята си. Добър човек е онзи, който и при най-мъчните условия да го поставиш, той ще излезе от тях и може да ги преодолее. А пък лош човек е онзи, който при най-добрите условия не може да преодолее мъчнотиите. Не иска да ги преодолее. Сега вие трябва да измените вашите възгледи. Не е така лесна работа човек да се справи със себе си. Има някои вещества, за да се справиш с тях,

трябва да ги разтопиш. Трябва да ги измиеш, трябва да туриш вода в тях.

Вие трябва да изучавате свойствата на твърдата почва, на водата, на въздуха, на светлината, за да разполагате с тях. Ако имаш известни утайки от твърдата почва, ще употребиш водата. Ако тя не ти помогне, ще употребиш въздуха. Ако въздухът не ти помогне, ще употребиш светлината и топлината. Няма неща, които да не можеш да премахнеш, ако употребиш светлината.

Вие казвате: „Да обичаме.“ Любовта е един метод, чрез който в бъдеще ще се справяте с най-мъчните работи в света. Когато има най-мъчни работи и не можеш да се справиш, употреби любовта. Любовта е един от най-великите методи за разрешаване на най-мъчните въпроси. Доброто е вечният огън, чрез който се разтопяват всички неща. Ще разтопиш нещо на огъня на любовта, ще бъдеш ковач. Най-гъстата материя, която не може да се разтопи при никакви други условия, при огъня на любовта ще се разтопи. Любовта е закон за освобождение. Вие трябва да търсите любовта като щастие. Любовта най-първо трябва да уреди онзи живот, от който сега имаме нужда. Знаете ли онзи, старият дядо, който е на умиране, на когото кръвта е изгубила жизнените сили, може да му се продължи животът, ако от млад момък му налят 1/2 кило кръв. Значи само от любовта можем да вземем необходимата енергия, която може да продължи живота, а пък безлюбието скъсява живота. Ти трябва да любиш. Любовта е, която продължава живота. И любовта е, която скъсява живота, ако не знаеш как да постъпиш. Когато във вас се раждат добри и лоши чувства, аз не съм против тях. Добрите и лошите чувства

са признаци. Добрите чувства показват, че имате добри условия, лошите чувства показват, че имате лоши условия. Тогава вие трябва да нагласите ума си според лошите условия. Лошите условия показват, че имате една материя, един свят, с който трябва да се справите. И ако не сте разумни, вие ще останете на същото място.

След потъването на „Титаник“ сегашните моряци научиха един закон. Те бяха толкова самоуверени и казваха: „Няма нищо опасно за сегашните параходи.“ Щом усетят, че има ледена планина, айсберг, атмосферата на 4 – 5 километра е изменена, намалява се ходът на парахода. Капитанът значи трябва да намали хода на парахода. Той казва: „Да става каквото ще.“ Ще намаляваш бързината на движението. Понеже се намираш в една почва, където ще се сблъскаш с големи противоречия. Съдът, с който пътуваш, не може да издържи. Много пъти ние мислим, че нашето верую може да издържи всичко. Веруюто може да издържи при най-добрите условия. Но когато няма в ума светлина и в сърцето топлина, веруюто няма да може да издържи. Силата на волята зависи от светлината на ума и от топлината на сърцето. Тогава волята ще се прояви. По някой път у вас се заражда едно състояние; често човек го хваща дрямка, не го интересува нищо. Щом не те интересува нищо, щом започнеш да заспиваш, ти си станал еднообразен. В твоя ум няма разнообразие. Ти мислиш за едно и също нещо. Дадеш на един човек хиляда лева. Мислиш постоянно да ги вземеш. Ако мислиш за тях, ще си причиниш по-голяма вреда, отколкото ако ги забравиш. Обиди те някой, може ли да го биеш? Ако може да го биеш, възможно е да се опиташ да го набиеш. Ако не може да го

биеш, забрави това. В това отношение бъди силен. Сега ти, идеш и казваш: „Защо ме обиди той. Той нямаше право.“ Питам: В какво седи обидата? Той ти казва: „Ти си едно магаре.“ Питам: В какво седи обидата в тези думи? Ти казваш: „Да, едно магаре съм.“ Разбираш качеството на магарето да пие вода. Аз никога не оставам на опашката на едно стадо, а го водя аз. Че де е слабата страна на магарето. Това магаре не е пияница, не се опива. Скромно е и е много самостоятелно. Казват за някой човек, че има магарешки характер. Хората страдат, че не са магарета. Ако хората бяха с магарешки характер, то светът щеше да се оправи. Де е лошото на магарето? То води овцете, не се захласва някъде да остане, но върви напред. Ако магарето имаше толкова долен характер, то Христос даже пръста си не би допрял до магарето, а Той избра магарето и го възседна. А ти казваш: „Обиди ме онзи, че ме нарече магаре.“ Обиди те в кривото разбиране. Има едно криво разбиране на нещата. Ако някой ти каже, че си много учен, умен няма да станеш. То е само един подтик. В живота трябва да се научите да мислите право. Трябва да бъдете много умни, за да отстраните някои удари. Когато искате да ударите някого, той си закрива главата. Вие го удряте по тялото. Т. е. той предпочита да страда във физическия свят, отколкото в духовния.

Допуснете, че вас ви хванат, дойде някой художник и ви нашари със своята четка. Вие погрознеете. Той направил ли ви е някое зло? Физическо зло ви е направил, но вие може да се измиете. Но вътрешно нашарване може да стане, а именно в света на вашите мисли и чувства. Ако погрознее лицето на вашата ми-

съл. Как трябва да поправите тази грозота? За лицето на физическото поле водата ще помогне. Ако е грозна мисълта ви, ще приемете повече светлина да махне грозотата. Дишането е един процес, за да възстановите чрез правилното хубаво дишане процеса на светлината. А пък пиенето на вода е необходимо, за да пазим количеството топлина в нас. Ако правилно дишате, ще регулирате светлината във вас. Ако правилно пиете вода, ще регулирате топлината във вас. Животните неправилно дишат, неправилно регулират топлината.

При един съзнателен живот да ви е приятно, че дишате. За пример, ако дишате и усещате, че приемате топлина, и като пиете най-чистата вода, усещате тази топлина на живота, която иде, вие ще имате едно най-отлично състояние, което с милиони не може да се купи. Това може да го опитате някой път. Когато сте гладували 2 – 3 дни, пийте най-хубавата вода на глътки и ще видите какво разположение ще имате. Най-хубавото разположение. Само човек може да жадува десет дни, за да оцени водата. Аз говоря за водата, която е свързана с разумния свят. Има една вода, която е свързана с обикновения материал, която вода никак не ползува. Във водата има вода и в живота има живот. Питам: Де седи силата на малкото семенце? Силата на това семенце седи в една микроскопическа частица. Тази микроскопическа частица, която, като почне да гние семенцето, ще организира силата на семката.

Та казвам: Онзи живот, който ще приемете, той ще ви организира, като влезе във вас. Вие няма да му давате директиви. Не се мъчете да бъдете добри. Невъзможно да бъдете добри по този начин. Досега всички сте се мъ-

чили да бъдете добри. И кой от вас е станал добър? Някои хора, вместо да станат добри, стават по-лоши. Ти си богат средна ръка. Искаш да станеш богаташ с 200 милиона. Като станеш такъв, ще бъдеш ли добър и справедлив човек? Не. Че ти хиляди хора ще лишиш от насъщния хляб, за да станеш богат. За твоето богатство ти си станал причина хиляди хора да страдат. Околните ще те хвалят, но хиляди други хора ще бъдат нещастни заради тебе. Има едно богатство в света, но трябва да знаеш начина, по който се добива това богатство. Когато един добър човек бие и когато един лош човек бие, каква ще е разликата? Има една разлика. Олге, каква е разликата? (Когато бие един добър човек, другият става светия, а когато бие един лош човек, другият се разваля.) Някой път и доброто те наказва. Някой път злото те наказва вътре. Някой път направиш някоя погрешка и се разкайваш. Някой път направиш добро и се радваш. Всеки един от вас е една държава. Всеки един от вас може да има няколко престъпни мисли и желания. Те са граждани на твоята държава. Една твоя мисъл, едно твое желание е гражданин на твоята държава. Ти мислиш, че една твоя престъпна мисъл няма нищо общо с тебе. Че тя е гражданин. Ще хванете тоя гражданин и ще го повикате, ще му проповядвате малко. Така човек може да се поправи.

За следващия път направете едно резюме от онова, което сте разбрали досега. Едно резюме от 20 реда, може от 30 реда, но не повече от 100 реда.

Искате ли да пеем сега? Има една музика, която носи светлина, топлина и нея трябва да проучвате. (Учителя извади цигулката и свири соло.) Ако вие пеете с

цели ноти, каква музика ще бъде? Представете си, че имате седем цели плодове и от всеки плод вземете по едно малко парченце. Музикално вие искате да кажете: „Малко искам да ви дам.“ Как ще изпеете тези думи? Представете си, че има една премия от десет хиляди лева, която ще се даде на онзи, който изпее най-хубаво думите: „Малко искам да ви дам.“ Я, Олге, се опитай. Или да изменим думите в следното: „Искам да ви дам, но не зная как.“ (Учителя изпя тези думи няколко пъти.) Давай без страх! Учителя и ние изпахме тези думи.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината. В Истината е скрит животът.

14 лекция от Учителя,
държана на 18 януари 1935 г., София, Изгрев.

ЗАКОН ЗА ОСВОБОЖДЕНИЕ

„Отче наш“

Пишете върху темата: „Качествата на силния и слабия човек“.

Вие сте учили за топлината. Можете ли да ме осветлите научно, какво нещо е топлината. По какво се отличава топлината. Учените хора какво качество ѝ придают. Физиката има думата.

Как ще определите вие това, което се нарича щастие в света. То се счита като идеал, към който се стреми светът. На какво се основава щастиято. Някой човек е щастлив, всичко му върви. А пък на някой не му върви. Вие казвате, че този човек е щастлив, а пък онзи е нещастен. По какво се отличават? Отличават се по това, че единият има частицата „не“, а пък другият няма тази частица. Този, който има тази частица, е нещастен, а който я няма, е щастлив. Например някой казва: „Имаш ли да ми дадеш 1000 лева?“ Ти казваш: „Да.“ Но след като кажеш, че имаш да дадеш 1000 лева, какво чувство ще изпиташ? Чувство на щастие или на нещастие. Казват ти: „Ти си длъжен.“ Какво чувство изпитваш? В някои случаи можеш да кажеш „не“. А в някои случаи можеш да кажеш „да“. Щастливият човек знае кога какво да каже. Питащ щастливия човек: „Имаш ли да даваш?“ Той казва: „Не.“ Щастливият човек никога не признава, че има да дава някому. Ако дава, той казва: „Ако давам, аз давам от добрата си воля.“ Щастливият човек всякога никому

нищо не дава. Няма кому какво да дава. Щом имаш да даваш и щом даваш по задължение, ти не можеш да бъдеш щастлив. Вземете знанието, има знание за топлината. Какво нещо според вас е топлината? Тя съществува в природата. Простите и учените хора я знаят. Оперират с нея. Простите хора казват: „Топло е. Когато е топло, аз съм разположен, а когато не е топло, свивам се.“ Това е външната страна на топлината. Ако вие разбирате законите на светлината и топлината, много ваши неприятности ще отмахнете.

Представете си, че имате числото 1. Какво е числото 1? Ние сега разбираме, че числото 1 е цяло число. Не, не е цяло число. Може да кажеш: „Един вид светлина, друг вид светлина.“ Казваш „една светлина“, но не е това цялата светлина. Казваш „единица“, но тази единица по какво се отличава? Представете си, че имате една топка, да кажем, че тази топка е златна, нали така? По какво ще оцените една топка, как ще определите нейните качества? Трябва да определите колко е тежка. Някой път вие казвате за някого: „Неговата дума е тежка.“ Вие казвате така за някой човек, когато той мисли добре и постъпва добре.

Нешастието в света произтича от пресищането. Щастливите хора са непреситените хора, а пък нещастните хора са преситени. Разбраните неща в света носят благо на хората. А пък от неразбраните неща произтичат нещастията. Ако някой човек е нещастен, той ще има нещо неразбрано в живота. Най-първо не разбира своите сили и своя ум, своето сърце и своите стремежи. Не разбира условията, при които живее. Не разбира как да постъпи с хората и на това отдава причината, че условията

са лоши. Вие казвате, че животът е лош. Значи не разбирате живота. Да го кажем обратно. За да направите работите, трябва да ги разбирате, но за да се разберат нещата, все таки трябва да има една мярка. Коя е сега мярката, с която трябва да се разбират? Дали нашите разбирания са прави или не са. Аз считам, че нормална топлина има онзи човек, който никога не се чупи, а се огъва. Щом се чупи, топлината му според мене не е нормална. Аз считам, че нормална светлина има онзи, който никога не се спъва в живота си. Всеки човек, който се спъва, всякога има нещо анормално в живота си. На онзи, който се спъва, му липсва светлина, а пък на онзи, който се чупи, му липсва топлина. Но това определение е в противоречие с вашите разбирания. Онзи, с когото не може да живееш, ти казваш, че е лош. Един богат човек не иска да те види, защото е лош. А пък той живее добре с другите. Къде седи тайната? Вие казвате: Този човек е лош. Вие не го разбирате. Всички хора, които не разбирате, са лоши за вас. А пък всички хора, които разбирате, са добри за вас. Разбраното нещо е добро, а пък неразбраното, е лошо. Вие някой път казвате: „Хората разбраха.“ Вие отивате при бакалина, искате той да ви кредитира. Как наричате, когато искате да ви дава на вересия? Каква дума употребявате? На кредит да ви дава? Защо искате бакалинът да ви кредитира? Кой бакалин ще има по-добро мнение за вас : който ви кредитира, или на когото плащате? Отивате да вземете нещо и почтено плащате – всякога бакалинът ще има за вас по-добро мнение. Когато вземате на кредит или плащате „аржан контé“? Сега каква е основата тук? Защо тогава ще вземеш на кредит? Щом имаш пари, не вземаш на

кредит. Когато нямаш пари, не вземай на кредит. Ти нямаш пари, а отиваш да вземаш на кредит дрехи, обуца, шапка, минават се месец, два, три, четири, пет, ти не минаваш вече по улицата, дето си взел кредит. Заобикаляш наоколо към други улици. Някой ти казва: „Да минем по тази улица.“ Ти казваш: „Не, тази улица не ми е приятна.“ И заобикаляш по друга улица. Направиш заем от някого и после казваш: „По тази улица не ми е приятно да минавам.“ И после направиш три, четири заема. Тези улици стават неприятни за тебе. Ти казваш: „Без кредит не може.“ В цялата наша сегашна култура все се кредитират, но работите не вървят с кредит. Работата върви донякъде. Но има едно нещо, което куца, когато е с кредит. Разбира се, аз разглеждам нещата от гледището на природата. Природата не обича да вземаш на кредит. На кредит можеш да вземеш, но тя не гледа с добро око, щом вземаш на кредит. Природата дава даром, понеже е богата. Тя казва: „Какво искаш?“ И ти дава. Да вземеш на кредит от нея, то е изключено. Тя може да ти даде даром, но да изкопчиш от нея нещо на кредит, то е много трудна работа. И често хората загазват, когато природата ги кредитира. Тази погрешка правят лекарите. Като заболее един човек, те го карат да го кредитира природата. Понеже природата сама по себе си е много учтива и добра, лекарите казват на болния: „Слушай, ти по добър начин от природата не можеш да вземеш. Ще тропнеш, ще кажеш малко рязко, тя тогава ще ти даде.“ Лекарите ще ти дадат един горчив хап и, като го ядеш, природата ще усети, че има нещо горчиво в тебе. Щом усети, че ти си направил това, тя те хване и писнат лекарите. На какво основание ще ви кредитира. Двама

души от Христовите ученици дойдоха при Исуса с майка си. Майка им, като дойде при Исуса, Му каза да кредитира двамата ѝ синове. Единият да седне отляво на него, а другият отдясно, когато Той дойде в царството Си. Христос зададе въпроса: Могат ли твоите синове да направят това и това? – „Могат.“ Христос каза: „Всичко могат да направят те. Но единият да седне отляво, а другият отдясно, не мога да направя. То е за онези, които заслужават това.“ Сега думата „заслуга“ на какво се дължи. Заслужил значи, че известна работа ти е била поверена и ти си я направил добре. За пример вие имате известни окултни познания. Някой казва: Този човек това и онова може да направи. Всичко може да направи, но не може да го направи, както трябва. По какво се отличава един обикновен човек от един човек, който е запознат с окултната наука? Окултният ученик хваща змията за шията, а който не е, я хваща за опашката. Тогава змията се обръща и го ухапва, а окултният ученик я хваща за шията. Ти не може да убедиш онзи, че не може да я хване за опашката, защото ще го ухапе някъде.

Един човек, който не може да се справи със своите мъчнотии, той не е окултен ученик. Първата стъпка на един окултен ученик е тази. Същото може да се каже и за добрия човек. Един човек, който не може да се справи с мъчнотиите в живота, той не е добър човек. Един човек, който не може да се справи с любовта, той според мен, не е добър човек. Кой е добър? Който знае как да се справи. Един човек, който не може да се справи със своята разумност, не е добър човек.

Каква беше сега другата основна мисъл? Окултният ученик, който не може да се справи със своите мъчно-

тии, не е окултен ученик. Защо ви е окултизъм, когато не можете да решите една задача? Ако ви кажа да разделите числото десет на три, как ще го разделите? Може да се раздели без остатък, но трябва да знаете как. Сега математически да се дели е трудна работа, един дълъг процес. Ще ви приведа един пример. Един мъдрец попаднал в едно царство. Завели го при царя, при държавния глава, който управлявал това царство. Царят казал: „Вие от де сте попаднали?“ Мъдрецът казал: „Защо вашето царство пропада?“ – „Защото бяхме много добри.“ Мъдрецът разправил на царя следното. Като орал нивата си, намерил вътре богатство – един котел със злато. Отива той при бившия стопанин на нивата и казва: „Аз купих нивата от тебе, а не купих златото. Да дойдеш да си вземеш златото, да не ми пречи.“ Другият казал: „Не, аз ти продадох нивата и всичко, което е в нея. Вземи си златото, не ми трябва златото.“ И спорят сега – единият не иска да вземе златото, и другият не иска. И двамата са добри. Вие сега как бихте разрешили този въпрос? Най-после купувачът казва: „Ако не дойдеш да си вземеш златото, аз ще те дам под съд.“ И го дава под съд. Златото му създава голяма мъчнотия, не може да работи, докато то стои там.

Отиват при съдията да се съдят. Съдията мислил, мислил, вижда че и двамата са прави. Продавачът казва: „Аз му продадох нивата и всичко, което е в нея.“ А пък другият казва: „Аз му дадох пари само за нивата, това злато е негово.“ Продавачът разбира, че продава всичко, което е в нивата.

Царят попитал: „Съдията как реши въпроса.“ – Съдията попитал първия, който продал нивата: „На колко

години си?“ – „На 45.“ Пита другия: „Ти на колко години си?“ – „На 40.“ – „Женен ли си?“ – „Женен.“ – „Жива ли е жена ти?“ – „Жива.“ Пита първия: „Жена ти родила ли е нещо?“ – „Родила е момче, на 20 години е.“ Пита втория: „Жена ти родила ли е нещо?“ – „Родила е момиче, на 19 години е.“

45 – ж – 20

40 – ж – 19

39

Парите дават на сина и на дъщерята, те да се оправят с тях.

Сега в този пример, който ви дадох, каква е целта? Дадено е за известно насърчение, че тези хора са много добри. Често в живота има такива противоречия, които не знаем как да ги разрешим. В дадения случай ти не знаеш как да постъпиш. Допуснете, че в дадения случай вие имате да вземате от някого 100 или 200 лева. Имаш да вземаш, но не знаеш как да постъпиш, по добър или по лош начин да ги вземеш. Николай, я кажи кой начин е най-добрият. (Добрият начин не всякога е най-подходящият.) Представи си, че имаш да вземаш от тоя човек, но това е изкопаното богатство в нивата. Представи си, че имаш да даваш. Това е продадената нива. Умният човек трябва да даде някому нещо или да го държи отговорен, че има да взема нещо от него.

Всеки човек, който дава на кредит, умен ли е? И всеки човек, който взема на кредит, умен ли е? Имате и другото положение. Дава без кредит и взема без кредит. Сега кое положение е по-добро: на кредит или без кредит. (Без кредит.) Аз не говоря за външните отношения, които сега съществуват между хората. Не, аз говоря за нещо

по-дълбоко. Кредитирането в света произтича от някои причини, които съществуват в природата. Но дали тези причини са правдоподобни или не. Това е въпрос. Някои хора казват, че ние сме заставени от държавата да воюваме. Или някой е заставен да напусне дома си. Щом човек е заставен насила, това е един произвол. Когато казваш: „Аз съм заставена да го направя, това е произвол.“

Казваш: „Пет минути не можеш ли да задържиш въздуха.“ Ако един обикновен човек задържи въздуха си една минута, ще му се завие главата. Един обикновен адепт, който е запознат с окултните науки, може 20 минути да задържи въздуха си, да запази съзнанието си. След двайсет минути ще трябва пак да отпусне. Има някои адепти, които могат цял един ден да задържат дъха си, други за един месец, а други има за една година, някои за 10 години, други за 15, други за 120 години. За 120 години той прави една вдишка и една издишка. Това са непонятни работи. В 120 години едно поемане на въздуха и една издишка. Но нека вземем най-малкото – 1 минута, или 20 минути. Който може да задържи 1 минута дъха си, при 20 минути какво ще стане с него? Ще изгуби съзнанието си. Коя е причината? Той не е свикнал. Той не разбира законите на природата. Онези хора, които много се безпокоят, те бързо дишат. Казват за тях: „Как се запъхтял.“ А пък онзи, който е спокоен, диша бавно. Щом се успокоиш, дишаш медлено. Бързото дишане показва, че има нещо анормално в тебе. Ти трябва да се успокоиш. Човек трябва да внесе известно успокоение в себе си. Някой казва на друг: „Измени мисълта си.“ Онзи казва: „Не мога да я изменя.“ В какво седи причината, че не можеш да измениш мисълта си?

То е едно самозаблуждение, че не може да измениш мисълта си? Минава някое дете и фиксира на дървото узрелите ябълки. Казват му да не гледа ябълката. – „Докато са ябълките, не мога да не гледам тази работа. Нямам ли право да гледам?“ Има право да гледа. Но след като гледа детето, у него се зароди желание да вземе една ябълка. Ще вземе камък, ще хвърли веднъж, дважд и някой път падне ябълка. Значи на това дете, което има желание към ябълките, не може да му кажеш, че, като минава покрай ябълката, не трябва да гледа. Като му кажеш да не гледа, то, като минава, все ще се обърне. Ако няма нито една ябълка на дървото, няма да гледа.

Имаш да вземаш хиляда лева. Казват ти: „Прости му.“ Ти казваш: „Не мога, понеже ми трябва.“ И правиш в дадения случай. Докато мислиш, че ти трябва, ти доброволно не можеш да направиш това. Всяко нещо, което доброволно не може да се направи, е произвол. Ние страдаме от това. Казват ти: „Прости му.“ То е произвол, понеже не е доброволно. Не ти е приятно да простиш. След като простиш 1000 лева, ти ги помниш с години и казваш: „Аз го кредитирах и най-после му простих.“

Има един анекдот за един български чорбаджия. В турско време било, във Варненско. Срещнал един беден българин и му купил един бял дроб с булото на агнето. Онзи, който взел джегера, как да го кръстим? (Иван.) Хайде да му турим името Станчо. А чорбаджията ще го кръстим дядо Стоян, понеже стои, а Станчо, понеже става. Станчо върви из улицата, а Стоян го води. Който ги срещне, пита чорбаджията: „Къде?“ Чорбаджията отговаря: „Рекох да направя добро на този Станчо. Купих този джегер за децата му, да ядат, да живеят.“ И друг го пита по улицата и той

все така отговаря. Най-после Станчо излиза от търпение, хвърлил му джегера и се свършил въпросът. Най-първо дядо Стоян няма право да прави добро, да купува джегер на едно агънце и да го даде на Станчо. Нито пък Станчо има право да вземе този джегер, понеже произволно са взели този джегер. Стоян казва, че е направил едно добро. И ние сега почваме едно добро, което е произволно от единия край до другия. Някой заклал едно агне и после виждаме лошите последствия. Нещата в света не са направени разумно. Неразумни са тези неща, които не са обмислени. Ние можем да кажем: „Той няма ли право да заколи едно агне.“ Той има право да заколи едно агне, както има право да извади кесията си, да бръкне в нея и да даде една монета. Изваждаш кесията си, отваряш я. Имаме ли право да бръкнем и да извадим нещо от кесията си? Само една монета? (Имаме.) Но от чуждата кесия? (Нямаме право.) Ти като заколиш едно агне, трябва да знаеш твоето ли е или не. Ти не трябва да купиш едно агне и да го заколиш. Това не трябва да бъде твоето право. Или другояче казано, имаш право да продадеш едно агне, което сам си направил. Някой направил гърнета и ги продава. Чуждите гърнета продават ли се? Най-първо ти, като продадеш чуждите гърнета, ще отговаряш за тях. Ти не си ги пекъл и не знаеш тяхната стойност, дали са здрави или не. Утре онзи, който ги е купил, ще каже: „Не са хубави тези гърнета.“ Оттам е безпорядъкът, който съществува. Известни идеи, които днес в съвременната епоха така силно възприемаме, не са изпечени, не са изпитани. Известни максими не са изпитани. Купиш едно гърне и после трябва да купиш друго. Искам да ви наведе на тази мисъл. Вие имате известни

схващания за живота, искате да живеете, да се наредите според сегашните ваши разбирания. Вие сте на кривата посока. Най-първо вие не сте авторитет. Вие имате известни разбирания, искате нещата да се случат така, както вие искате. Отивате при един човек да ви кредитира или да има относително доверие във вас. То е негова работа. Защо ще искате сега доверие? Вие ще кажете: „Без доверие в света не може.“ Ти казваш: „Аз имам известно убеждение, дай ми хиляда лева назаем.“ Аз искам полица. Ти казваш: „Доверие нямаш ли в мене?“ Ако аз искам полица, доверие нямам. Онзи, ако не иска да вземе полица, какви са неговите съображения? Ако аз искам да ми дадат полица, значи аз се осигурявам. Аз нямам доверие в него, нали така? А пък той, щом не иска да ми даде, няма доверие в мене. Тогава де седи погрешката. Как може да се построи един свят, дето хората нямат доверие един в друг. Който взема пари, няма доверие. И който дава пари, и той няма доверие. Според окултната наука в човешкия ум има известни черти, които показват, дали човек е честен. Най-първо челото е тази крива линия и после носът и брадата. Челото, носът и брадата ще определят качествата на неговата честност. Много пъти челото кредитира, а носът не. Някои носове има, които не са честни. Има бради честни и бради нечестни, има чело честно и чело нечестно. Как ще познаеш къде са тези черти на носа? Как ще ги поставиш? Тези черти са външни, но те съществуват в духовния живот, в човешката мисъл, в човешките чувства и в човешките сили, в това, което прави човек в дадения случай. От това зависи неговата честност. Честността на човека още не показва, че е морален човек. Честността е преходно

състояние към моралния живот. Някой е честен. Дадеш му 100 лева, честен е. Дадеш му 1000 лева, честен е. Дадеш му 10 000 лева, честен е, но като дадеш от 100 000 нагоре, като дойдеш до 150 000 лева, тези линии се пречупват. Тези линии до 100 000 лева издържат тежестта. При 150 000 лева тези линии се огъват от тежестта, става едно огъване и честността не функционира. Или една кола е натоварена и върви по пътя. Счупва се. Натоварена е повече, отколкото трябва, но не може да функционира. Целият сегашен свят, ние сме натоварени с известни идеи. Това е един объркан свят, понятията са такива, объркани. Един мисли за доброто едно, мисли за честността, за живота, за щастието, мисли как да нареди живота. Един за друг вие сте чужди, понеже не се разбирате. Понеже всеки гледа на живота от свое становище. Най-първо вие не може да имате нормални отношения към света, към хората, ако нямате отношение към природата. Това е първото нещо. Всякога трябва да имаш нормални отношения към природата. Това трябва да го съзнаваш. Ако нямаш нормални отношения към природата, ти не можеш да имаш нормални отношения и към хората. Те ще бъдат за тебе нещо неразбрано. Нормалният живот в света зависи от едно, от това което в света се нарича така: „Даром сте взели, даром давайте.“ Ако ти не разбираш закона на даряването, ти не може да имаш нормални отношения. Само при закона на даряването, навсякъде като вървиш и даваш от себе си, ти живееш един нормален живот. Щом престанеш да даваш, ти не си в един нормален живот. Този закон съществува в природата. След като сърцето ти нормално бие, пулсира, ти си в нормално състояние. Щом сърцето ти бие

неравномерно, ти си в едно аномално състояние. Щом почваш да се обезверяваш, ти си в аномално състояние. Казвам: Нормално състояние е, когато човек това, което даром е взел, даром го дава. Както един извор, от който изтича излишната вода и в който се втича вода. Човек трябва да бъде един струящ извор. Та ще си правите диагноза. Не да ви туря сега тези помпи, това е насилие. Аз съм против кладенците, против помпите в живота. Аз съм за водите, които текат, а не да отидеш да въртиш колелото и да изваждаш с помпа. Но да отидеш при извора който тече, да отидеш при него със своето бакраче и изворът свободно да ти дава. Можеш да кажеш: „В старо време как са живели?“ И в старо време, и днес хората живеят един изкуствен живот. Някой може да ме пита: „Ти женен ли си?“ – „Женен съм два пъти. И двете жени умряха.“ „Деца имаш ли?“ – „Четири.“ „Къде са те?“ – „Умряха и те.“ „Ами мислиш ли да се жениш и колко пъти?“ – „Колкото жени намеря.“ Един мъж за колко жени може да се ожени? – Ако живее 120 години и ако всяка година си позволява по една женитба и по една жена за 120 години? Ти ще кажеш: „Какъв морал може да има в това? – Всяка година по една жена!“ Да кажем, че вие сте се прераждали сто пъти и във всяко прераждане сте имали по една жена. Значи сто жени сте имали. И от всяка жена сте имали по 4 деца, вие сте имали 400 деца. Прав ли съм? Това е външният свят. Но тоя външен свят е израз на вътрешния живот. Вътрешният живот се проектира навън. У нас има неща неуредени в живота. Стяга те нещо вътре, плашиш се за твоето бъдеще. Какво се плашиш за своето бъдеще. Защо има да се плашиш от бъдещето? Казваш: „Защо ще го тегля аз?“ Не се безпокой

за бъдещето си. Вие, щом мислите за вашето бъдеще, гледайте дали тече водата или искате да вадите водата с някаква дръжка. Ако вашата вода тече като извор, не се плашете от него. Работите ви са уредени. А пък ако за вашето бъдеще искате да вадите вода, това е сериозно. Питам: Вашето бъдеще дали прилича на вземане водата от извора или трябва да вадиш водата? В последния случай работата ви е сериозна, тогава ще се намерите в трудно положение да извадите това, което искате.

Казвам: Няма какво да се плашите за вашето бъдеще. Ако е извор, това е нормално за вас, няма какво да се безпокоите. Какво ви носи бъдещето? – Носи ви живот и щастие. Казвате: „Хората остаряват и умират.“ Това е вашето минало. Да кажем, че имам да давам. Дойдат онези кредитори и ни изпъдят от къщата. И я вземат. Това е моето минало. Казват: „Той е нечестен човек. Това и това му се случи.“ – Случило му се е много добре.

Иване, я ми разреши един въпрос. Ако ти дадат един малък нож, с който е убит един човек, ти би ли си рязал хляба с него? (Никога!) Един нож ти дадат, с който е прободен някой човек. Значи една мисъл, с която някой е пробол някого, никому не е допринесла добро. Не я дръж в ума си. Да допуснем, че вие имате желание да бъдете учени хора. Какво е качеството на учения човек. Има учени хора, чието знание е построено така, че те са кладенец, трябва да се тегли, а пък има учени хора, които са извори. Един човек не иска да бъде слаб, но иска да бъде силен. Силата е необходима, за да се справи с мъчнотиите в живота. Мъчнотиите в живота произтичат от съвсем други съображения. Силата някой път се

справя с мъчнотиите в живота, но ни най-малко предназначението на силата не е да се справя с мъчнотиите в живота. Силата в живота трябва да служи на живота. Силата, която ние имаме, трябва да служи на живота. Тя е най-добрият слуга. Да служи тя на живота. Следователно трябва да имаме сила, за да служим на живота. Учен човек е онзи, който служи на живота. Учен човек е онзи, който служи на възвишеното, на доброто – да знаеш как да постъпиш в даден случай. Да ви наведе сега едно правило. То е сега теоретически. Теоретически разговори могат да се водят по това. Едно правило, което трябва да имате и от което можете да извадите друго правило. Едно правило ви давам, от което можете да извадите друго правило. Представете си, че имате двама млади хора, и двамата заболели, в една стая са. Казвам на едното от тях: Ти тук по един час ще си почиваш на слънце, на прозореца ще си туриш гърба и ще си почиваш. Единият от тях се пече на слънце, на прозореца ще си тури гърба и ще се пече. Единият от тях се пече, а пък другият седи на кревата. Онзи, който се пече, постепенно оздравява, а пък онзи, който не се пече, боледува. Какво правило може да извадите от това? Значи болният трябва да възприема нещо. Болестта е, че липсва нещо на човека. По единствената причина, че му липсва нещо, идва болестта. Щом даде на организма това, което му липсва, човек става здрав. Как няма да се зароди във вас едно болезнено състояние! Вие седите и сте млад. Гледам някои сте млади, а някои сте на 50 – 60. Казваш: Съвсем я закъсах, работа няма, това няма, онова няма. Гледаш си общата и казваш: „Съдраха се общата. Днес съм гладувал.“ Плашите се. Турите си една мисъл. На 20

години сте. Сатурн е дошъл във вас и от страх почва да се сковава сърцето ви. Мислите какво ще се прави. Питам: След като се страхувате, какво ще правите? Страхът има смисъл само, когато можеш да бягаш. Няма по-опасно нещо, щом не можеш да бягаш. При страха можеш да бягаш. Няма по-страшно нещо. Иде една мечка, ти си се вцепенил, трепериш, по-ужасно от това няма. Питам сега: При такива вътрешни сътресения какви ли не страхотни мисли идат. Не можеш да бягаш. Кога страхът е нормален? – Когато можеш да бягаш. Ако не можеш да бягаш, ще се научиш да бягаш. Ще вземеш специална лекция за бягане. Ако не можеш да бягаш, значи спирачките са силно турени. Природата е предвидила тези работи. Когато човек се уплаши, тогава природата вдига всички спирачки. И хукваш с каквато бързина искаш.

Светлината бяга ли, или се движи? По какво се отличават хората, които бягат и които се движат бързо. По какво се отличава онзи, който от страх бяга, и онзи, който го гони? Страхливият има по-големи крачки от онзи, който го гони, и не може да го стигне. Кой от двамата е по-голям герой. При бягането страхливият е герой. (Щом не може да го стигне, онзи, страхливият е герой.) Сега на мен са ми давали разни възражения. Чудя се на възраженията. Казват ми: „Не си ли бил при лоши условия?“ Допущам, че не съм живял в тях. Казвам: Какво нещо са лошите условия? Представи си, че имаш добър баща, добра майка и една отлична обстановка. Един бръмбар влезе в ума ти, че баща ти и майка ти могат да умрат. Ти казваш: Аз сам какво ще правя? Това е вече едно смущение. Казваш: „Възможно е баща ми да не ми остави нищо. Възможно е майка ми да не ми

остави нищо.“ И разни мисли влизат в ума ти – че баща ти може да умре. Казваш: Знам, че бащата и майката на този и онзи умряха. Еди-кои си обеднях. Тези разсъждения са прави, но аз поставям въпроса малко по-другояче. Ако онова начало, от което всеки е излязъл, е баща на човека и ако онова начало, в което той живее, е неговата майка, която е създала всичко, тогава какво има да се безпокои човек, който е излязъл от тези две начала? Де е поводът сега да се безпокоиш? Защото, ако първото начало, от което ти си излязъл, умре, тогава твоята работа е свършена, и ако второто начало, в което ти живееш, и то умре, то всичко е свършено. Смъртта в света не е един закон. То е едно изключително условие, при което хората живеят. Вие вземате изключителните условия за правило. Че умира някой, то е изключително условие. Че обеднява някой, то е изключително условие. Че заболява някой, то е изключително условие. Вие оставете изключителните условия, не се безпокойте. Най-първо си задайте въпроса защо се безпокойте. Старият се безпокои, че е остарял, а младият се безпокои, че ще остарее. Старият се безпокои, че е остарял, станал е на 80 – 90 години. Питам: Защо трябваше да се безпокои старият, че е остарял? Николай, защо трябва да се безпокои? (Защото изгубва всички сили за борба в живота.) Срещал съм хора на 85 – 90 години и казва той: „Съжалявам, че едно време не постъпих, както трябва, трябваше да постъпя малко по-другояче.“ Едни съжаляват, че не са постъпили, както трябва, а пък други съжаляват, че са постъпили, както трябва. Единият казва: „На 85 години съм, много помагах на домашните си и много съжалявам, че направих това.“ А пък друг съжалява, че

не е помагал на домашните си. Кой е на правата страна? Който е помагал, или който не е помагал? Единият помагал и съжaliaва, че е помагал. А пък другият не е помагал и съжaliaва, че не е помагал? (На правата страна е онзи, който е помагал.) Защо съжaliaва, че е помагал? Онзи е помагал и давал и никой не му върнал това, което е дал и съжaliaва, че е помагал. А пък онзи съжaliaва, че не е давал. Защото ако беше давал, щеше да забогатее. И казва: „Аз станах сега сиромас.“ Кой е на правата страна от двамата? Единият дава и нищо не е взел, а пък другият казва: „Ако бях давал!“ Че и той можеше да даде и да не вземе. В дадения случай какво е трябвало да прави? Кой има повече опитност. Който е давал, или който не е давал? (Който е давал.)

Окултните ученици не трябва да държат сметка за бъдещето. Желязото, колкото и да се безпокои, то пак ще ръждяса. Освен ако дойде някой много учен човек и направи желязото да не ръждясва. То е друг въпрос. А пък на златото казвам: Няма да се безпокоиш, каквито и да са условията ти няма да раждясаш. Вие някой път правите криви заключения. Вие мислите, че когато страдате, сте на крив път, а пък когато сте щастливи, сте на прав път. Страданията не показват, че сте на крив път. Щастието не показва, че сте на прав път. Най-първо вие сте пратени на земята да извършите една работа, която не знаете. Всеки от вас е изпратен да извърши една работа. За какво е изпратено ралото? – Да оре. За какво е изпратена мотиката? – Да копае. За какво е изпратен ножът? – Да реже. За какво е изпратено перото? – Да пише. За какво е създадена ръката? – Да работи. За какво е създаден кракът? – Да ходи. За какво е създаден ези-

кът? – Да говори. За какво е създадено ухото? – Да слуша. За какво е създадено окото? – Да гледа. За какво е създаден носът? – За да възприема миризмите. Всяко нещо си иска своето предназначение. И бъдещето на носа зависи от функциите, които изпълнява. Ако този нос възприема миризмите, както трябва, той е в нормално състояние. Ако ухото възприема звука, както трябва, то е намясто. Ако окото възприема светлината, както трябва, то е намясто. Казвам: Онова, което трябва да коригирате в себе си, кое е? Някои от вашите възгледи за живота не са прави. Вие ще кажете така: „Много съм страдал.“ Страданието, това е труд, работил си. За какво може да страда човек? Три неща има, за които човек може да страда: на физическото поле – че не е имал достатъчно работа да работи, да яде и да пие; в духовния свят – че не е имало кой да го обича; в умствения свят – че е нямало кой да мисли за него. За три работи страда човек. Вие страдате, че няма кой да мисли за вас. Вие страдате, че няма кой да ви обича. Вие страдате, че няма кой да ви даде да ядете. Страдаш, че няма кой да ти даде да ядеш. Страдаш, че няма кой да те обича. И страдаш, че няма кой да те буди.

Сега пратени ли сте в света, него да реформирате или себе си. Света ли да уредите или себе си да уредите? Разбира се, себе си. Първата държава е това. И ако вие се вслушате в себе си, трябва да знаете, че природата е вложила едно чувство във вас, което предсказва какво ще бъде вашето щастие и, ако го слушате, вие няма да грешите. Това чувство ще ви покаже, както когато природата показва, че времето ще се развали. И тази развала ни най-малко не е зло. Че ако времето не се разва-

ляше, щеше ли да бъде добре за хората. Големият живот седи в развалянето и оправянето на времето. Кога времето се разваля? И кога то е в нормално състояние. Ако не се разваля, трябва да те е страх. Ако не се разваля, всичко изсъхва. И ако не се поправи, всичко изгнива. Когато не се разваля, то има повече светлина и топлина, отколкото трябва. И всичко изсъхва. А пък ако не се поправи, нямаше да има топлина и всичко щеше да изгние от влагата. Нормално е, когато се развали и поправи. Нормално е, когато има промени, които стават. Скръбен си, развалило се е времето. Радостен си, поправило се е времето. В радостта и скръбта, в това е смисълът на живота. Ако ти искаше да живееш, без да се разваля и без да се поправя времето, такъв живот не съществува и тогава животът ти щеше да бъде само нещастие. Ако животът ти е само нещастен, то е аномално състояние. Ако животът ти е само щастлив, и то е аномално състояние. Нещастие, което не влече след себе си щастие, и щастие, което не влече след себе си нещастие, и двете са аномални. Когато щастието влече след себе си нещастие и когато нещастieto влече след себе си щастие, това са нормални състояния. В сегашното състояние, това е пътят. И само при една такава философия няма да се безпокоите. Другояче въпросът остава неразрешен. За пример някому от вас може да му хрумне на ума да стане певец. Обикновен певец може да станете, както една жаба, която пее. Но един певец да привлече вниманието на света, това са изключителни условия. Или ако вие станете голям философ, да привлечете вниманието на света, това са изключителни работи. Великите работи в света са изключителни работи. Защо искате да ставате

философ в света, че всички да ви признават? Защо имате тази амбиция? Коя е тайната? Интимната тайна. Вие искате да станете виден певец, че всички да ви признават. Интимната ви мисъл коя е? Представете си сега, че някой човек е толкова силен, че като бутне някого, ще се го търколи на земята. А пък друг, като идва, казва: „От десет метра разстояние като духна, и онзи ще се търколи на земята.“ А пък трети, като е на онзи край на земята, само като помисли, и работите стават. Кое е по-хубаво сега: като бутнеш, като духнеш или само като помислиш, да станат работите? Да помислиш и да станат, то е най-хубавият метод. Някой казва: „Помисли, че си здрав.“ Онзи казва: „Не мога.“ Казва му тогава: „Духни.“ Аз идвам по обратен път и пак казва: „Не мога.“ Тогава казва: „Бутни го.“ И пак казва: „Не мога.“ Щом казваш, че не можеш да го бутнеш, тогава какво ще бъде разрешението на въпроса? Вие разсъждавате. Не се късат дебелия въжета. Казваш: „Не може да се оправи животът.“ Един адепт свързал един свой ученик само с един конец и му казал: „Този конец не можеш да го скъсаш.“ И ученикът седи така. Казва на другите: „Не може да се скъса.“ Друг казва: „Слушай, скъсай конца.“ Ученикът казва: „Не мога да го скъсам.“ Другият казва: „Или ще скъсаш конца, или от тебе нищо няма да стане.“ Той взема тоягата си, удря 4 – 5 пъти, скъсва конца и му казва: „Ти можеше да скъсаш конца, без да те ударя. Но аз ти нанесох четири удара, за да го скъсаш.“ Как се нарича едно число в математиката, което е пред другите? – Коефициент. Ако го повишите в четвърта степен, усилвате го. Така е, и когато някой човек ти каже нещо веднъж, два пъти, четири пъти. Следователно всички страдания в

света са онези тояги, с които ти казват: „Скъсай края!“ Идва страданието, идват четири страдания. Това е коефициентът, придобива се сила.

Вие ще направите резюме на това, което съм казал. Всеки ще направи резюме, на това, което съм казал. Идущия път ще проточим края, ще продължим идущия път. Направете едно малко резюме, докато скъсаме края. Още краищата не са скъсани. Така че въпросът не е разрешен. Един стар живот и един нов живот се различават. Старият живот си върви по старите пътища. Някой път ние мислим, че вървим по нов път. Трябва да се научиш да вървиш по нов път.

Вие погледнете някой човек и казвате: „Не ми хваща око.“ Вие много повърхностно го разглеждате. За да познаеш един човек, трябва да разгледаш устата му, брадата му, носа му. Това са три основни работи. После ще погледнеш в окоото му, ухото, скулите, гърлото, ръцете, краката, гърба, рамената, после лакътя, гърба. Погледни го зад тила, погледни му тялото. Всеки един човек има скрити неща. Всички хора са дегизирани. Ние никога не виждаме хората в тяхното естествено положение. За едни ти минаваш за груб, хладнокръвен, за други минаваш за умен и добър. Някой вижда нещо хубаво в тебе, а пък друг не вижда. Питам: Ако вие не разбирате законите на природата? Имате един плод, който едва е завързал от един месец, какъв ще бъде? Сега е стипчив, след няколко време ще бъде кисел, а по-нататък, когато узрее, ще го намериш вкусен. Нещата трябва да се разглеждат, когато са узрели, а не когато завързват и не са узрели. Тогава имаме незавършен процес. Та ние разглеждаме живота като един незавършен процес. Той за-

вършва, за да започне втори. На всички незавършени процеси резултатите са в завършените процеси. Ако се обезсърчите, то е незавършен процес. Ако скърбите, то е незавършен процес. След завършването на един процес, ще започне един нов процес.

Та ще направите резюме какво сте разбрали от тази лекция. От вашето резюме ще разбера какво може аз да разбера и после ще продължим. Тази лекция е, за да имате правила как да се справите с ежедневиия живот, с днешния живот, с днешните мисли, чувствувания и несрети. Защото, както сега вървите, вие ще остареете. Млад сте, а преждевременно сте остарял, грохнал сте. Някои от вас приличат на 85-годишни старци. Вие отсега натък трябва да живеете. Вашите страдания са – вие страдате на сън. Нито един от вас няма страдание. Вие всички сънувате, че страдате. Сега аз бих ви предал много примери. Събуждаш се от страх и сърцето ти тупа, тупа. Казваш: „Мечка ме гони, разбойници щяха да ме оберат. Едвам се спасих.“ И сърцето тупа, тупа. Това ти взема един час. Казваш: „Щяха да ме убият.“ И това, което опитвате в живота, и това е насън. Реално няма. Теория има. Това не са реални страдания. По какво се отличава едно реално страдание? Едно страдание, на което не може да узреят плодовете, е фиктивно. Когато едни хора страдат, други са щастливи. Такъв е законът. Едни работят, а пък други почиват. Тези, които ще почиват, после ще работят. Обмяна има. Промяна има. Природата е правила много опити с разни животни, правила е опити и с всички степени. Човек е най-последният модел. И на човека казвам: Ако не искаш тази форма, има по-долна форма. Някой човек не че страда, а застарява, като

мисли, че всичко знае. Видял съм и малки деца, които са стари. Човек да не мисли за много работи, за които не трябва да мисли. За пример той мисли, че е учен, че е красив, мисли какво ще кажат хората. Има много работи, за които не трябва да мисли. Да мислиш за съществени работи. Един болен не могъл да яде. Дадох му един лек. Да повика един човек, който е здрав, а не болен и може да яде добре. Четири пъти да го нахрани и той да го гледа. И той ще оздравее. И оздравява. Но болният, за да оздравее, не трябва да разсъждава. Трябва да се отвлече психологически вниманието на болния от едно състояние, което ражда болезненото състояние. Защо остаряват преждевременно? Влюбил се е преждевременно в старостта. А пък в който се влюбиш, на него приличаш. Не се влюбвай в старостта, а се влюбвай в младостта. Някой път има известни тъжни стари чувства в човека. Някой се чувства на 85 години, на 90, на 120 години. И като дойдат тези чувства в тебе, тогава остаряваш. Най-долният духовен свят е полуматериален. И те са нито в този свят, нито в онзи свят. Някои от тях ще ти дойдат на гости. Всеки ден може да ти дойде някой стар умрял човек и почва да си разправя хала. Дойде ти една мисъл и казваш: „Остарях.“ И веднага се махне тази мисъл, виждаш, че си млад. Вие, младите, сте стари подмладени. В миналото сте били стари. И в бъдеще ще става лесно подмладяването. Ще турите човека в магнетически сън и ще му внушите, че е млад. Стига да мисли за деветнадесет годишна възраст и за качествата на деветнадесетте години. Блажени, които вярват. Най-напред кръвта остарява. В старите хора има преобладаващо влияние на венозната кръв. Стават утайки, наслоявания.

Всички планети трябва да бъдат 12. След Сатурн откриха Уран, Нептун и Плутон. (Учителя се обърна към една сестра.) В тебе има несъответствие между лицето и пръстите. Каквото си намислила, не го правиш така, както го мислиш. Твоите пръсти трябва да станат най-малко с половин сантиметър по-дълги, за това ти трябва 10 години труд. А пък друг, гледам, има валчесто лице и дълги пръсти. Този човек иска да прави много работи, които не може. Той може да проточи лицето си с половин сантиметър, понеже пръстите му са дълги. Най-първо ще седнеш и ще си представиш, че всичките ти работи са уредени. Че ти си в сън, сънуващ, мислиш, че си в палат. Разхождаш се в градина. Живееш, заповядваш на слугите, качваш се на автомобил.

В звука има пречупване. (Оттук до края е разговор.)

Когато музиката влезе в по-гъста среда, идва тъга в музиката. Когато човек възкресява мъртвите, показва, че в него става пробуждане на съзнанието. Съзнанието взема по-широка област. В църковното пеене много тонове не са никак реални. Няма никаква реалност. В католическите църкви музиката не е реална. В религиозното пеене всички трябва да вземат участие, да пеят. А не едни да пеят, а други да са публика, защото е казано: „Хвалете ги.“ Всички трябва да хвалят. А пък едни мълчат като риби. С малките скърби се лекуват по-големите. А с големите скърби се лекуват по-малките. Една мишка била хваната и казала на един човек: „Освободи ме и аз ще мога да ти направя една услуга.“ – „Какво ще ми направиш?“ – казал човекът и я освободил. После разбойници хванали човека, вързали го и мишката пригризала въжетата. Някоя малка мисъл може да прилича

на малката мишка, която може да те освободи. Един ден пари ще дават за страданията, ще искате да ги купите, но няма да можете да ги купите. С години чака някой да му дойде ред да си купи щастие. А пък един ден ще дойде обратното – да чака за една малка скръб 2 – 3 години. Ще ви домилее страданието един ден. С радостите и страданията става нещо разнообразно. Някои страдания те избавят от някои големи нещастия. За пример някой те бутне и те събори в тъмнината. Нищо не ти казва. Ти паднеш, а по пътя по-нататък има разбойници. Ако беше вървял по-нататък, щеше да срещнеш разбойниците. Всеки ден иде комисия и пита какво искаш днес. Но ти не казваш нищо, комисията минава и ти оставащ без нищо. Един човек тръгнал в турско време за Цариград. Пашата му казал за 40 дни да дойде, иначе ще го убие. Той закъснял, забавил се тук-там и се помолил на Бога да му прати някое конче да се качи. Той вижда едно турско запитие с едно конче и си казва: „Благодаря, че Господ ме послуша.“ Запитието му казало: „Носи кончето на гърба си.“ И той казал: „Господи, ти не разбра моята молитва.“ Когато човек закъснее, не е господар на съдбата си и ще носи кончето.

Лотарийният билет с три деветорки има възможност да спечели. Когато човек е раздвоен, да не взема билет. Като нямаш никакво раздвоение, ще спечелиш, а като си раздвоен, няма да спечелиш.

„Отче наш“

15 лекция от Учителя,
държана на 8 февруари 1935 г., София, Изгрев.

ПЪРВОТО И ПОСЛЕДНОТО МЯСТО

„Добрата молитва“

Ще прочета няколко стиха от 16 глава на Матей, от 5 стих нататък.

Тези неща се отнасят само за тези, които искат да учат. Не е за обикновените хора. (Учителя прочете от посочената глава от 5 стих до 12 включително.) Всеки човек се спъва в себе си от своите садукееи и фарисеи. Човек, който разбира, разрешава добре въпроса, но който не разбира, нищо не разрешава.

Вие всички сте запознати с числата, нали? 1 – това е единица. Това число, единицата, може да представя една сянка. А може да представя и една реалност. Едното може да представя едно пясъчно зърно, което както и да го въртиш, от него нищо не може да направиш. А пък единицата може да представя една клечка, една възможност, с която вие при известни условия може да запалите огъня. А пък огънят ви е потребен. Значи в даден случай едното може да ви помогне, а в друг случай не може да ви помогне. Но това едно може да се измени. Да допуснем, че турям знака плюс с единицата и след това туряме друга единица и туряме едно равенство $1 + 1 = 2$. Като притурите на това число една единица, стават две. Но числото 2 в единия случай в известно отношение е изгубило от своите качества. Двете вече не е едно, а пък какво е сега? Само ще ви обясня малко. Яйцето, след като го турите под кокошката, това

яйце, след като излезе пилето, остава две. Черупката остава отвън, то е 1, а пилето 2. Преди да се е излюпило пилето, яйцето беше по-силно от пилето. А пък след като се е излюпило пилето, пилето е по-силно от яйцето. Това са сега ред разсъждения в живота, които трябва да ги приложите, за да разбирате същността. Вие казвате: „Говорете нещо реално.“ Някой може да говори нещо реално и, ако ти си сянка, а пък другият е реалност, то как ще говори реалността на сянката? Може ли сянката да говори на реалността? Светлината е за всички, но има нещо в светлината, което не е за всички. Животът е за всички, а любовта не е за всички. Да ви изясня малко това. Вие имате една свещ. Тази свещ не е за всички, всички не могат в дадения случай да имат тази свещ. Вие всички не може да имате свещта, но всички може да имате нейната топлина. Вие, десетте, в дадения случай, не може да имате в ръцете си тази свещ. Но от светлината всички може да се ползвате. Вие казвате: „Аз мога да имам тази свещ.“ Но щом можеш да имаш тази свещ, ще се роди спор между десетте души. Десет души една свещ искат да я делят. А пък ако разделите тази свещ, вие ще я развалите. Реалността не се дели, реалното не се дели. Делят се сенките. (Този, който е по-близо до свещта ще има повече светлина.) То е заблуждение – близо и далече. Че слепият може да е близо до свещта, а пък онзи, който гледа, може да е по-далеч. Тогава кой ще гледа по-далеч? Възражението аз ви го давам. Аз не искам да ви обера, но искам в дадения случай нещата да са поставени най-естествено. Някой казва: „Аз искам да бъда близо.“ Ти трябва да бъдеш реален, както и аз съм реален. Това е близост. Две реални същества са близо. А

когато едно същество е реално, а другото не е, те не могат да бъдат близо. Те са толкова далече, колкото небето от земята. Щом кажеш, че си далече от някого, ти си сянка. Щом кажеш, че си близо до него, то се подразбира, че си една реалност вече. Сега за двете. По какво се различават двете? Представете си, че един литър вода напълва шише, голямо един килограм. Но допуснете, че ние увеличаваме шишето. Ако увеличим формата на шишето, да кажем, че направим шишето два килограма, а водата един килограм, то питам, след като вложите един литър вода в шишето, какво ще стане? Водата може ли да запълни цялото шише? Не може. Какво е станало с водата? Сега в дадения случай – да обясня повече. Представете си, че имате една стая и да кажем, че на тая стая половината е отоплена с такава печка. Ако увеличим стаята, то може ли със същото гориво да стоплим стаята на същия градус? Значи, ако увеличим формата, то единицата се е увеличила, станала е две. Но нейните качества се намалили. Две вече не е тъй силно както единицата. Напрежението е по-слабо. Сега да представим друго едно сравнение. Някой път вие чувствувате, че във вас е станала някаква промяна. Не сте така смели. Преди да обичате някого, вие сте много смели. Може да го нахокате, да му свиете вежди, но щом го обикнете, не може да си свиете веждите пред него. Като ви се придаде едно качество на обич към известен предмет, този предмет вие не може да го нагрубите. Да обясня малко, понеже сте реалност. Представете си, че вие имате такава една печка. Студено е. Вие може да я пипате. Пипането е хокане. Но представете си, че я нагорещя на 200 градуса, може ли да я пипате? Ще кажете: „Защо не

може да хокате, когото обичате? Защото е нагорещен. Ти ще кажеш: „Аз не искам.“ Не, не. Не зависи от тебе. Ти не разсъждаваш правилно. Ти казваш: „Аз не искам да го хокам. Пàри.“ Пръстите ще изгорят. Тогава този може да го буташ отдалече с дилафа. Казвате за някого: „С дилаф го бутай.“ Хубаво, но представете си, че аз увелича тази топлина на 1000 – 2000 градуса. Тогава как ще го буташ с дилафа? Казвам: Не го бутай, ще отиде дилафът. Тогава какво трябва да правиш стопения дилаф. Това са неразрешените въпроси, мисли, желання и постъпки, които във вашия живот някога се случват. Погледнеш нещо, стопи се, не става това, което желаеш. И тогава казваш: „Това е съдба, несгода.“ Стопил се е дилафът. Топлината е голяма. Сега трябва ли всяко нещо, което човек мисли, да го постигне? – Не, защото радостта седи в непостиженията на нещата. Скръбта седи в постиженията. Радостта седи в това, че не си постигнал някои работи, а скръбта седи в постиженията. Двама души искат да си купят един кон, но без да знаят, че конят е сляп. И двамата отиват. Външната форма на коня е красива и най-после единият успява да купи коня. Онзи, който го продава, не казва, че конят е сляп. Радва се човекът, че е купил коня. А пък другият, който не могъл да го купи, скърбял, че нямал кон. Обаче когато онзи, който купил коня, разбрал, че конят е сляп, почнал да скърби, а пък онзи, който не го купил, като узнал това, почнал да се радва. Това са ред разсъждения. Трябва да разсъждавате правилно. (Това за коня е изключение.) В природата няма изключение. Да ви наведе какво означава изключението. В едно общество един човек го приемат, после го изключват. Ти сянката можеш да изключиш, но

реалността никога. Защото, ако можеш един човек да го изключиш, ти казваш: „Аз не искам да го държа в съзнанието си. Аз ще го изхвърля из ума си.“ Мислиш ли, че, като го изхвърлиш от ума си, той не съществува? Реалността не се изхвърля. Ти казваш някой път: „Той изгубил любовта си.“ Това, което се губи, не е реално. Това, което изчезва, не е реално. То е сянката. Вие се мъчите някой път за сенките, а пък естеството на сенките е, че те се явяват и изчезват. Сега това е един закон за постижения в света. Постижението седи в разбирането на основните закони. Най-първо вие се смущавате за онова, което не разбирате. Вие се безпокоите, че нищо няма да постигнете в живота си. Това е едно заблуждение. Какво са постиженията на рибата? Да гледа във водата, нищо повече! Ако тази риба почне да мисли, че иска да стане някоя птица, да лети във въздуха, тя се заблуждава. Рибата да плува във водата. Какви са постиженията на птицата? Да хвърка. В дадения случай какви са възможностите на човека? Човек трябва да мисли. Аз определих какво нещо е мисълта. За какво е даден умът на човека? Какво ни ползува мисълта? (Олге, помниш ли?) Мисълта, умът на човека е даден, за да се избави той от своето животинско естество. Сега да допуснем, да турим още един знак. Това число го увеличаваме с още една единица.

$$1 \quad 1 - 2$$

$$2 \quad 1 - 3$$

В първия случай, ако е по отношение на материалния свят, яйцето означава киселина, творческа сила. Двете е основа, а пък трите, това е един резултат. От киселината и от основата какво излиза? (Сол.) Трите е

солта в дадения случай. Питам, след като се увеличи единицата, вие имате една основа. Сол е, като сте турили единица при двете, вие сте получили числото три, това е солта. По какво се отличава киселината? (Тя разяжда.) А основата? (И основата разяжда, но по-малко.) А солта е неутрална. В дадения случай вие трябва да разбирате. Това е един процес във вас. Някой път имате киселина, енергия имате. Искате да работите. Казвате: „Киселина имаш.“ Сега ви трябва основа, как да увеличите вашата основа. Сега да допуснем, че имате повече основа, отколкото ви трябва, какво трябва да правите? Трябва да увеличите силите си. Всякога, когато човек има повече, отколкото трябва, той усеща едно напрежение. Например от това гледище какво нещо е скръбта? Скръбта показва, че имаш повече киселина. Хората казват даже: „Кисел е станал той.“ Тези, които не разбират химия, казват така: „Кисел е, не го бутайте.“ А утре може да стане сладък. Виждам същия процес в природата. Ние казваме, че слънцето не е разумно. А пък това неразумно слънце, тази неразумна сила, след като дълго време грее един плод, който е кисел, превръща го в сладък. Кое е онова, което е превърнало киселината в сладчина. Тя, сладчината, дали се намира в слънчевите лъчи или в самото растение? Сладчината в дадения случай е придала единица на растението, на плода. Според вас вие как ще си образувате вашата захар? Да ви кажа как. То е специална работа. Химиците знаят как се образува захарта. (От цвекло, от захарна тръстика чрез пресоване.) Значи сладчината съществува в природата. Ние ли образуваме сладчината или съществува в природата? – Съществува. Съществува ли сладчината в природата или тя е наше

понятие? (Съществува.) Възможността за сладчината съществува в природата. Но сладчината съществува в нас. Чрез сетивата, чрез усещанията. Две възможности има. Реалното е условие за реалното. Трябва да съществува една реалност. Едно семе е реалност, нали така? Когато едно семе расте, казваме, че трябва да има условия. Какво подразбираме под думата условия? Обикновено какво трябва да се разбира под думата условия? Светлината, влагата, топлината, това са условия. Какво друго се изисква? Реалността е условие, подразбираме нещо разумно. Защото реалността е резултат на реалността, на разумното. А пък условията са резултат на нереалното. Реалното съществува по единствената причина на разумното, а пък условията съществуват по единствената причина на нереалното. Сега някой път съвременните хора влизат в стълкновение с някои понятия, с известни стари разбирания. Да кажем, че всички вие имате стари разбирания, които отдавна са отживели. Те са останали сянка. Например вие имате черупката на едно пиле, което е излюпено преди десет години. Пазите тези черупки. Носите черупките и знаете, че няма в тази черупка нищо. Знаете, че от тази черупка е излязло едно пиле. Каква реалност има в черупката? Че пиле е излязло от черупката навън, това е един факт. То се е освободило от този вътрешен затвор. Вие носите затвора на реалността и казвате: „От този затвор е излязло пилето навън.“ Пилето се е освободило от ограничението, което е имало. Но представете си, че това пиле един ден се променя. От това пиле излиза един човек, една красива мома, която ходи. Най-първо от това яйце излиза пилето. После, като излезе тази красива мома, пак имате друга черупка. Ре-

алността излиза. След като излезе реалността от черупката, то тази черупка е мъртва и тази черупка стои като мумия. Онази мома дойде и казва: „Мене черупки не ми трябват, пиленце не ми трябва.“ Защо? Но все пак човек не може да се разправя с моето минало. За да покаже своя произход, той си прави една чаша. Чашата е яйцето, от което е излязъл. И пие от нея. Искам да ви кажа: От онези ваши черупки, които са останали безполезни, направете си поне чаши, от които да можете да пиете вода. Единствената философия е това. Другояче то ще ви спъне. Това е една философия, ако си ученик, но ако си един обикновен човек, това са празни работи за тебе. Тези неща не са за обикновения човек. На обикновените хора няма какво да се разправя. Конят, който е турен да тегли каруцата, докато е кон, ще тегли каруцата. Ако иска да се освободи, трябва да стане човек. Дотогава, докогато ти в себе си, не можеш да разрешиш една мъчнотия, ти си един кон. След като разрешиш тази мъчнотия и разбереш законите, то ставаш човек. Ти си вече над мъчнотиите. Сега не съжалявай, че теглиш каруцата. Съзнай факта, че си кон. Щом превъзмogneш мъчнотиите, ще признаеш факта, че си човек; ако можеш да се освободиш от тази каруца, ако не можеш да се освободиш от каруцата, кон си. Сега знаете ли какъв е произходът на думата кон на български? Тя е една българска дума. Вие искате да си установите известно убеждение. Кон трябва да станете. Ако някой ти каже: „Ти си кон.“ Ти казваш: „Обиждаме ме.“ Но в какво седи обидата, ако кажете на един човек, че е кон? Ти се обиждаш да ти кажат, че си кон, а не се обиждаш да се качиш на един кон. Че то е толкова обидно, колкото че си кон. Ти каз-

ваш: „Аз не искам да бъда кон.“ А имаш нужда конят да ти помага. Ти го считаеш глупав, а в единия случай искаш да се ползуваш от глупавия. Значи глупавото е разумното. Сега това са изяснения. Думата кон не е толкоз обидна. После казвате някому пиленце, гълъбчето ми. Всеки от вас може да носи, като му кажат гълъбче. Защо думата гълъбче не е обидна? Гълъбът е характерен. В гълъба има нещо много характерно, не красиво, но характерно. Хиляди години при най-лоши условия той е останал вегетарианец, макар и условията да са били лоши. Като ти кажат гълъб, значи ти имаш характера на гълъба. А пък ако не можеш да победиш условията, не можеш да бъдеш гълъб. Гълъб значи нещо устойчиво в характера. А пък като кажем, че е кон, разбираме, че той се е загнездил в някое място и казва: „Не се мърдам оттука“. Знаете ли колко упорито същество е конят? Той е по-упорит от човека. Аз имах един случай. Идвам от града към Изгрева. Минавам по главната улица „Граф Игнатиев“ и после по шосето нагоре. Гледам един полковник, качил се на файтон с два хубави черни коня, с вестовоя си. Там дето е стражарят, дето пази стражарят и почва наклонът, единият кон се спира. Аз се заинтересувах защо единият кон не иска да върви. Войникът го бие, не се мърда този кон. Слезе полковникът до файтона, конят върви. Спре войникът файтона, качи се полковникът, конят не върви. Слезе той, конят върви, качи се, пак не върви. И най-после полковникът, като се качи и слезе 4 – 5 пъти, каза на войника: „Ти карай, пък аз ще вървя пеш.“ И досега аз разсъждавам, защо конят не искаше да носи полковника? Дали е едно съвпадение. Сега аз мисля какви са съображенията. Като се качи полковникът, не мърда конят.

Слиза полковникът, върви конят. Този полковник по-лесно се справя с войниците, отколкото с конете. С коня по никой начин не може да се справи.

Щом не обичаш някого, ти вече имаш характера на коня. Не искаш да го носиш, нищо повече. Не можеш да заставиш един човек да извърши една работа, когато той не обича. Да кажем, че вие имате отвращение от известна храна. По никой начин не може да заставите човек да яде известна храна, към която има отвращение. За него тя е цяла отрова. Има нещо, което за нас е толкова отвратително, че човек даже ще предпочете смъртта, отколкото това, към което има отвращение. Сега има два вида отвращение. Някой път имаш отвращение от човек, който не те обича, а някой път имаш отвращение от човек, който те обича. Тогава какво трябва да правиш? Когато имаш отвращение от погрешките, ще ги изправиш. Когато имаш отвращение от своите добродетели, какво трябва да направиш? Или някой път вие не разчитате на някоя способност, която имате. Казвате: „Ти имаш нещо.“ Или: „Не разчитам на него.“ Някой път си казвате: „Аз съм първокласен невежа.“ Благодарете за това, защото само невежите хора се учат. Всички деца, които се раждат, не са ли невежи? Знаят ли да говорят? Всички музиканти не бяха ли невежи? Всички оратори не бяха ли невежи? Всичките хора, чрез използване на заложбите, които имат у себе си, имат това състояние.

Нека дойдем до неща, които са реални. Вие в дадения случай искате да поправите себе си. Да допуснем, че искате да поправите вашия живот. Представете си, че сте беден човек. Да ви приведа един пример. Един млад студент закъсал съвсем. Това било в странство, в Амери-

ка. Като ходил навсякъде и избирал работите, отива в един ресторант и казва: „Ще ми направите голяма услуга, ако ми дадете да върша някоя работа.“ Притежателят му казал: „Нямам нужда от работник. Имаме толкова хора, колкото ни трябва, нямаме бюджет.“ Студентът казал: „Аз не искам никаква заплата. Даром ще служа само за храната. Дай ми работа. Ще давам на клиентите само палтата. Поне тази работа да върша. Ще им давам да си обличат палтата без пари, само за храната.“ Всички се подсмиват: „Дошъл един, който работи без пари. Ще го видим какъв е този студент.“ Студентът, след като даде палтото на някой благородник, ще му каже някоя хубава дума. Онзи го погледне, бърка и му даде нещо. На друг американец клиент пак каже сладка дума, и той пак го погледне, бръкне и му даде нещо. Накрая на първия месец той вижда, че има четири пъти по-голяма заплата, отколкото на онези, които са служили със заплата. Неговата заплата е четири пъти по-голяма, отколкото заплатата на платените служители.

Казвам сега: Вие поне толкова, колкото този студент, не може ли да направите? Какво е казвал студентът не зная, но работата е, че всеки изваждал и давал. Американците не обичат прости думи, но ако му кажеш нещо, което му допада, той като погледне, поусмихне се и е готов да даде.

Сега за трудните условия. Някой път вие се намирате в условията на този студент, че не можете да намерите работа, не ви върви в нищо. Поне намерете един ресторант и давайте палтата на хората, казвайте им по някоя хубава дума. Представете си, че вие имате една заложена дарба, дават ви една цигулка, с тази цигулка

вие не може ли да изкарате вашата прехрана? Но вие можете да се спънете от мисълта какво ще кажат хората. Вас ви е срам отвън да свирите, а не ви е срам да излизате на сцената. На сцената е друга обстановката. Ще се поклоните, ще свирите. Считате това за чест, а отвън го считате за безчестие. Аз се чудя защо там, на сцената, е чест, а отвън е безчестие. Съгласен съм с вас само при едно условие. Ако ти на тази сцена излезеш като профан-цигулар, да те освиркат, тогава е срамота да излезеш на сцената и да свириш. Но ако си първокласен цигулар и излизаш на улицата да свириш, ти си един почтен цигулар, нищо повече. Работата е да свириш. Дали на улицата или на сцената, но да свириш.

Сега аз съм съгласен с вас в едно отношение. Аз разбирам по-дълбоко работите. Аз обяснявам сега от моето гледище. Онзи цигулар счита, че е за почит да свири в една зала. Аз считам, че залата, това са хубавите условия, това са разумните хора. Ако тези хора в залата са разумни, те го разбират и му дават вдъхновение. Те са му полезни и той им е полезен. А пък на улицата е срамота, понеже са простаци, никой не разбира музиката. Да кажем, че всички, които са на улицата, са глухи, какво ще им свиря аз? Ще ти кажат: „Не си хаби времето, глухи са тези хора.“ Нека прочуят. Ако мога да ги накарам да слушат, добре е. Но ако моето свирене не може да им отвори ушите, тогава, ако ви е срам да свирите на улицата, това показва едно от двете – или хората са глухи, или вие не разбирате какво нещо е свирене. Аз това го давам сега за обяснение, вземам го в широк смисъл. Вие казвате: „Трябва да се живее.“ Но разумно трябва да живеем. Никога не се възмущавай от живота, който е вътре в тебе. Не се възмущавай от условията,

в които ти си поставен, понеже тези условия, при които ти си поставен, са една възможност за тебе, една малка възможност. Това няма да бъде за много. Може би си поставен да живееш при тези условия за един час, за един ден, за един месец. Тези условия ще се изменят, защото, ако ти не разбираш условията, че те са една възможност за тебе, ти ще попаднеш в една грешка. И от там се явяват сегашните противоречия. За пример вие искате да бъдете богати и едновременно да имате някои постижения. Богатството, това е един резултат. Ако една държава е богата, подразбираме, че тези хора са били честни ред поколения, 100, 200, 300 поколения са живели честен живот. Богатството на тази държава е резултат на добрия живот, на всички членове на държавата. Следователно всеки член има право да използва това богатство, но никой няма право да обсебва. Същият закон съществува в природата. Ние имаме право да използваме въздуха, но нямаме право да го обсебим. Ти като излезеш вън, никой не ти забранява въздуха. Ако си умен, можеш да използваш въздуха. Може да се качиш на планината или да идеш в полето, но този въздух не можеш да го обсебиш. Това, което приемеш, ще го пратиш вън и ще има обмяна между природата и тебе. Хората говорят за условия. Условията имат две страни. Добрите условия за мене са във вдишката, която правя. Но ако не зная как да дишам, то е безполезно. Ти седиш и издишаш, но този студент, който бил в ресторанта, той като издишал, казал тези думи на американеца. Казал му една много сладка дума и тогава този американец бърка и туря нещо в джоба му. Ти, като издишаш, не знаеш как. Това твое издишане трябва да засегне някого. Всяка ваша

издишка е много важна. Сега само за обяснение ще ви кажа нещо, което прилича на 1001 нощ. Има разумни същества, които стоят при вас и току хванат издишката ви и я носят. Считат за някоя привилегия да събират това, което вие издишвате. За тях вашето издишане е толкова важно, както за някого е важно да отива при извора със стомната си за водата, която тече. Някое същество, което не разбира, ще се чуди защо този човек туря стомната там. Той налива вода в стомната. Вие издишате онзи въздух, който е излязъл от други същества. Чистият въздух е излязъл от по-висши същества, които го приемат по един начин, а ние го приемаме по друг начин. Ако дишаш правилно, ти трябва да влизаш във връзка със същества, от които този въздух е излязъл и той пак ще се върне към тях. В природата има постоянен кръговрат. Никога не се смущавайте, че вашите работи няма да се оправят. Ако вие спазвате закона, онзи, разумния закон в света, вашите работи ще се оправят. Ако седите на мястото, дето са ви поставили, добре, но ако си измените мястото, тогава работите ще закъснеят.

Сега, Олге, ти как римуваш твоите думи? Я ми римувай думи. (Кои думи?) Каквито и да са думи, едносложни, двусложни. Ако имаш нещо в запас, кажи го. А пък ако нямаш, други думи намери. (Вие искате фраза ли само или рима? Когато имам идея идат римите, но когато нямам, не идат.) Нареждаш първия ред, втория ред; вторият ред може да римуваш с първия, а може през два реда. На вас е потребно следното: отношението, което съществува между вашите мисли и чувства. Може вашата мисъл да е реална, а може и да не е реална, да е сянка. Може чувствата ви да са реални, а може и да не са

реални. При съчетанията на мислите и чувствата ви някой път нещата са постижими. Когато съчетавате една реална мисъл с едно нереално чувство, тогава не може да имате постижение. Или съчетавате една нереална мисъл с реално чувство. И тогава нещата са непостижими. Ако съчетавате една реална мисъл с едно реално чувство, тогава нещата са постижими. Законът на Любовта съединява мисълта с чувството. Когато дойде Любовта, тя има условия да действа само при реални мисли и реални чувства. Тя е сила, която гради. Ако вашият материал е здрав, Любовта ще гради. Ако ли не, тогава тя ще мине и тогава във вас ще остане една празнина. Вие ще имате неразположение и ще кажете, че животът няма смисъл. Някой път животът ви е обезсмислен. Защо е обезсмислен? От неразбиране. Вие говорите за Бога. Аз се чудя на хората. В моя ум и досега има един въпрос, който разрешавам. Хората ги обича едно същество, което ги е създало. То има любов към тях. При тази Божествена Любов, при всичката хубост, която природата е създала, тези хора са нещастни и казват: „Мене няма кой да ме обича.“ Хубаво, как могат да те обичат? Ти трябва да имаш едно реално чувство, една реална мисъл, за да те обичат. Ти не може да бъдеш обичан, ако нямаш реална мисъл. Ти не можеш да бъдеш обичан, ако нямаш реално чувство. Сянката не може да се обича. Ти сам ще се разочароваш от себе си. Реалността аз определям така: Човек, който живее в реалността, никога духом не пада. Щом си духом свършено паднал, трябва да констатираш факта, че си извън реалността и няма на какво да разчиташ. Обезсърчен си. Казваш: „Не струва да се живее.“ Не, ти се върни в живота. В това състояние, което имаш,

не трябва да живееш, но се върни към реалността на живота. Това разбиране, което имаш, не може да ти донесе едно благо.

Питам сега кое е по-хубаво – да се влюбиш в една свещ или да се влюбиш в слънцето? Аз не казвам, че е лошо да се влюбиш в свещта. Полезна е една свещ. Най-малко 4 – 5 часа ще ти свети. Въпрос не правя, че е глупаво да се влюбиш в една свещ. На място е. Но кое е по-хубаво, да се влюбиш в слънцето или в свещта? Аз по-рано съм се влюбил в слънцето, а после в свещта. Отначало в слънцето, а после постепенно се влюбвам в свещ. Според мен, от мое гледище, то е привилегия да се влюбиш. Когато се влюбиш, е щастие, но когато не можеш да се влюбиш, е нещастие. И всички казват, че страдат, защото са се влюбили. А всъщност той любовта не е сънувал. Той казва, че любовта е изгорила душата му. Какво е изгорила? Най-първо любовта не изгаря никого. Тя действително запалва хората, гори ги, но да ги превърне в пепел – никога. Любовта никога не ги превръща в пепел, но ги изгасва. Не съм намерил досега нито една скара, направена от любовта; дете съм ходил, не съм намерил. Тези изгаряния се дължат на съвсем други причини, а не на любовта. Казва някой: „Изгоря ми душицата.“ Че това е така, така е. Но че от любовта е изгоряла, не е вярно. Не е от любовта. Някой казва: „От много вяра дойдох до този хал.“ Оставете това. Това е друго заблуждение. Ти страдаш от своето безверие, а не от вярата. Някой казва: „Много съм доверчив.“ От вяра човек не може да страда. Трябва да разбираме нещата. А от други неща може да страдаме.

Сега трябва да дойдете до онова, което е вложено

във вас. Интересувайте се всички не само от онези заложби, които са във вас, но се интересувайте и от заложбите, които са в другите хора. Защото онзи, невежият ученик, който изучава изкуството, ако той не се интересува от заложбите на своя учител, той като художник никога не може да успее. Същото е и за цигуларя. Ние всякога трябва да се интересуваме от заложбите на другите хора. Защото в реалността нещата взаимно си помагат. Интересувай се от любовта на хората, от тяхната вяра, понеже тяхната любов ще допринесе и за твоята любов. В реалността така седят нещата. Ти казваш: „Защо трябва да си губя времето?“ Един човек говори красноречиво, декламира някъде. Спре се, слуша. Свирят някъде, спре се, слуша. Вие разглеждате природата. Че тя е цяла художествена изложба. Сега аз не искам да кажа, че това, което вие имате, е лошо. Но вие сега оперирате с един капитал, който не е ваш, и Христос, като разрешава този въпрос, казва, че на едного са дали 5 таланта, на други 2, а на други 1. Онзи, комуто дали 5 таланта, спечелил още 5 таланта. Онзи, комуто дали 2 таланта, спечелил още 2. А онзи, който взел един талант, скрил го. Защо именно го е скрил? Кои са подбудителните причини? Защо именно онзи, който имал единия талант, защо у него не се е зародило желание да работи. Кой е единият талант, не ви ли е идвало на ума. Човек, който живее само за себе си, той е единият талант. Друго разрешение няма. Той живее само за себе си. Онзи, който е взел двата таланта, той не живее вече за себе си. Онзи, който е взел петте таланта, има по-широко разбиране. Онзи, който има само един талант, той е с много ограничени разбирания за живота. Той казва: „Аз нямам ни-

какви дарби, аз не искам да уча. Нека се учат другите, поп няма да ставам.“ А пък човек не трябва да разбира така. Всеки един човек най-малко никога не оперира само с един талант. И къде седеше погрешката му? Той трябваше да се помоли на господаря и да каже: „Дай ми още един талант.“ Той опитваше и умовете. Онзи, който взе единия талант, казва: „Аз ще го заровя.“ Той не мислеше да го употреби за добро, а за себе си. Зарови го в земята и, като дойде господарят му, онзи каза: „Понеже знам, че си жесток човек и жънеш, дето не си сял, аз зарових таланта.“ Господарят каза: „Лукави рабе, защо не го даде поне на някой banker? Та ако не можеш да го използваш, да даде някой приход.“ Това има дълбок смисъл. Някой казва: „За себе си трябва да живее човек.“ Ако ти употребиш числото 5, няма ли да живееш за себе си? Много по-добре може да живееш за себе си. Човек, който живее за другите, много по-добре може да живее за себе си. Бог, Който е създал всичко, за себе си ли живее? Той живее за всички и за всички мисли. Господ не мисли само за своето величие.

Сега аз ви навеждам на следното: Вие сте със заровените таланти. Предупреждавам ви да ги извадите и да работите и с единия талант. Започнете сега да работите. Турете го в банката някъде, не го дръжте заровен. Турете го някъде да има лихва. Мнозина сега гледам, мнозина съм срещал даровити, които могат да станат отлични певци и казват: „Кой ще се занимава с пеене?“ Мнозина от вас сте даровити, оратори може да станете и казвате: „Кой ще се занимава, оратор няма да стана.“ Мнозина от вас могат поети да станат, могат да станат добри писатели. И казват: „Писател, поет няма да ставам.“ С какво

трябва да се занимавате най-после? Соломон казва: „От многото говорене грехът е неизбежен.“

Сега вие какво разбрахте от казаното? Вие сте музиканти, нали? Всички имате понятие от музиката. Какво иска да каже музикантът, като е турил една осминка с точка и после подир нея една половина нота? При половината нота това е любовна работа. Това е рандеву. Трябва да се срещне с някого. А пък първите две работи, това са бързи работи. При тях бързо трябва да станат нещата. И казва човек: „Изведнъж, бързо, бързо трябва да станат работите.“ А после, като дойде до рандевуто, има достатъчно време, докато чака. Та по някой път, когато слушам бързо свирене, казвам: Бърза той, любовната работа идва. А пък някъде свири бавно. Казвам: Те се разговарят вече. Идеята е следната: Когато се тури бързо време, първите ноти показват, че след бързите ноти иде това нещо, към което се стремим. Бързите ноти показват, че целта, към която се стремим, е далече. Ударенията в музиката, това са силните положения. Ние сме сега близо до целта, която искаме да реализираме. Та някъде трябва да бързате, някъде човек трябва да се потрива. Да кажем един човек, който знае да свири, той може осминките да ги направи като четвъртинки, шестнайсетинки. Той може да продължи времето. Но в музиката си има относително определено време, което трябва да се спазва. Има един вътрешен ритъм. Някой път наблюдавай. Ти свириш само някое парче, не ти е приятно. Защо? Защото ритъмът на това парче, времето, което е определено, не е в хармония с онези трептения, които са вътре в твоя организъм. Има дисонанс в тебе. А някой път музиката ви допада, понеже трептенията

съответствуват на трептенията на вашето тяло. Понеже нашето тяло има музикални трептения и нашата мисъл, и нашите чувства са музикални. Те идат от един музикален свят. Ако ние свирим нещо, чиито трептения не съвпадат с трептенията на нашите мисли и чувства, те са ни неприятни. Трябва да мислиш право, да имаш музикален ритъм. Ти някой път имаш известна мисъл, от която не можеш да се освободиш. Седиш, имаш мисълта, че някой не те обича. Какви са аргументите, какви са доказателствата, че той не те обича. Ще кажеш: „Той не ме поглежда.“ Нима поглеждането е доказателство? Ако те поглежда, казваш: „Той не ми говори.“ После казваш: „Той никаква услуга не иска да ми направи.“ Но това още не значи, че той не те обича. Че този човек, който ви обича, той знае, че вие имате един слаб характер, той не ви дава, защото, ако ви даде пари, вие ще отидете да се напиете. Вие казвате: „Той ме измъчва.“ Ако ви каже една дума, вие криво ще я разберете. Ако ви кажа че сте даровит, вие ще разберете криво това. Като се каже, че си даровит, то се разбира, че трябва да учиш. Ако свиря, тогава съм даровит. Ако се упражнявам да свиря, но ако само мисля, че съм даровит, тогава? Семената, колкото и да са даровити, ние не можем да проявим тяхното естество, но ако ги посеем, естеството им ще се изяви. Една дарба, ако я туриш в почвата, тази дарба ще бъде полезна, а иначе, ако остане в хамбара, ще бъде безполезна. Дарбите трябва да ги турим на работа. За пример, за да бъдеш търпелив, ти трябва да се упражняваш. Ти казваш: „Дотегна ми търпението.“ За да търпиш, трябва да разсъждаваш. Защо трябва да търпиш? За да търпиш, трябва да правиш сравнения, трябва да предвиждаш

бъдещето. Ако кажеш нещо по един или друг начин, какви трябва да бъдат резултатите. И да си музикант, ще излезеш на сцената, ще правиш един опит, втори, за да знаеш как трябва да свириш. Защото свиренето трябва да бъде нагледно на трептенията на публиката. Музикалната публика има импулс. Ако ти схванеш този импулс, тогава твоето свирене ще бъде намясто. Някои птици 20 – 30 дена по-рано предчувствуват промяната на времето и отиват на топлите места. Един месец по-рано те я предчувствуват. И човек има такива чувства, които показват, че условията на живот ще се изменят, и той трябва да вземе мярка. Щом условията се изменят и станат лоши, то ще измениш езика си. Един пъдарин все биел хората. Идва един при него, а пъдаринът носи тоягата и е готов да бие. Онзи казва: „Нося ви едно писмо. Има един подарък за вас.“ Пъдаринът си слага тоягата, иска да се запознае с него. Почват да се разговарят и стават приятели. И малките деца казват: „Я ме удари веднъж, я още веднъж ме удари.“ Казва: „Ти като дойдеш в нашата махала, ще разбереш.“ Онзи му казва: „И във вашата махала, като дойда, пак ще те бия.“ Бъдете умни и разбирайте вътрешните условия. Сега трябва една практическа школа. Имате една мисъл, която ви мъчи. Мислите, че е невъзможно да се смени мисълта. Представете си такъв случай. Вие сте дали хиляда лева някому. Този човек е женен, има 4 – 5 деца. Съвсем е загазил, обеднял е, няма нищо. Той казва: „Нямам нищо, нямам пет пари.“ Ти казваш: „Защо бях толкова глупав?“ Безпокоиш се ден, два и каква полза, че се безпокоиш, дето си дал хиляда лева. Да допуснем, че си направил една погрешка, защо трябва да правиш втора погрешка

и да губиш цял месец да мислиш защо си ги дал. Първата погрешка си я направил, както и да е, защо сега ще правиш втората погрешка? Какво ще ти допринесе втората погрешка и какво трябва да правиш сега? Нали учениците, като пишат и сбъркат, имат гуми. Като рисуват, изваждат си гумата и изтъркат погрешката. Никога не съжалявай, че си направил една услуга, макар и да не е дала някой резултат. Когато и да е, резултатът ще дойде. Не считайте, че ще изгубите едно добро, което сте направили. Ще приведа един пример. Той се случил преди 70 – 80 години във Варна. Един българин свършил на Запад по музика. Същевременно бил поет и философ. Идва във Варна и за известно време преподава френски език на дъщерите на варненските аристократи. Скарва се с тях и така обеднял, че никъде не може да свири, нито да преподава нещо. Обеднял е, честолобив е и няма къде да иде. И си казва: „Искам да се самоубия. Така не може да се живее.“ Казва: „Няма работа за мен.“ Среща го един свещеник, един от добрите свещеници в града, и му казва: „От толкова време не съм те виждал. Ела ми на гости.“ Онзи три дена бил гладувал. Тръгва със свещеника. Свещеникът го разпитва и онзи му казва: „Случи ми се голяма неприятност с варненските чорбаджии.“ Свещеникът му казал: „Няма нищо. Случват се такива работи.“ Онзи му разправил цяла история. Свещеникът му казва: „Докато се оправят работите ти, всякога, щом се намираш в нужда, заповядай в моя дом.“ Изважда и му дава едно меджидие за харчлък. След 4 – 5 месеца той става секретар на валията, на турския валия, понеже знаел френски. Попът го наколадват, че бил някакъв си комита, че писма му носили. Правят обиск и

задигат всичките му книжа. А пък действително имало някои писма, които го компрометирали. Търсят един човек да прегледа книгите. Най-после намират този българин да му прегледа книгите. Той преглежда книгите и писмата му и тези, които компрометират свещеника, ги отделя. И като среща свещеника, му казва: „Дядо попе, ако не беше онзи обед, който ми даде, и онова меджидие, щяха да те закачат на въжето.“ Всички писма, които са били от характер да компрометират свещеника, онзи ги събира и му ги дава. И казва на валията: „Няма нищо особено в книжата.“

Направи доброто, то е най-силното нещо за човека. Човек трябва да прави добро. Всички вие сте пратени на земята да извършите нещо. Не сте пратени да живеете за себе си. Човек за себе си трябва да вземе последното място. Когато мислите да живеете за себе си, вземете последното място. А на първото място трябва да сложите идеята, да сложите това, за което сте дошли. Само тогава човек няма да се обезсърчи в живота. Приложете сега онова, дето може да се приложи. Във всяка една лекция има някои неща от личен характер. Те са като опаковка. Не се обезсърчавайте, не се обезверявайте. Някои ваши таланти не са заровени, а някои са заровени. Христос дава на някои от вас пет таланта, четирите сте разработили, а единия сте заровили, на някои дал два таланта, единия сте заровили, а другия сте разработили.

Всички таланти на работа!

„Отче наш“

16 лекция от Учителя,
държана на 15 февруари 1935 г., София, Изгрев.

ПРАКТИЧНА ФИЛОСОФИЯ

„Добрата молитва“

Пишете върху темата: „Функции на голямото и малкото“.

Четоха се темите: „Отличителните черти на слабия и силния“.

Някой път искате да знаете нещо за цветовете. Буквата *А* е свързана с червения цвят; *Е* – с портокаления цвят; буквата *И* – с жълтия цвят; буквата *О* – със зеления; буквата *Ю* – със синия; буквата *У* – с виолетовия. Трябва ви малко практична философия. Какво разбирате под думите „практична философия“? – Философия, която има приложение. Има една отвлечена философия, метафизическа философия, има една философия, която може да се приложи в ежедневиия живот.

Някои от вас кашляте, неразположени сте. Защо сте неразположени? Защото този, който кашля, знае, че неговите дробове не функционират правилно и следствие на това има известно неразположение. Ако ви боли глава, имате пък друго неразположение. Неразположението, което произтича от неправилното функциониране на вашите дробове, е едно, а от главоболието е друго. Ако ви боли стомахът, коремът, пак имате едно неразположение, но неразположението, което произтича от стомаха, се различава. Когато го заболи коремът, човек става много мек. Когато го болят гърдите, става раздразнителен,

а когато го боли главата, не мисли. Казва: „Боли ме коремът.“ – Ставаш мек. Когато те болят гърдите, нервен си, сърдиш се, а пък, като те боли главата, казваш: „Да става, каквото ще.“ Не мислиш. Когато казваш „да става каквото ще“, глава те боли. Ако си нервен, имаш нещо в дробовете, те не функционират правилно. А пък когато си мекичък, значи стомахът те боли.

Онзи, който има метафизическа философия, може да пита: „Защо е така?“ Може да се обясни. Ако ви свържат краката, какво влияние ще упражни това върху вас? Няма да може да се движите. Ако ви свържат ръцете, няма да може да работите, защото с краката се ходи, а с ръцете се работи. Защо човек, когато го заболи стомахът, става мекичък? Когато сте изгубили своята мекота, невидимият свят ви свързва стомаха малко, за да станете малко по-мек. Щом се придобие мекотата, вашият стомах придобива своето нормално състояние.

Нека вземем числата: 123456789. Като ги поставите в този ред, колко милиона имате? 123 милиона, 456 хиляди и 789. Имате числото 1, то е първото число. 9 е последното число в тази система. Ако вземете числата 10 и 9, числото 9 е малко по-малко, но ако го турите на мястото на единицата, числото с колко ще се увеличи? Ако турите 2-те на мястото на 1-то, ще имате два пъти по-голямо число. Ако турите 3-те отпред, ще имате три пъти по-голямо число. Ако турите 4-те отпред, ще имате четири пъти по-голямо число. Всяко едно число увеличава, но вие трябва да знаете функциите на числата, на живите числа. Трябва да знаете как функционира всяко число в дадения случай, как функционират числата в природата. За пример, ако изучавате химия, как ще намерите

каква е пропорцията, кои са частите, които влизат в образуването на водорода. Колко йони влизат в образуването на водорода. За да съедините водород с кислород, колко атома водород трябва и колко кислород? (Два атома водород и един атом кислород.) За да уравните техните валенции, значи колко трябва? – $\text{В}^2 \text{К}^1$. Тогава имате едно съотношение 2 : 1. Значи, за да уравновесите кислорода с водорода, необходими са два атома водород и един атом кислород. Тогава се уравновесяват, образува се отношение.

Тогава по силата на същия закон, защо на човека са необходими два крака, а не три? Защо са две ръце и два крака, а не повече? У някои същества, например стоногата, има сто крака, нали? Природата е правила своите опити и тя казва: „Аз правих опитите; на някои животни, на млекопитаещите дадох четири крака, а на човека дадох два, защото условията се измениха.“

При тези условия водородът и кислородът са поставени така. Съществуват значи известни условия. Какви са не знаем, но такива са условията. Защо на човека не са необходими четири крака? Защото тогава гръбнакът му ще бъде не перпендикулярен спрямо повърхността на земята, но хоризонтален. Но човек като има два крака, мъчнотията е в това, че движението е неустойчиво. Човек, като ходи, трябва много да мисли, ако не мисли, веднага ще се спъне. Правата мисъл е, която може да държи тялото право. Ти не може да бъдеш прав, ако не мислиш. Онези хора, които са се прегърбили, значи са престанали да мислят. Щом човек почне да мисли много, как ще живее, как ще прекара на стари години, преживя се гръбнакът му, сгърбва се. Някои искат да бъдат

прави. Правотата се образува от човешката мисъл. Когато мисълта господствува, когато тя е силна, не че чувствата липсват, но мисълта господствува, тогава човек е прав. Но когато чувствата вземат надмощие и човек мисли как ще прекара, тогава ще си изкриви гръбнака. Някои тела се изкривяват, някой човек е изкривил пътя, защото е напуснал правата мисъл. За да спаси човека от това положение, природата поставя на кривия път един център, от който излизат радиуси. Следователно, ако вие се движите по една крива линия, пак трябва да имате един център и кривата линия да е в зависимост от центъра. Всяка точка на окръжността образува с центъра права линия. А пък правата линия е човешката мисъл. Тя трябва да има господство. Цялата крива повърхност трябва да е под влияние на мисълта. И целият ви живот трябва да се обгръща или да е свързан с правата мисъл. Вие казвате: „Аз как ще живея?“ Ако имаш формата на един вол, ще живееш като вол. Ако имаш формата на една мечка, ще живееш като мечка. Ако имаш формата на една змия, ще живееш като змия. Ако имаш формата на една риба, ще живееш като риба. Ако имаш формата на една птица, ще живееш като птица. А щом имаш формата на човек, ще живееш като човек. Ти питаш: „Как ще живея?“ Като вълк, като риба, като змия, като птица няма да живееш, а ще живееш като човек. А пък човекът е същество, което мисли. Ще обмислиш всяко нещо, което правиш. Не го прави, без да мислиш, не давай ход на своите чувства. Ти казваш: „Аз така чувствавам.“ Животното има право да каже: „Аз така чувствавам.“ А пък човек казва: „Аз така мисля.“ Но някой път ти чувстваваш и казваш: „Аз така мисля.“ –

Не, не се заблуждавай. Ти първо чувствуваш и после мислиш. А пък ти трябва първо да мислиш, а после да чувствуваш. Животните първо чувствуват, а после мислят. Вие свързвате любовта с чувствата. То е едно заблуждение. Чувствата се подкрепят с любовта, но любовта не започва с чувствата. В животинското царство любовта функционира в чувствата, а пък в човешкото царство любовта функционира в мисълта. Това са положения, твърдения. Ще кажете: То е така, но аз чувствувам това и това. Вие напуснете това положение. Ти чувствуваш, че времето ще се развали. Много добре. Какво ще направиш? Ти като чувствуваш, че времето ще се развали, ще го промениш ли? Няма да го промениш. Какво показва чувствуванието ти? Че си бос, че си тънко облечен. Значи трябва да вземеш мерки, веднага да намериш някоя дреха, някои обуца, каквото и да е, да вземеш предпазни мерки за тялото си. Иначе ще се простудиш, ще дойде някоя болест. Казваш: „Аз така го чувствувам.“ Щом го чувствуваш, трябва да вземеш предпазни мерки. Ти чувствуваш, че ще заболееш. И при това не можеш да предотвратиш болестта. Ти трябва да мислиш и да вземеш някакви предпазни мерки. Само чрез мисълта можеш да предотвратиш едно болезнено състояние, което ще дойде. Изобищо всички болести се дължат на човешките чувства. Ако изгубиш сетивата, няма да чувствуваш. За да си изгубиш зрението, то си има ред причини, това са ред разумни причини. Ако не спазваш разумните закони, ще си изгубиш зрението. Ако всеки ден се втренчваш в слънцето, след няколко години ще изгубиш зрението си. И ако си при голяма горещина, при огън, може да изгубиш след време зрението си. Или

при какви условия можеш да изгубиш сетивата си? При падане, при някой удар. За пример човек от страх се парализира. От много големи безпокойства, плачове и грижи отслабват очите му. Умрял баща му, майка му, той плаче, плаче и отслабват очите му. Ако той плаче дълго време, ще върне ли баща си? – Не. Какво може да допринесе плачът? Ще плачеш, за да те чуе някое разумно същество и да те освободи. Ти си изгубил пътя в гората, седнеш и плачеш. Като плачеш, какво ще допринесеш с това? Плачът е радио, ти съобщаваш на невидимия свят, че плачеш, че си изгубил пътя и тогаз, като те видят, ще ти помогнат. Ако плачеш разумно, някое същество по радиото ще се привлече, ще види, че си се изгубил и ще ти помогне. Той ще каже: „Аз знам пътя.“ Когато онова дете плаче, то е зов към онази, разумната, майка. То казва: „Аз съм слабо същество и ако ти не се грижиш за мене, аз не ще успея. Както съм увито в люлката, в това безизходно положение само ти ще ме извадиш в правия път.“ Щом детето излезе от люлката и се освободи от тези ограничения, не плаче.

Ти казваш: „Аз изгубих вярата си.“ Хубаво, при какви условия може да се изгубят сетивата? Аз съм един разумен човек, мога ли да изгубя сетивата си? Умен човек съм, гениален човек съм. При какви условия мога да изгубя сетивата си? Ако ти се движиш по един път, хубаво постлан, може ли да счупиш каруцата си? Ако караш тази каруца лудо, може да я счупиш. Но ако влезеш в един път неравен, с много дупки, ти по-лесно ще счупиш каруцата си. А при добрия път по-малка е вероятността да я счупиш. Ти казваш: „Аз мога да умра.“ При какви условия може да умре човек? Научно ако чо-

век престане да яде, ще умре. Ако престане да диша, ще умре. Питам: Човешката мисъл зависи ли от човешкото ядене? Яденето ли създава мисълта или яденето е създадено от мисълта? Мисълта създава яденето. Винаги нисшето произлиза от висшето, а висшето никога не произлиза от нисшето. Кой седи по-високо: чувствата или мисълта? Че Бог, за да създаде света, Той през цялата вечност мисли, мисли, мисли, намисли и направи света. Бог направи света и ние го чувствуваме. Следователно нашите чувства не са нищо друго освен отражение на Божествената мисъл в нас. Следователно под чувства ти трябва да разбираш Божията мисъл. Трябва да знаеш, че твоите чувства са отражение на Божията мисъл. Значи в малък размер имаш неговата мисъл. Когато ние чувствуваме някоя промяна, значи става нещо извън нас и ние го чувствуваме. Ти чувствуваш, че обичаш някого. Ако този „някого“ не съществува, ти не може да го обичаш. Значи чувствуваш нещо, което съществува вече някъде.

Има известен род риби, които са живели хиляди години в подземни пещери и са изгубили своето зрение, деформирали са се очите им. Ти казваш: „Ако аз изгубя условията.“ Вие вземате една предпоставка. Ти казваш: „Мога да изгубя.“ Това са предположения. Казваш: „Мога да забравя.“ – Можеш. Казваш: „Мога да осиромашея.“ – Можеш, можеш да предположиш. Но разумното кое е? Бог е създал света и светът е разумен. Питам се: Ти, който живееш в един разумен свят, каква опасност има да изгубиш онова, което Бог ти е дал? Като го изгубиш, това показва, че ти не вървиш в правия път на постановленията, които съществуват. За пример ти си в

едно училище и не се съобразяваш със законите на училището. Или не спазваш правилата на математиката. Тогава всякога ще имаш погрешка. В българския език много мъчно беше едно време да знаеш къде се пише е-двойно, ер-малък. Трудно беше тогава. На английски пак е мъчно. Някои букви не се произнасят, непотребни са, но трябва да ги поставиш. Две-три букви ще ги поставиш, те никак не функционират, те са като книжни. Но ако не ги поставиш, то думата не може да се чете. Тогава ще впрегнеш паметта си да помниш. Ако не помниш, ще правиш погрешки.

Сега кое е по-право да се пише: обичам или уби-чам, обичен или убичен? С какъв цвят започва думата обич – със зеления. Може да обичаш някого, има значи какво да вземеш.

Ти казваш „аз“, започваш с аз. Когато у хората се развие азът, те дохождат в стълкновение – идва червения цвят. Един казва: „Аз ще взема.“ И друг казва: „Аз ще взема.“ Има стълкновение, излиза кръвта навън, има разбит нос, червен цвят. При какви условия може да употребите гласната А? Някой път може да имате повече червена кръв, отколкото в здравия. Тогава турете А на заден план, а като сте анемичен, пишете А. А, А, А, А. (Учителя пее тази гласна ниско и после високо.) Лекуваш анемията си. Анемичен си, нямаш никакъв подтик да работиш. Тогава ще започнеш една разумна работа. (Учителя пее буквата А високо и ниско.) Това е практична философия. Не ти върви напред в живота, закъсал си, а пък ти трябва паризи, зелен цвят ти трябва. Пей: „И, и, и“! (Учителя пее „И, и, и“.) Тревожиш се откъде да вземеш хляб. На вас може да се вижда малко глупаво

да пееш „и, и, и“. Че тревогата мислиш ли, че е по-умна. Ти започваш да пееш „и, и, и“. Това е магия. Ако вземете онази философска страна, това е едно приложение. Има приложение на червения цвят, на зеления цвят. Има много методи, с които може да си служиш. Ако дълго време пееш за зеления цвят, ще образуваш силна вълна, ще привлечеш много хора, които могат да ти помогнат. Като цъфне цветето, ще привлече много същества, много хора да го миришат. Най-напред ти трябва да съзнаеш, да образуваш нещо в себе си, за да привлечеш вниманието на хората. Ти искаш да добиеш вяра. Но слаб си във вярата. Ще употребиш Ю. „Ю, ю, ю“! (Учителя пее гласната „ю“ високо и ниско.) Най-първо ти трябва да развиеш вярата. Казано е: „Придай ми вяра“. Пееш в себе си тихо, да не те знаят хората. Ти ще си вървиш и ще си пееш, и ще видиш, че след време това неразположение ще се махне. Ще ти дойде повече светлина в твоя ум. Щом дойде повече светлина в ума ти, ще дойде и вярата. Да направим едно сравнение. Да кажем, че един възрастен човек води кон и лесно може да се качи на коня. А пък малкото дете само може да води коня, но не може да се качи на него. Ако ти имаш една мисъл, която може само да я развеждаш и не може да се качиш на нея, тогава ти си малко дете. Тогава децата докарват коня до някоя канара, хвърлят се от канарата отгоре му и го възсядат. Та не само да водиш, да мислиш върху нещо. Ти като мислиш, водиш коня, но ти трябва да се качиш на гърба му, да те слуша. И ако едно дете се качи на коня, какво зло има в това? – Няма никакво зло. То е нормално състояние, което съществува. Ако една мисъл се качи вътре в твоя мозък, какво лошо има? Мисълта,

ако не е в твоя мозък, тогава е опасно. Щом влезе в твоя мозък, тогава е вече добре.

По някой път вие седите и мислите върху някой въпрос. Разправяше ми една дама следното: „Десет години аз мислих защо умря мъжът ми и заболях. Постоянно мислих за мъжа си. И нещо ми каза: Ти десет години като мислиш, че мъжът ти умря, какво спечели? Оправиха ли се работите ти? Ти в света си родена само за мъжа си ли да мислиш? Само твоят мъж ли съставя целия свят.“ Нещо ѝ говори отвътре: „Само твоят мъж ли съставя целия свят.“ Ти на мъжа си даваш една функция, която не е права. Ти само за Бога може да мислиш така. Мъжът ти е един слуга. Отишъл си е той, пък мислиш защо е умрял. Той не е умрял, а само се е освободил от теб. Защо умря? Тя казва: „Нещо ми казва: Освободи се от тебе. Сега живее по-добре, а пък ти да се спретнеш да работиш и да не разчиташ на мъжа си.“ И дамата продължи да ми говори: „Като почнах да мисля така, работите ми се оправиха. Като почнах да работя, престанаха безпокойствата в мене. А по-рано работите ми бяха неуредени.“

Та казвам: Не считайте случайните неща в един порядък, който не съществува. Всеки човек, който ви помогне, тази помощ, която ви дава той, може да кажеш, че е случайна. Не случайна, но спада към временния порядък. Може да ти направи една услуга и онова, което може да направите на другите, и то е временна услуга. Не очаквайте постоянни услуги от когото и да е. Сега не вземайте другата крайност и да кажете: „От никого да не очакваш услуга.“ Ти работи, пък остави онзи въпрос за услугата, тя да дойде сама.

Ето каква е разликата между един постоянен и един преходен, случаен ред на нещата. Да кажем, че се задушавате в една стая от нечист въздух. Могат да дойдат хора в тази стая и да ви донесат чист изкуствен въздух и да ви свестят. Не очаквайте винаги това. Вие излезте вън от стаята на чист въздух. Този чист въздух съществува. При известни условия могат да дойдат и да донесат чистия изкуствен въздух. Но ако всякога чакате хората да ви донесат чистия въздух, може да чакате другите хора да ви направят щастливи и весели. То е така, но най-първо вие сами създайте едно общество весело и щастливо.

Щастлив ли е направен светът или нещастен. Злото ли е по-голямо или доброто? За онзи, който е заборчал, светът е лош; за онзи, който е богат, светът е добър. Единият мисли, че светът е много лош, че хората са много лоши, защото този-онзи искат нещо от него. И той мисли, че хората са лоши. А пък онзи, който е богат, никой не взема от него, отнасят се хората добре към него. Той мисли, че светът е добър. Когато ние говорим, че светът е добър или лош, то са неща относителни. Но светът сам по себе си е добър. Вие сте част от света. Вие казвате, че светът е лош. Но вие сте част от света и тогава питаме, лош ли е светът? Та правата философия е да имате права мисъл.

Тези музикални тонове как ще ги съедините? Вие сте музиканти, нали? Имате тона *сол*. Кой цвят имате? (Син.) Имате *си*, кой цвят имате? (Виолетов.) А тонът *до* кой цвят има? (Червен.) (Учителя свири на цигулката и ние пеем следните тонове: *сол, фа, до, ми, ре, до, ми, сол, до, ми, ла, сол, ми, ре, ре* (горно), *ре* (долно), *сол, си,*

ла, сол, ми, фа, сол, ла, си, ла, сол, си, ла, си, ла, сол, фа, ми, ре (долно), до (горно). Тази песен е за трансформиране на известни състояния. (Учителя свири и пее мелодия на следните думи: „Нашите работи вече се оправят. Ние сме вече свободни от световните грижи. Няма вече да правим старите погрешки“. Искаш да се оправят работите, нали. Учителя свири нещо живо и весело.) Като пееш, ще се оправят работите ти.

Някой път идваш до тъжните песни. (Учителя свири и пее.) – „Ако ще стане промяна, ако се изменят добрите условия на живота, ще загизим, ще страдаме. Не зная как ще се оправят работите тогава.“ Сега това са въображаеми работи, които не съществуват. Този човек си създава цял един свят на нещастия. В музиката има тонове, които могат да те отбият от пътя. (Учителя свири.) Препоръчвам ви винаги да пеете. Човек постоянно трябва да се учи да пее в душата си. После трябва да дойде външното пееие, да дойде резултат. Най-първо мисли върху песенето, върху музиката. И дълго време като мислиш, мислиш, тази мисъл ще произведе едно състояние на обич към музиката. Тогава ще дойде втората степен: ти ще привлечеш музиката към себе си и след това дълго време като чувстваш, ще дойде външното изражение и ще пееш. Онзи, който дълго време не е мислил върху музиката и после дълго време не я е чувствувал, не може да я изрази. Човек от външното да изрази това, което е мислил и чувствувал. Мисълта създава, чувствата привличат, а постъпките изразяват нещата. Те са три положения, които при сегашната система на музиката трябва да приложите. Трябва да използвате богатия материал, който има в музиката. Всеки от вас да

си избере свои песни; почти навсякъде има малки пасажки за лекуване. Някои весели парчета има. Трябва да знаете какви да си избереите.

Това, което засяга всинца ви, което ви спъва, е, че всички се стремят към завършените работи. Завършените работи за хора, които не ги разбират, са много опасни. Да допуснем, че вие сте един певец. Ръкопляскайте ви, дават ви букети, но то е външната страна. Ако вие с вашето пеене не може да добиете добродетели, вие не сте разбрали какво нещо е пеенето. Ако влезете в един съвършен свят, ще видите, че е свят на пеенето. Тогава навсякъде ще видите музика във всички степени. В онзи свят, понеже техните работи са уредени, то времето, което имат, го употребяват за пеене, но то не е кряскане, както тук се разбира. Там и, като ти говорят, говорът е музикален. Всяка дума, която ти изказват, я изказват музикално, без никакъв дисонанс. Всяка дума е музикално изразена. Всички неща там вървят по законите на музиката. Та сега на вас казвам: Музика за изглаждане на ония състояния, та да не ви боли главата, да не сте нервни. Защото ако сте нервни, причината е в дихателната система. Ако сте меки и страхливи, стомахът е причината, а ако му отпуснеш края, боли те главата. Тогава музикално трябва да лекуваш главата си. Като пееш, трябва да мислиш. Тогава, ако искаш да лекуваш дробовете си, като пееш, трябва да чувствуваш. Като чувствуваш, ти трябва да помагаш на дробовете си. А пък като пееш на стомаха си, там трябва да работиш. Не да чувствуваш само нещата, но да ги реализираш, да добият нещата известна форма, да имат реален израз. Когато говориш външно, това се отнася до физическото тяло.

Когато пееш вътрешно, това се отнася до твоята дихателна система. Човек, който пее външно, той си образува една външна аура и много малко е разположен към заболяване. И ако заболее, лесно ще оздравее. Не само да пее по принуждение, това е външен подтик. Обезсърчиш се, почни да пееш. Нямаш нито пет пари, почни да пееш. Гладен си, почни да пееш. Ще се измени състоянието ти.

Та сега ви давам общи правила, върху които да мислите. Има методи. Които се интересуват, тук може да имат един метод за самовъзпитание. Вие искате да пеете, ще пеете за главата си, за дробовите си и най-после ще пеете за цялото си тяло. Ще пеете за главата си, за мисълта, си, да станете умен. Ще пеете, за да станете добри. Защото от добрината зависи да не сте нервен. После ще пееш за стомаха си, та храносмилането да става правилно. Да няма никаква лакомия. И най-после ще пееш за тялото си, та да функционира добре.

Сега вие казвате: „Господ ще оправи работите.“ Как ще оправи работите? Ще пееш за главата си, за да мислиш правилно. За пример всеки от вас трябва да има една песен с думите „аз да мисля право“. Направете си една песен с тия думи „аз да мисля право“. Ти ще кажеш: „Чакай да видя, дали мисля право.“ Когато казваш така, влизат чувствата. Когато казваш: „Чакай да питам другите хора, дали мислят право“, то е вече чувствувание. Ти кажи: „Аз ще мисля право, няма какво да питам хората, дали мислят право.“ Правата мисъл не зависи от хората, а зависи от горе, от един висш свят. Значи аз ще дам всички добри условия, при които правата мисъл идва. Няма да допусна никакви мрачни пред-

мети. Защо да пушам нещо грозно в ума си да ме смущава. Нищо грозно няма да туря в ума си. В ума си ще туря най-хубавите картини. Щом една картина ми е неприятна, не е мисъл, а чувство. Среещна един човек, който ми е неприятен, това действа на дробовете. Като погледнеш един човек, да не мислиш, че е добър, а да е умен. Най-първо търси умните хора, а после търси добрите хора, после търси силните хора и най-после търси обичните.

Някои знаят повече, някои – по-малко. Едно знание, което го носиш на гърба си, то е товар. Ако ти носиш един товар на гърба си, и не можеш да го използваш, какво те ползува. – Нищо не те ползува. Знанието дотолкоз е полезно, доколкото то може да се ползува. Вие всякога трябва да превеждате нещата, да ги туряте в известно съотношение.

Неделчо, какво помниш от лекцията, кои неща ти останаха ясни. Не онова, което твоите другари разбраха, него остави. То не е меродавно за тебе, а онова, което в тебе е останало, то е меродавно за тебе. То ще бъде полезно за тебе. При един кладенец колко неща са ти потребни? Най-първо кладенецът трябва да е изкопан, нали така? После трябва едно въже, свързано с една кофа, и най-после трябва един, който да върти този кръг и да изкарва вода. Трябва да са там кладенецът, въжето, кофата, и онази ръчка, за която може да завива въжето. Всеки един от вас трябва да има едно въже, една кофа, с която да почерпва, да изважда вода.

Какво е човешката мисъл? Човешката мисъл е ти трябва да мислиш. От природата ще си изваждаш това, което нямаш. Природата никога не кара човека да ра-

боти там, дето няма условия. Тя казва: „Ще си изкараш вода от този кладенец, ще си изкараш толкоз, колкото можеш. Та много пъти ние в света се спъваме по единствената причина, че изваждаме повече вода, отколкото ни трябва. Ще си изкараш вода толкоз, колкото вода ти трябва за път.

Седи един човек с изкълчен крак. Аз уподобявам съвременния живот на това. Седи някой с изкълчен крак и казва: „Боли ме, боли ме крака.“ Идва някой и болният казва: „Не ми бутай крака.“ При това положение няма да се оправи кракът му. Минава един и той казва: „Не ми бутай крака.“ И онзи не смее да го бута. Най-после идва при него един, който иска да му направи добро, казва: „Аз няма да бутам крака ти.“ И му казва един лек начин за оздравяване. Казва: „Аз имам едно въже.“ И му свързва ръцете отзад. Има и друг начин. Казва: „Ако ти свържа краката, лесно ще оздравееш.“ Свързва му краката и му оправя крака. Онзи вика, изпъкват му очите, но който му помага, казва: „Ти викай, колкото искаш.“ Наставя му крака. Болният казва: „Ти човещина нямаш, ти ме измъчи.“ Онзи казва: „Аз човещина нямам, но пък ти нямаш ум. Ако имаше ум, не щеше да изкълчиш крака си. Ти стана причина да изгубя човещината си. Понеже ако беше вървял по правия път, не щеше да се изкълчи крака ти. Аз дойдох да изправя тази погрешка.“

Та все таки, за да се изправи една погрешка, все трябва да ни вържат. Ще ти вържат ръцете, онзи ще работи, ще ти изскочат очите, докато се поправи погрешката. Сега у всинца ви има едно желание – да ви са наредени работите. Аз мисля, че по-наредени от вашите работи няма – аз не съм виждал. По-обезпечени хора от

вас не съм срещал. И при това вие седите и си уреждате работите. Вие се спъвате. Когато един баща праща сина си в училище, не трябва синът да мисли за материалното. Той трябва да каже: „Аз трябва да уча.“ Нищо повече. Материалните работи са уредени. Той трябва да учи това, което изисква програмата на училището. Човек трябва да мисли, трябва да чувствава, трябва да действа. Това е голяма философия: да мисли право, да чувствава право и да действа право. Тези думи може да ги турите за правило. Човек затова е дошъл, а не да си урежда работите. Той е дошъл в света, за да мисли право, да чувствава право и да действа право. Другите неща ще дойдат. Но не мислиш ли право, не чувствуваш ли право и не действуваш ли право, твоите работи не могат да се уредят. Ние, без да мислим право, без да чувствуваме право и без да действуваме право, искаме да уредим живота си. Ти казваш: „Хората не се отнасят към мене добре.“ Тогава не мислиш право, не чувствуваш право, не постъпваш право. Това е единствената практична философия. Има и други методи, но с това трябва да почнеш. Ти не може да постъпваш право, ако не мислиш право, ако не чувствуваш право. Не турям нещата с главата надолу обърнати.

Коя е основната мисъл? Три неща трябва да спазваме. А е началото на нещата. Краят кой е? В математиката имате X , Y , Z . А е началото на нещата, а пък Y е краят на нещата. Сега как ще преведете? Ти казваш: „А е началото на нещата.“ А означава един човек бременен, който трябва да роди. Ти си бременен с една идея, която трябва да родиш. А – ти носиш една идея, която трябва да родиш. Тази идея трябва да се роди и да из-

расте отвън. След като родиш една идея в себе си, само тогава ще дойде твоето спасение, а ако не родиш тази идея, твоето спасение не може да дойде. Дошъл е човек в света, какво е родил?

Неделчо, кое е детето на човека? Какво трябва да роди човек? Ти какво трябва да родиш? Нали Христос казва: „Ако не се родите изново, не може да влезете в Царството Небесно.“ Човек трябва да роди една идея. Какво трябва да роди? Или другояче да кажа, какво трябва да направи човек, като дойде в света? Какво трябва да направите за вашата къща, за да бъде къщата ви удобна. Най-първо на вашата къща трябва да отворите една врата и два прозореца. Това е най-важното. През вратата ще влизаш и излизаш, а двата прозореца са за светлината. После ти трябва едно огнище, една камина. Човек като пали огъня, да има отде да излиза димът. Сега де е човешкият комин? (Носът.) Приема той въздуха, слиза надолу в дробовете. Коминът му издиша. Това е вашият комин. Ако горението става правилно, няма кадеж, тогава човек мисли добре, но ако има кадеж, то този човек не мисли добре. Това е едно оприличаване донякъде. Та човек, когато не чувства правилно, става нервен. Когато главата не функционира правилно, човек не мисли. И когато стомахът не функционира правилно, то човек става много мек, без идея, отпуснат, флегматик, нехаен. И когато човек стане съвършено мек, ленив, мързелив, то това произтича от недоброто функциониране на стомаха. Мозъкът трябва да се лекува чрез стомаха, нервността – чрез гърдите, а пък правата мисъл – чрез мозъка. Затова човек трябва да държи мозъка си в правилно положение. Да мисли правилно. Да държи дробовете си в изправно

положение; като чувства правилно, да не се нервира. Какво има да се нервираш, че си изгубил сто хиляди лева? Един американец при катастрофа изгубил първия си пръст и той благодарил на Бога, че му останали другите пръсти. Той бил умен човек, казал: „Благодаря на Бога, че не е цялата ръка.“ Дойде малкото зло, трябва да благодарим, че не е дошло голямото зло. Винаги при малките тревоги благодари, че си се избавил от голямото зло. Окултният ученик така трябва да разсъждава. Скъсал те учителят, или турил ти три, благодари. Като ти тури единица, пак благодари и кажи: „Благодаря, че не ме изпъди из училището. След време и единицата, и двойката можеш да поправиш, стига да не те изпъдят от училището. Нулата може да стане шесторка, като туриш една опашка отгоре.

Колко неща ви казах? Какви ви са бележките? Ако не мислиш правилно, ако не чувствуваш право, а мислиш малко, ще се изкривиш. За да ходиш право, мисълта ти трябва да вземе надмощие. Човек се изкривява всякога, когато не мисли право. Всякога забелязвам в природата: онези, които искат да имат права стойка като свещ, да мислят право. Някои от вас не мислят, че са загазили, а казват: „Искам да живея.“ Това е чувство. Важно е не да живееш, ти вече живееш. Ти не си пратен да живееш, а си пратен да мислиш. Животът ти е даден вече. Щом си пратен да живееш и не си пратен да мислиш, тогава положението ти ще се обезсмисли. Често ми правят забележки. Те съвсем са се изгубили, всички са станали философи, всички са загазили. Някой си свил раменете и ходи така свит. (Учителя показва такова ходене.) Казва си: „Какво ще се прави?“ Ако си цигулар,

ще вземеш цигулката си и ще свириш. Ако си здрав, ще вземеш мотиката и ще отидеш на лозето. Ако е лятно време, ще вземеш сърпа и ще жънеш. Ако е пролетно време или есен, ще вземеш ралото и ще ореш. Светът е разумен и ти не мисли, че си пратен да страдаш. Страданието е нещо временно. А всички вие сте пратени да се научите да мислите. Невидимият свят има всичкото разположение. По хиляди начини, по кои ли не начини не ви утешават: ще се оправят работите, мислете, мислете право. Ти казваш: „Аз съм загази.“ Всяко нещо, което се гази, може да се изгази. Ако отпред, дето отиваш е дълбоко, върни се назад. Ако можеш да плаваш, влез навътре. Ако не можеш, върни се назад. Ако товарът ти е голям, остави част от него. Вземи само тази идея, която можеш да носиш, а пък мрачната идея я остави на втори план.

Та по кой начин трябва да се въдвори правата мисъл в мозъчната система, да се предотврати сегашната неврастения. Дихателната система да предотврати онази леност или мекота, при която човек няма инициатива да работи, отлага работите, от ден за ден отлага, отлага и най-после изгубва всичките условия.

Всеки ден напиши нещо. Ти казваш: „Кой ще го чете?“ Ти ще го четеш. Ти напиши нещо за себе си и ако ти се харесва, пак го прочети. Пиши за себе си, а не за другите. Ако това, което пишеш, не те ползува, защо ще го дадеш на другите? Това, което пишеш, да измени твоето състояние. Мислете за себе си, чувствувайте за себе си, постъпвайте за себе си най-първо, защото това, което е добро за вас, е добро и за вашите близни. Правилото е да обичате вашите близни. Ако аз мисля, чувствавам и

постъпвам право, това е добро за мене, това е добро и за моите ближни.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината. В Истината е скрит животът.

17 лекция от Учителя,
държана на 22 февруари 1935 г., София, Изгрев.

ГОЛЯМОТО И МАЛКОТО

„Отче наш“

Прочетоха се темите: „Функции на голямото и малкото.“

Някой богат от вас няма ли да си вложи капитала? Значи бедни сте. (Защото се четяха много малко теми.)

1

10

По известната система единицата е най-малкото. 1 – 10. Малкото се стреми. Голямото, и то се стреми. Друг е стремежът на единицата към десетте, друг е стремежът на десетте. Всъщност, ако ги оставиш, те все си остават същите, нямат никакъв стремеж. Десетте ще се увеличи ли след десет години? Това, което се увеличава, нито е голямо, нито е малко. Голямото и малкото – това са два резултата на един вътрешен процес в природата. В научно отношение може да кажете: „Докажи това.“ Всяко нещо, което доказваме, не е реално. Неща, които се нуждаят от доказателства, те не са реални. Каква нужда има да доказваме, че съществува слънцето, че съществува водата? Някои искат да докажат истината. Каква нужда има истината от доказване? Може да има доказване на отношението ѝ към нас. Това е друг процес. Имаш една глава, имаш две ръце, имаш една уста, имаш пет пръста. Петте пръста имат отношение към ръката,

те са заловени заедно, имат отношение към нея. В па-
леца има ли съзнание, че е палец? В първия пръст има
ли съзнание, че е първи пръст? Няма съзнание. Има
много прости процеси, с които ние си служим, не им да-
ваме ясен отчет в себе си.

Вземете знаците плюс, минус, умножение и деле-
ние (+, -, x, :) те са знаци за събиране, изваждане, ум-
ножение и деление. Ти казваш: „Много прости работи са
те – събиране, изваждане, умножение и деление.“ Но
казвам: Може ли да извадиш, преди да си събирал? Ти
може да извадиш това, което си събрал. Това, което не
си събирал, никога не може да го извадиш. Между съби-
рането и умножението има известно съотношение. Из-
важдането следва, след като си събирал. Тогава може да
изваждаш. Как се познава, че си събрал числата? Ако
съберете числата 1 и 10, какъв ще бъде резултатът? Тога-
ва това число ще се увеличи с единица. При събирането
числата се увеличават. При изваждането те се намаляват.
Ако вие извадите 1 от 10, тогава ще имате втория про-
цес, ще имате числото 9. $10 - 11$, $10 - 9$. Тогава числото
9 колко пъти е по-малко от единицата? Защо, като приту-
рим към 10 единица, става 11, а като извадим единица-
та, става 9? Как ще си обясните разликата между 11 и 9?
Притуряме единицата към десет и изваждаме единицата
от десет. Разликата между двата резултата е 2. $11 - 9 =$
2. За пример вие дадете 5 стотинки на едно дете, то ще
се зарадва. Дайте му един орех, то ще се зарадва. Дайте
5 стотинки или един орех на един старец, той ще мисли,
че това е унижение. Защо петте стотинки и орехът рад-
ват детето, а пък старецът го счита за унижение? Кой е
прав – детето или старецът? В дадения случай кой има

по-прави понятия: детето или старият е прав. Кой има повече право – който събира или който изважда? Детето винаги събира. Като му даваш, то събира. Пък старият се научил повече да изважда. При всичките процеси той все изважда. Петте стотинки са малко за стария, а пък детето вижда, че с пет стотинки или с един орех много работа може да свърши. Като дадеш един орех на детето, то си мисли като един мъдрец, че може да посее този орех. Нали знаете историята на циганина. Той носил мляко на главата си и си мислил: „Като продам това мляко, ще си купя кокошка, после ще развъдя много кокошки. Тях ще продам, ще си купя теле, ще стана княз, ще се ожения за царската дъщеря.“ Подскочил от радост и разлял млякото. Вие може да се смеете на циганина. Циганинът е едно дете. Много хубаво мисли циганинът. Той направил само тази погрешка, че не дочакал и подскочил. Децата не дочакват завършването на процеса. Те чакат да намерят този процес у старите хора. Старите хора, тия песимисти, казват, че това е глупаво, че онова не струва. Те намират, че всяко нещо в детето е глупаво. Защо старият е недоволен? (Защото иска да му услужват винаги.) Понеже старият не го обичат, затова той е винаги недоволен. Старият е против много официалности. Но в душата има нещо. Той е крайно недоволен, понеже няма кой да го обича. Друго е като знае, че някой го обича. Старите имат една слаба страна. Те се смеят по някой път, че младите са глупави, но старите са два пъти по-глупави. Някой казва: „Аз не искам да бъда глупав.“ Всички искате да бъдете от умните, а при това си служите с глупостта. Не искате да бъдете глупави, а играете ролята на глупавите. Тогава преведете: каква е разлика-

та между мъдреца и глупавия човек. Кога човек става глупав? (Когато има да дава.) Човек, когато има да дава, става много глупав. Пък щом има да взема, човек става друг. Като има да дава, той не знае какво да прави. Глупав процес е, когато човек има да дава. Всеки човек, който има да дава, е глупав. Когато се говори за карма, всеки, който има карма, е глупав. Тук не ти върви в живота, там не ти върви. Ти казваш, че причината е в провидението – в обществото, в майка си, в баща си търсиш причината. Нито в баща ти, нито в майка ти, в никого не е причината. Ти си направил една погрешка. Малките неща създават погрешките, а големите работи създават добродетелите. Малките неща винаги създават погрешките. Прави сега превод. Всичко ви се вижда малко тъмно, но няма време да се доказват тези работи. Например един брат може да ти направи една услуга и ти може да го обидиш. Той може да ти даде един малък подарък, а ти го захвърлиш, обидиш го. Или някой път той може да ти каже една дума и ти може да не я оцениш. Само малките неща създават погрешки. А пък при големите работи се създават добродетели. Като си човек добър, с големи работи се занимаваш. За да се познаете дали сте добри, вижте с кое число давате, дали с голямо или с малко. Искаш да направиш добро. Срещнеш беден човек, бръкнеш в джоба, извадиш 20 лева. Казваш, че е много. Изваждаш 10 лв. Пак казваш, че е много и най-после намериш 1 лев или едно десетаче и казваш: „Това му стига.“ Същевременно с това ти определяш и характера си. В природата има един закон. Тя всякога наблюдава постъпките ти. Както постъпиш, тя си има справочна книга. С малки работи се занимава тя. Тя хрони-

кира всичко и го пази в запас. Един ден, като идеш при нея, тя постъпва така спрямо тебе.

Ще ви приведа един пример. Един богат американец умрял и отишъл на небето. Почнал да разправя, че правил училища, църкви и други неща. Казали му: „Ти като направи църквата, нали всички хора знаят това?“ Той казва: „Да, писаха вестниците.“ – „Значи платено ти е за църквата, за училището. Кажете едно добро, за което не са ти платили.“ Той мислил, мислил и му дошло на ума, че една вдовица минавала по пътя и му искала нещо. Той бръква и ѝ дава един долар. Тогава ангелът намерил, че той е направил едно добро и отишъл при Господа да каже, че е направил добро, за което не му е платено. Господ казва: „Дайте му два долара и да си върви в другия свят.“ Вие казвате, че малките неща се увеличават, нали така? Как е възможно малкото да се увеличава? Как е възможно голямото да се смалява? Голямото и малкото са два процеса. Има процес на голямото, което нито се увеличава, нито се намалява. То увеличава малкото. За да увеличите единицата, ще вземете от десетте една единица и ще я направите два пъти по-голяма. Ако едно число се увеличава, то става, като вземете от едното и притурите на другото. Както при числото 10 – числото 10 най-после ще вземе функцията на единицата. Сменяват се. В природата има положителни и отрицателни величини. Вие ще дойдете до закона, който функционира в органическия и в разумния свят. Малкото винаги означава условията, при които може да се развиваме. Малкото не може нито да се увеличава, нито да се намалява. Малкото показва пътя, по който може да се развиваме. Голямото число има простор. Допуснете, че

вие имате една голяма къща, дето живее само един човек, и друга къща, дето живеят сто души. Къде ще предпочетете да живеете? – Там, дето има само един човек. Защото там, дето живеят сто души, ще бъдете ограничени. Обаче, дето живеят сто души, там има друго преимущество. Тези хора взаимно си помагат, споразумяват се. Там работите стават по-лесно. Но има друга мъчнотия. В къщата на единицата ще имаш някои неудобства, но когато искаш да извършиш някоя работа, ще ти бъде по-мъчно. Някой път имаш мъчнотии, казваш: „Моите работи не вървят.“ Защо не вървят? Вие сте в къщата на единицата. Някой път ще кажете: „Моите работи вървят.“ Тогава сте в къщата на стоте. Разбиране има между тия хора. Те си помагат взаимно.

Някой път вие не теглите аналогия между процесите. Вие считате, че нещата стават произволно. Ти казваш: „Аз съм много нещастен.“ Баща ти не е умрял, майка ти не е умряла, братята ти не са умрели. Как си обясняваш, че си нещастен? Казваш: „Нещастен човек съм аз, не намирам никакъв смисъл в живота.“ В какво седи нещастиято? В дадения случай нещастиято седи в това, че вие сте остарели. Има едно остаряване моментално. Има едно подмладяване моментално. Вие в дадения случай сте недоволни от живота. Вие сте стар. Усещате, че сте стар в живота. Като че оставате самичък. Вие не сте в състояние да измените вашата съдба. Какво правите тогава, като се намерите в това положение? Как излизате из задънени улици? Казвате: „Ние в задънени улици не влизаме.“ Вървят двама студенти, закъсали в университета, с два различни възгледа в живота. Единият казва: „Пари трябват, без пари не може да се учи. Като има пари, чо-

век може да свърши. Без пари не може.“ Виждат те, че върви един богаташ, милионер, и пада кесията му. Единият студент се навежда и взема кесията му. След това виждат, че друг милионер иде и върви по пътя. Нещо пада и от него. Онзи вдига неговата кесия, бута го и му казва: „Нещо падна от теб.“ Милионерът му казва: „Много ти благодаря! Ела с мене, аз се нуждая от един човек. Ти си беден човек, който може да върши моята работа.“ От тези двамата, кой е спечелил? Единият, който взема кесията с парите или онзи, който върна парите и си намери работа, чрез която може да свърши учението? Всички хора закъсват по единствената причина, че искат да уредят своите работи по-рано, преди да уредят чуждите. Ние не сме дошли да уреждаме своите работи, но има много работи да уреждаме, работите на другите. Ти, като дойдеш на земята, трябва да свършиш най-първо работата на Бога, а после своята работа. Например едно дете, след като се роди, като е работило дълго време в природата, е свършило една работа не за себе си, а за природата. Това дете изревава. Изреваването е една работа не за него, а за природата. А пък с този рев на детето въздухът влиза в него и детето се научава, че трябва да върши чужди работи и тогава му плащат. Какво му се плаща? Това дете започва да живее. Защото, като свърши детето чуждата работа, животът ще дойде. Като плаче, влиза въздух и животът почва да функционира. Ако едно дете ви хване за гушата и ви стисне, нали ви става тежко. Вие искате да се освободите. Има една подобна аналогия. Имаш тъжни чувства, нещо те души. Имаш някои тъжни чувства, мрачни чувства, значи хванал те е някой. Щом си тъжен и скръ-

бен, това показва, че не работиш за другите. Щом си тъжен и скръбен, ти не работиш за Бога. Ти мислиш да уредиш своите работи.

Искам да се извади един правилен процес оттук. Правилен процес е, когато ние работим за Бога; процесът е непрерывен. А когато работим за себе си, процесът е преривен. За пример някой човек забогатее, става милионер, но идва един съдебен пристав и му конфискува имота. Викат човек пред Бога затова, че не е изпълнил работите си. Има заведено дело против него. Една вдовица искала пари от него, но той не ѝ дал. Той казва: „Тези пари са мои.“ Никому не дава, нищо не изпълнява. Най-после от невидимия свят изпращат един съдебен пристав. И вие казвате: „Ето, горкият човек умря. Не е умрял, отишъл е там да го съдят за неизпълнение на някоя длъжност. Вас ви е страх, че ще умрете. Ще умрете, разбира се. Аз да ви кажа, че ще умрете. Щом не живеете добре, ще ви съдят. Веднага ще дойде ангелът, съдебният пристав. Някой път може да се задоволи, някой път не. Ако живеете добре, ще минете без съдба. Сега се различава едно нещо. В невидимия свят, когато съдят някого за неизпълнение на длъжност, без автомобил го карат – той напред, ангелът след него. Когато не те съдят, а те завеждат в онзи свят за изпълнение на твоята длъжност, тогава те завеждат с автомобил. За пример за Илия дойде един огнен автомобил и замина за онзи свят. Той си хвърли кожуха на Елисея и замина с колесницата за онзи свят. А пък другите хора все на обществени разноски ги карат, на много прости каруци ги турят от четири дъски, но пеш отива той. Казват: „Аз видях, че хиляди хора вървят след ковчега, а пък аз виждам, че

той върви пеш подир погребалното шествие.“ Какво е понятието на живите хора и какво е понятието на този човек, който върви подир тялото. Той разсъждава, след като е заминал за онзи свят. Какво е неговото разсъждение? Вие трябва да знаете, че и вие ще вървите след ковчегата си. Ковчегът отпред, вие отзад. Ще вървите подир ковчегата си, ако не разбирате.

Три неща трябва да пазите в ума си. Мисълта ви да се пречиства от Божествения Дух. Тогава, ако Духът ръководи вашата мисъл, той ще ви храни с най-хубавите плодове. А пък първият плод на Духа – това е Любовта. Следователно Духът, за да почисти вашата мисъл, ще ви храни с Любовта. Мисълта може да е чиста само когато се храните с първия плод на Духа, когато се храните с Любовта. А пък, за да бъдат чисти вашите чувства, за да се поправят вашите чувства, Божествената мисъл трябва да ръководи вашите чувства. Следователно чувствата ви трябва да служат на Божествената мисъл. А за да се усилят вашата воля или за да бъдат вашите постъпки нормални, трябва да са ръководени от Божествената воля. Ние казваме: „Да бъде Волята Божия на земята, както е горе на небето.“

Казвам: Ако човешката мисъл се повдига от Божествения Дух, от плода на Любовта, ако човешките чувства се повдигат от Божествените чувства и ако човешките постъпки стават нормални чрез Божествената воля, това е правият път, по който човек може да бъде силен. Вие всички искате да бъдете силни. Човек не може да бъде силен, ако неговата мисъл не се храни от плода на Любовта. Човек не може да бъде силен по сърце, ако чувствата не се ръководят от Божествената ми-

съл. И човек не може да бъде силен в своите постъпки, да има характер, ако не се ръководи от Божествената воля. Всички други правила, които може да имате, без тези правила, нямат значение; каквото искаш да правиш, все го отлагаш. Не отлагай! Минаваш покрай един път и виждаш едно камъче на пътя. Вземи го и го отстрани от пътя. Не считай, че това е маловажно. Отместването на един камък от пътя има сила, то може да внесе нещо хубаво в тебе. Малките работи играят важна роля. Ти казваш: „Защо трябва да се спра от пътя си?“ Ти имаш една малка погрешка, която трябва да поправиш. Тази малка погрешка е един камък. Вдигни я и я тури настрана от пътя. Как е станала тази погрешка, не ходи да се занимаваш с нейното естество, тури я настрана от пътя. Направил си за пример една погрешка в музиката, не можеш да вземеш правилно *до*. Дайте ми сега тона *до*. Нали има музиканти, солфежирайте, вземете долно *до*. За да вземеш правилно тона, три неща трябва да станат. Вие не бързайте да пеете. За да изпея правилно тона, най-първо трябва да помисля, трябва да видя какво съдържание има и после изпълнението – това е моята постъпка. За да изпея правилно тона *до*, трябва да произведе червения цвят. Щом произнеса правилно тона *до*, то моята мисъл ще се усили, ще се усилят моите чувства и ще се яви един подтик за работа в мене. Може да пееш тона *до*, може да правиш опит, докато го вземеш правилно. С известен интервал ще вземеш тона *до*. Има едно място, дето ще произнесеш правилно тона *до*, защото ще произведе това, което ти търсиш. Колко трептения има в *до*?

Искате да започнете една реч, искате да говорите

на един ваш приятел, искате да му повлияете. Той се е ожесточил. Искате да смекчите неговото чувство. В дадения случай вие *до* трябва да вземете много вярно. Да започнете сега приложението. Всеки от вас може да пее, но първата дума трябва да е в такъв тон, че да имате резултат. Как ще познаете този резултат? Вие искате да започнете да му говорите, но имате безпокойство. Чакайте тогаз. Искаш да говориш по един начин, но нещо ти казва: „Не“. Искаш да почнеш по друг начин, но нещо ти казва: „Не“. И може да минат 10 – 15 минути, ще дойде момент, когато в тебе ще утихне. Тогава ще започнеш речта си много музикално и работите ще се наредят много добре. Аз съм виждал мнозина, които са идвали при мене и ми казват: „Кажи ми нещо.“ Искат да им се каже нещо утешително. Най-първо помнете едно: Вие, за да се ползвате, трябва да приличате на едно тихо море, с една гладка повърхност, за да може да получите онова, възвишеното, което ще ви се даде. Щом повърхнината ви малко се вълнува, вие няма да имате едно правилно отражение на нещата. Та най-първо съзнанието ви да бъде тихо като огледало, за да могат отраженията да бъдат правилни, не да владее човек себе си, но в даден момент съзнанието ви да прилича на гладка повърхност, че да отразява нещата. Щом съзнанието ви е развълнувано, ще има неправилно отражение и ще имате криви заключения за природата, ще имате криви заключения за отношенията между хората и т. н.

Срещам един човек и му казвам: Всички твои нещастия в живота зависят от числото 3. Срещам друг човек и му казвам: Всички твои нещастия произтичат от числото 5. Срещам трети и му казвам: Твоите нещастия

зависят от числото 2. Правете сега превод на 3: челото, носът и устата. Това е всичкото. Не мислиш право, не чувствуваш право и не ядеш правилно. Ти не мислиш, както трябва, не чувствуваш, както трябва и не ядеш, както трябва.

Или числото 5. То значи ръката. Не се упражнява без пръсти. Ти си музикант, искаш да пишеш, да работиш, искаш всичките хора да работят за тебе. Тогава ще страдаш, нищо повече. Много пъти вие може да смените едно ваше чувство, едно ваше неразположение. Вие, като потъркате двата пръста – палецът и показалецът на дясната ръка, после ще сложите на слънчевия възел двата пръста и ще се смени вашето неразположение. Ще потъркаш палеца и показалеца, ще ги приближаваш и ще ги отдалечаваш, и ще се смени състоянието ви.

Отварям с два пръста тази книга (Библията). Тогава употребявам единицата, едното. Показвам с показалеца. Я, Олга, чети, аз ще ти показвам: „Пазете се да ви не излъсти някой.“ Аз отварям с двете ръце Библията, турям си единия пръст, показвам; ти казваш, че законът работи произволно. Не е произволно. Има един разумен закон, органически закон. Този пръст е жив. Този пръст е слуга на другите пръсти, които имам. Те показват кой е праведен и кой не е праведен. Онзи, който ни е пратил на земята, той има всичкото разположение да бъдем ние добри. Много пъти вие казвате: „Ти не постъпи с мене добре.“ Някой път отиваш при една своя приятелка и ѝ казваш: „Ти не постъпваш с мене добре.“ Защо твоята приятелка не постъпва с тебе добре? Защото и ти не постъпваш добре с онзи, който те е пратил на земята, нищо повече! Щом хората постъпват зле с тебе, то е

защото и ти постъпваш зле спрямо онзи, който те е прати-
тил. Щом ни се даде крив тон, нашето съзнание може да
ни предаде криво тоновете на природата. После оттам
насетне ние мислим, чувстваме и постъпваме криво
през деня. Ще се спреш в дадения случай да имаш ясна
представа за нещата.

Пазете се от недоволството в себе си. Не искайте да
го изгоните. Но като дойде едно недоволство, съблечете
всичките дрехи. Вие питате откъде иде, коя е причината,
че сте недоволни, през къде сте минали. Да се поразго-
вори недоволството, да ви разправи защо е недоволно то.
Не свързвайте недоволството със себе си. Не казвай: „Аз
съм недоволен.“ Недоволството е нещо отделно от чове-
ка. Да ви приведа простия пример. Майката, преди да се
е оженила, е била отлична мома. Много е доволна, със
съседите е живяла много добре. Оженва се, ражда едно
бебе. Идва детето в къщи и казва на майка си: „Едно
друго дете ме би.“ Пък никой не бил детето, но то падна-
ло и се ударило. То излъгва майка си, че го било друго
дете. Ти трябва да попиташ детето си как стана тази ра-
бота. Защо е недоволно?

Казвам: В съвременната наука трябва да приведем
всичките ѝ числа. Ти казваш: „Трябва да извадим.“ Не,
трябва да събереш. Олге, как би събрала две доброде-
тели? Как би събрала два тона? (То е съзвучие.) *До* и *сол*
за пример, те са хармонични. В терца може тоновете да
се събират, как ще ги съберете? Какво ще дадат? (Съз-
вучие.) Добре, имате цяла нота *до* и *сол*. Тук имате един
процес. Посятото семе е *до*, *сол* е цвят, който е цъфнал.
Имате двоен акорд. Да кажем, че имате троен акорд,
като вземете *си*. Имате вече един завършен процес: *до*,

сол, си. Това е завършен процес, имате вече узрял плод. Тримата души вземат тези тонове: единият взема *до*, другият – *сол*, а третият *си*. Тези трима души, като пеят, образуват акорд. Това е завършен плод. Как се образуват обертонове? Тези трима души ще усетят, че са зависими един от друг. Помагат си. Всеки един ще почувствува една приятност, ще почувствува, че другият допълва неговото пеене. *До* ще даде на *сол*, *си* ще даде обмяна. Всяка една нота ще даде обмяна, увеличават се те, събират се. Имате цял процес. *До, сол, си*, имате завършен процес. Но едновременно вие може да вземете двоен акорд в себе си, може да вземете и троен акорд. Как ще вземете първия тон със своя ум? *До* ще вземете със своя ум, *сол* със своите чувства, а пък *си* ще вземете със своите постъпки, със своята воля. Едновременно ще поставите нотите. Вие не сте правили опит едновременно да слушате и трите тона в себе си, да слушате *до* с ума си, *сол* в сърцето си и *си* във волята си. Вие може да мислите, че *до* може да поставите във волята. Не, волята е последен процес в нас. *До* може да бъде в нашия ум, *сол* – в сърцето, и *си* – в нашата воля. Но за това трябва една дълга школовка. Теоретически може да ви се покаже пример, но и опит трябва да се направи. Най-напред направете опит с трима души. Първо единият да вземе *до*, вторият – *сол*, и третият – *си*. После ще се сменят. Колко пермутации тогава ще има с тримата? Първият, който е взел *до*, после ще вземе *сол* и т. н. Колко пермутации ще има? (6.) За да се образува завършен психологически резултат, непременно трябва да мине през три тона. Процесът най-малко трябва да мине през три тона – *до, сол, си*. Непременно трябва да мине през

три тона. (Между *си* и *до* има дисонанс.) Дисонансът де се ражда? Дисонансът показва, че този завършен плод ще се изяде. Но музикантът казва, че има дисонанс. Значи намясто е този дисонанс. Значи плодът ще бъде изяден. Щом вие искате животът ви да тече по мед и масло, вие гладен ще ходите. Философия на музиката е това. Ще допуснете дисонанс, както върви в природата, за да бъдете благодарни. Вземете сега тези три тона, за да се види къде е дисонансът. Вземете сега трима души *до*, *сол*, *си*. Камертон нали имате тук? Де е дисонансът? (Когато *до*, *сол* и *си* се вземат едновременно.) Някои от вас вземете *до*, други – *сол*, трети – *си*, едновременно ги вземете. Има дисонанс. Но това е от хубавите, меките дисонанси. Има два вида дисонанси. Този е от пасивните дисонанси. Този дисонанс е само в това, че има полутон. Всякога при полутонове има изтичане, там става изтичане. Това, което се дава от тебе, се смалжава, а това, което се възприема, се увеличава. Когато се смалжаваш, даваш. А когато се увеличаваш, вземаш. Ти даваш толкова, колкото си взел. Никога няма да даваш повече и няма да вземаш повече.

Допуснете сега, че имате една премия. Ще ви дадат сто хиляди английски стерлинги при една премия. Да ви кажа опитността на червения цвят в живата природа. В дадения случай кое ще предпочетете? Да научите какво влияние има червеният цвят, как да го употребите или да вземете сто хиляди лири стерлинги. Колко души кандидати има за червения цвят. За стоте хиляди лири всички може да сте кандидати. С червения цвят ще продължите живота си, много работи може да направите. Със стоте хиляди ще имаш удобства, автомобили, за-

лъгалки. И в едното, и в другото има удобство. Но в дадения случай хубавите работи природата ги е скрила, тя ги е направила много скромни. В дадения случай трябва да знаеш, дали скромното има съдържание или не. Някои неща може да са скромни, но това, скромното, носи мощното, силното в себе си. За някои казват, че е скромен. Но ако той носи мощното, силното, в себе си, той е скромен; ако не носи, той не е скромен. Мъдрецът остава винаги последен, той не се състезава с никого. Той има на какво да разчита. Онзи, който на никого не разчита, той винаги излиза пръв навсякъде. Той няма в себе си нещо силно, мощно. В бързите работи трябва да знаете, че процесът не е завършен. А пък в скромността вие сте свързани с реалното. Скромният човек няма да остане така.

Вие как искате: първи ли да излезете, или последни да бъдете? Да ви дам пример. Представете си, че на един цар се развалил автомобилът по пътя. Вие сте десет души техници. Излизате да поправите автомобила. Иде първият, не може да го поправи. Излезе вторият, и той не може. Най-после остане десетият. Деветте души царят ги чака час и все не могат да го поправят. Най-после дойде последният и той го поправи. Кой е първият сега? Кой излезе пръв и последен? Който го поправи, той е пръв. Ти може последен да излезеш, но ако поправиш автомобила, ти си пръв. Вика го царят при себе си и му казва: „Мене ми трябва такъв един техник, че като се развали автомобилът, да го поправи.“

Онова, което знаете, да сте сигурни в него. Не само теоретически, но да имате и една опитност, да се не колебаете. Вие имате изветни възгледи. Казвате: Толкоз

време съм учил окултни науки. В какво седи окултната наука? В известно познание, което може да употребите. Не че всичко да знаете, но да има някои неща, в които да сте сигурни. Вие искате да утешите някой човек. С кое число ще го утешите? С числото 2. Числото 2 утешава човека. Имате един човек, като дойде друг при него, той се утешава. Или търсите утеха в природата. Числото 2 утешава. Стойността на числото 2 ще знаете. Числото 2 е силата на човека. Ако не знаеш как да го употребиш, то е число на противоречие. Ако знаеш как да го употребиш, то е сила.

Сега аз искам да ви попитам нещо. Аз искам да зная. Олге, може ли да ми опишеш какво нещо е нещастieto. Как ще опишеш нещастieto? Ти виждала ли си нещастieto? (Да.) Какво е това нещастие? Нещастieto е оскъдност във всяко отношение: в здраве, в учене, в блага, в умствено отношение, в братство, във всичко. Ами това, което е оскъдно, как се натрапва то. Като е толкоз глупаво това нещастие, как е съумяло да се натрапи на умните хора? Нищо няма, пък се е наложило и на царе, и на всички. Сега не може да се обясни как това, което е лишено от всичко, е завладяло света. Ти си мислила право. Оскъдността не е в нещастieto, оскъдността е в нас. Като дойде едно същество, с което ти не си хармониращ, то се явява едно чувство в тебе и ти казваш: „Този човек не ме обича.“ То е нещастие. Има някой човек, когото ти не обичаш. Не че той не е добър, но ти не го разбираш. Казваш: „Не ми е приятен.“ Дойде втори, и него не разбираш, и си нещастен. Не че той е беден, той има богатства, но ти не го разбираш и не го обичаш.

Може някой да ме апострофира. Николай, какво ще каже апострофиране? (Апострофиране е реч да отречеш нещо.) Един апострофира другото, казва: „Ти нищо не знаеш.“ Другият казва: „Остави ме, ти нали казваш, че нищо не разбирам.“ Нищо не знае, а пък го държи на пътя. Този, който апострофира, е винаги слаб човек. Силен е онзи, когото апострофират. Някой път може да апострофираш. Да не мислиш, че онзи, когото апострофираш, е слаб човек. Ако той те хване и те държи за ръцете, ще видиш, че не е слаб човек. Тогава ще кажеш: „Ще ме извиниш, аз направих една малка погрешка в своите изчисления.“ Ако апострофираш, трябва да го хванеш за ръцете и да го държиш, да знаеш, че е на мястото твоего апострофиране. (Някой път не е позволено апострофирането. Вчера например един професор излезе с крива теория и студентите го апострофираха.) Този „професор“ апострофираха богомилите; богомилите – студентите го хващат и го държат. Той апострофира сега. Той не е от умните професори. Понеже богомилството има 500 години откак уж е умряло, но то е още живо. Значи не е умряло.

Но злото не трябва да се апострофира. Дайте му място. Оставете силният с по-силен да се бори. Ти, слабият, не искай да се бориш със злото. Идеята да се борите със злото оставете настрана. Оставете по-силният да се бори със злото. Доброто и злото се споразумяват. Ако искаш, хвани доброто и му направи една услуга, но не ходи да се занимаваш със злото. Защото ще се намериш в цяла беля. Там е философията. Англичанинът казва: „Да се почистят.“ Почистване трябва на всички наши понятия и разбирания. Цялата философия, религиозни-

те вярвания трябва да се почистят. Те са били намясто едно време. Но всички тези форми, в които сега живеем, те са остарели. И всички тези стари форми и понятия трябва да ги отхвърлим и да възприемем новите форми, които природата е създала. Природата е създала нещо ново, новите форми на живота трябва да възприемем. Животът за нас се е обезсмислил. Не че животът се е обезсмислил, но формите на мислите, чувствата и постъпките са се обезсмислили. Понятието за доброто, понятието за благородството, всичко това трябва да се измени. То е било за децата, а сега трябва нови понятия за тях, те са израснали. То е, за да създадете един импулс в тях. Като приемете новите идеи, ще имате импулс. Когато човек не добива смисъла, то формата е стара. Щом внесеш нови форми, които природата сега ти дава, непременно ще се зароди в тебе едно вдъхновение.

Вие, младите, чакате хората. Като отидете между хората, обменете си вашите идеи. Най-първо изслушайте хората. Като ги изслушате, подхвърлете една ваша идея. Не да искате те да станат членове, но ние трябва да направим хората да мислят, да чувствуват и да постъпват право. Дали ще дойдат хората при нас, това е второстепенно. Но ние трябва да научим хората да чувствуват право, да мислят право и да постъпват право. Вас ви е страх да не би вие да се излъжете. Ако не знаете да говорите, да, но щом знаете да говорите... Сега вие ще кажете: „Аз съм от Бялото Братство.“ Ти за Бялото Братство ще кажеш най-после. Ти направи услугата на човека и след години той ще знае името ти какво е. Направи му една услуга като човек, когото той не знае. И тогава той казва: „Не съм срещал такъв човек, името си не казва.“ И

след 10 години го срещаш и казваш името си. Той се интересува от теб.

Та ние трябва да заинтересуваме окръжаващите с ония идеи, които носим, понеже са Божествени. Ние трябва да бъдем като слънчевите лъчи, дето отидем, да събудим хората и да кажем: „Станете! Не спете повече!“

Кои са главните неща, които останаха от тази лекция? Страданието е път за Любовта. Нещастieto е в неразбиране на богатата, които Бог е дал. За пример аз казвам, че съм нещастен. Животът в мене е едно благо, което ми е дадено. Но този живот е такова съчетание, че аз се считам за нещатен. Яденето ми не е такова, каквото аз искам, условията също, аз се считам за нещастен. Това е мое разбиране.

(Учителя пее.) *„Ела с мене, когато слънцето изгрява, да излезем горе на планината, аз ще те направя щастлив.“* Това значи следното. Всички учители, които са идвали в света, не са казали друго, а са казали: „Ела с мен, ще ви изведа, опит ще направим.“ За това са се разговаряли. Христос е казал така: Аз не отричам нещата, но искам да ви отклоня от кривите разбирания. Те съществуват, те имат временно съществуване. (Някой човек се намира в оскъдни условия.) На какво се дължи беднотията? Бедните условия са за ленивите, а пък оскъдните – за мъдреците. Вземете следния случай: Ти наследиш една градина, добре уредена, а пък един мъдрец наследи наполовина, с нищо не е насадена. Той изкопава дупки и седи плодни дръвчета. След 10 – 15 години той има по-хубава градина от своята, десет пъти по-хубава от своята. Ти си наследил благо, а пък той е станал проводник. На това благо е станал проводник.

Хубави са богатите условия, но при оскъдните условия можем да произведем по-хубави неща. Бог, като е създал в света оскъдните условия, Той е турил в тях едно благо. За пример у англичаните неблагоприятният климат, който имат, е създал този характер у тях. Онези народи, които са поставени при много по-добри условия отколкото англичаните, не работят да развият този характер. Неблагоприятните условия в Англия развиха този характер.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината! В Истината е скрит животът.

18 лекция от Учителя,
държана на 1 март 1935 г., София, Изгрев.

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

Философия на трептенията.....	3
Естествено разположение.....	25
Погрешка и спънка.....	44
Естествени положения.....	66
Обективни и субективни разсъждения.....	90
Закон за освобождение.....	107
Първото и последното място.....	133
Практична философия.....	156
Голямото и малкото.....	177

НЯКОЛКО ФОРМУЛИ И МОЛИТВИ ДАДЕНИ ОТ УЧИТЕЛЯ

Господи, научи ме да обичам хората, както Ти ги обичаш, както Ти ги разбираш, да ги виждам, както Ти ги виждаш.

Господи, грешил съм в миналото и сега греша, но Ти си милостив, помогни ми да излезна от тая мъчнотия.

Искате ли да постигнете нещо, кажете: Господи, Ти, който си направил и създал цялата Вселена, дай ми възможност да проявя Твоята сила, да създам и аз нещо, с което да Те прославя.

Като станете сутрин, кажете: Господи, постави страж на устата ми и страж на сърцето ми.

Господи, благодаря Ти, че съм станал днес. Благослови душата ми, за да свърша работата си, както трябва, где то и да е, и да мога да изразяна толкова, колкото трябва.

Духнете и кажете: Хууу, очисти ме, Боже, от лошите мисли и благослови душата ми.

Благодаря Ти, Боже, за голямата благодат, която имаш към нас. Ние Те познаваме, че Си всемилостив, всеистинен и всемъдър.

Господи, желая с всичкото си сърце, с всичкия си ум и с всичката си душа и сила да изпълня Твоята блага Воля без никакво изключение. (Ще си служите с тази формула всеки момент.)

Щом си отчаян, вдигни ръцете си нагоре, изправи се и кажи: Господи, извади ме от това състояние на безумие и ме въведи в закона на свободата, за да мисля правилно.

При всички трудни условия на живота си изговаряйте: Господи, Ти всичко можеш и Твоят Дух, който излиза от Тебе, всичко може. И аз чрез Духа, който ме ръководи и упътва, всичко мога.

Беинса Дуно – Учителя Петър Дънов

ФИЛОСОФИЯ НА ТРЕПТЕНИЯТА
(първо издание)

Редактор *Вихра Рускова*

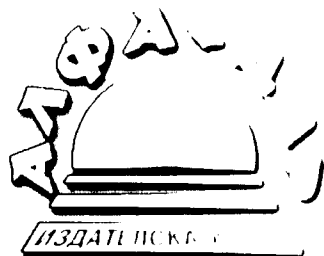
© Художник *Георги Куртев*

Компютърно оформление *Павел Желязков*

Формат 60/84/16. Печатни коли 25.

Цена 3,40 лв.

Издателска къща „АЛФА-ДАР“ – София
Печат – „СТАНДАРТИЗАЦИЯ-ПРИНТ“ ЕООД

ISBN 954-8735-21-1